SAN-ANTONIO

68

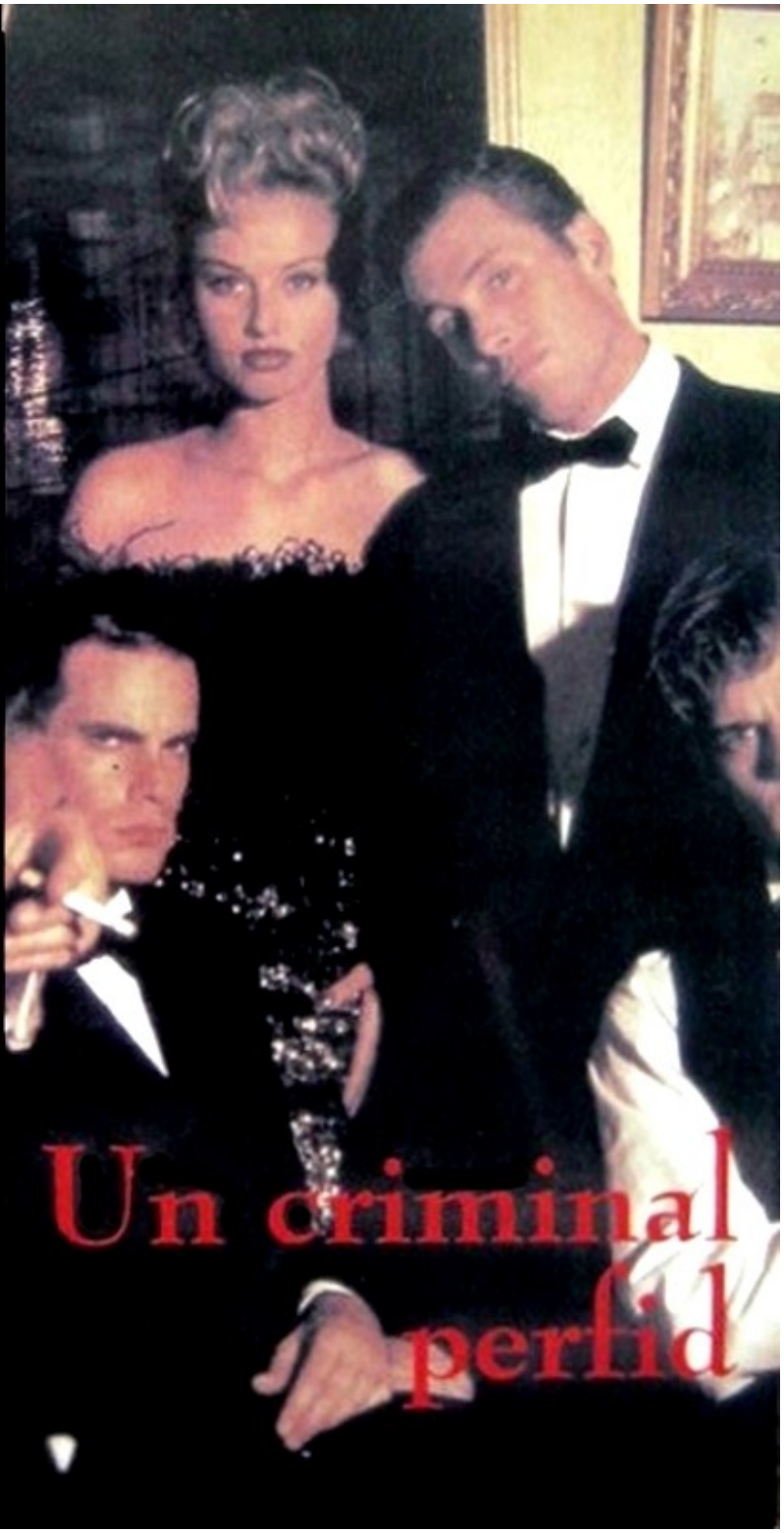

Un criminal perfid

Editura FORUM

San-Antonio

UN CRIMINAL PERFID

Traducere de
MĂRGĂRITA VAVI PETRESCU

Colecția San-Antonio, Nr. 68
Editura FORUM
București, 2002

ISBN 973-584-215-7

© SAN-ANTONIO - Le coup du Père François
Éditions Fleuve Noir, Spécial Police no. 358, 1963. Paris

Pentru versiunea românească
toate drepturile sunt rezervate
Editurii FORUM,
București, str. I. Câmpineanu nr. 20,
tel/fax 312 67 31,
e-mail: pispas @ fx.ro

Mă cutremur la gândul că niște neisprăviți de ultimă speță, ambițioși fără scrupule, prăpădiți, refulați, nevertebrați, învârtiți, puși pe câștiguri necinstite, vicioși și reduși mintal, ar putea să aibă pretenția de a se recunoaște în minunatele pagini care urmează.

Această povestire e fictivă precum și întregul ei material. De altfel, viața n-ar fi capabilă să inventeze asemenea trucuri.

Să se știe!

San-A.

CAPITOLUL I

Glasul era slab, tremurat și o idee smiorcăit. La început am crezut că era cel al lui Pinaud.

— Alo! Aș vrea să vorbesc cu comisarul San-Antonio.

— La telefon.

— Spuneți-mi, domnule comisar, nu cumva ați frecventat liceul Saint-Germain-en-Laye?

Această aluzie la strălucitul meu trecut de elev mă face să ciulesc urechea.

— Într-adevăr, pentru ce?

— Aici Păduchele, vă mai amintiți de mine?

Am rămas cu gura căscată. O adiere de nostalgie a sălii de clasă îmi agită nările. Păduchele! Dragul, blândul, bunul Păduche!

— Nu-i cu putință! Cum vă mai simțiți, domnule profesor?

— Mai bine, îmi răspunde el, de unde trag concluzia fără să dovedesc o prea mare perspicacitate că fusese bolnav.

— Cărui fapt anume îi datorez bucuria acestui telefon?

Își drege glasul. Un tic al lui. După cinci, șase cuvinte, scotea un cârâit comic din gât.

— Spune-mi, tânărul meu prieten...

Tânărul lui prieten ca pe vremuri, în clasă. Am simțit zbârâindu-mi în violon o tristețe dulce.

— Spune-mi, tânărul meu prieten, un polițist așa de celebru și de ocupat cum ești dumneata ar putea să consacre câteva minute unui om bătrân și mucegăit mai mult de jumătate?

Izbucnesc în râs.

— Ce întrebare mai e și asta? Când să ne vedem?

— Când am putea să ne vedem! mă corectează el. Întotdeauna ai avut un stil frumos, dar un mod de a vorbi deplorabil, Antoine!

Apoi, revenind la întrebarea mea:

— Cât mai curând posibil, vrea să spere Păduchele.

— Vreți să vin la dumneavoastră?

— N-aș fi îndrăznit să te rog, abia am ieșit din spital și-mi cam tremură picioarele.

— O.K., sosesc imediat, dați-mi adresa.

Păduchele locuia pe strada Pompelor. Și cu toate astea aș putea să mă jur că n-avea nimic în comun cu arondismentul șaisprezece!

*
* *

— La șase, pe stânga! îmi aruncă portăreasa, o damă impozantă proaspăt bărbierită.

Mă insinuez în ascensor și, lăsându-mă ridicat, îmi reunesc amintirile pentru o conferință de presă.

Păduchele fusese profesorul meu de franceză în a doua și în prima.

N-am știut niciodată de unde i se trăgea această ireverențioasă poreclă. Cei din clasele mai mari îl botezaseră astfel și aș paria că, dacă ar mai profesa și acum, tot Păduchele i s-ar spune. Nu numai scrierile perpetuează istoria!

În clipa în care închid ascensorul, pe palier se întredeschide o ușă și, în crăpătura ei, îl descopăr pe bătrânul Păduche. Cei vreo cincisprezece ani care s-au scurs de când am terminat liceul nu l-au cruțat deloc. Zărindu-l, îmi dau seama în ce măsură copiii fac estimări greșite privind vârsta persoanelor adulte. Pe vremea aceea, îl credeam bătrân. Îl situam printre cei pe ducă. Dar abia acum e ramolit sărmanul de el.

Capul lui mic, plesuv și țuguiat se clatină. Coroana de păr blond a ajuns căruntă. Pleoapele i-au devenit grele și și-a schimbat ochelarii de aur pe o pereche de biciclete în montură de baga.

Are tărtăcuța cât un pumn, mai spălăcită decât un ferpar de căsătorie.

Un singur lucru i-a rămas neschimbat: îmbrăcămintea. Ai crede că poartă același costum închis la culoare cu reverele prea late, același guler de celuloid alb peste o cămașă bleu cârpită, aceeași cravată neagră ca o funie și aceleași manșete prea lungi care-i ajung până în dreptul unghiilor.

— Ei bine, tânărul meu prieten! rostește el cu un glăscior meticulos și behăit te-ai schimbat față de cum erai în liceu!

Îi strâng mâna tremurândă și mă poftește să intru în castelul lui.

Greu de povestit cum arată apartamentul lui. Într-adevăr, trebuie să fii un pedagog bătrân ca să poți trăi aici. Mobilele se prăbușesc sub teancurile de cărți. Sunt împrăștiate și pe jos și se îngrămădesc pe culoar. E un soi de lepră monstruoasă care înghite totul. Haine vechi, lenjerie murdară, veselă nespălată se adună în locurile cele mai neașteptate.

Dar, mai rău ca dezordinea, ceea ce te izbește, e duhoarea. O jumătate de duzină de pisici sunt cauza. Petreci *the holiday on ice*![1] pe reziduurile acestor doamne.

— Nu-i făcută curățenia, mă avertizează Păduchele, te rog să mă ierți. Dar abia azi dimineață am ieșit din spital.

— De ce anume ați suferit?

— De glomurită extinsă a membranei perforate, îmi explică el.

— Și e dureroasă?

— La început nu-ți dai seama, dar simptomele apar

[1] Vacanța pe gheață - limba engleza în original. (n. tr.).

progresiv. Încep printr-un tembelism latent al capișonului și evoluția e foarte rapidă, până ce ajungi să asiști la o prăbușire a Huhéner-ului. Când m-a operat profesorul Bhandemhoux mă aflam pe punctul să fac o cădere.

Explicându-mi întruna manifestările maladiei lui, a eliberat un fotoliu de cărți, de pisici și de excremente de care era plin.

— Ia loc, tânărul meu prieten. Aș putea să te servesc cu ceva acolo?

— Cu plăcere, accept eu.

Și încep să mă legăn ca o serbare nautică pe Canal Grande.

— Dacă mi-aș fi putut închipui vreodată că îmi veți da de băut, fac eu.

— Și eu, ripostează Păduchele zâmbind, dacă m-aș fi așteptat ca cel mai turbulent dintre imposibilii mei elevi să ajungă un as al poliției! Cum de te-a apucat vocația asta?

— În timpul recreațiilor, ne jucam mult de-a hoții și vardiștii, iar eu o făceam întotdeauna pe hoțul, am vrut să mai schimb placa...

Surâde.

— Să fie asta o muncă? se miră el.

— Nu tocmai, dar e un mod frumos de a-ți omorî timpul. Un divertisment în care îți riști pielea...

Păduchele reușește să dea peste două pahare cu pereții acoperiți ca-o crustă de murdărie.

— Eh, face el, viața, tânărul meu prieten, e o nimica toată. Pe planeta asta, e posibilă doar între minus douăzeci și plus patruzeci de grade. Or, soarele care ne-o asigură, degajă o temperatură de cinci milioane de grade! Dă-ți seama de precaritatea noastră. Istețul ăsta să facă numai o ușoară deplasare într-un sens sau altul și bătrânul nostru glob ajunge ori gheață ori cenușă.

Ia o sticlă dintr-un coșuleț care reunește o groază de lucruri bizare și ne umple paharele.

Tare aș fi vrut să pot șterge marginile a lui meu cu batista mai înainte să beau, dar Păduchele nu-mi dă timp.

— În sănătatea ta, tânărul meu prieten.

Ciocnim. Gust și cu greu îmi reprim o grimasă.

— Nu-i rău deloc, nu-i așa? mă întreabă Păduchele.

— Excelent, îi cânt eu în strună, dar ce este?

Răsucește sticla spre mine și atunci constat că-i vorba de un depurativ. Îi atrag binevoitor atenția fostului meu profesor, dar acesta ridică din umeri.

— Eh, așa ceva nu poate să ne facă rău.

Și zicând acestea își golește paharul. Încep să mă întreb de ce oare a făcut Păduchele apel la mine. Până acum văd că nu-i deloc grăbit să-mi lumineze lanterna. Cum nu se hotărăște, îi pun eu întrebarea. Zâmbește modest.

— Sunt un literat, cu toate astea, nu-mi place misterul, rostește el.

Culege un nasture al cămășii, pornit să-și afirme independența rostogolindu-se pe dușumele.

— Când m-am hotărât să mă internez în spital, îngână cel care-l disecă pe Pascal[2], mi-am dus toate pisicile la o veche prietenă, pe urmă mi-am încuiat apartamentul și mi-am pus cheia în buzunar...

Se uită la mine de parcă ar ezita să mai continue.

— Și? îl îndemn eu, din ce în ce mai intrigat.

Privirea lui tristă și mioapă se umple de o candoare infinită.

— Și, tânărul meu prieten, am stat în spital două luni, ca să mă întorc acasă abia în dimineața asta. Mai înainte am făcut un ocol ca să-mi recuperez pisicuțele, adaugă el arătându-mi mâțele. Am ajuns cu toții aici bucuroși să fim din nou împreună, intru și, imediat, ceva mă surprinde...

— Ce? croncăn eu.

Își ridică mâna cum făcea pe vremuri ca să ceară liniște.

---

[2] *Blaise Pascal* - 1623-1662 - matematician, fizician, filozof şi scriitor francez. (n. tr.).

— Ceva greu de definit mi-a creat o stare de neliniște.

— Ce? orăcăi eu, în speranța că glasul meu de broscoi ar putea fi mai eficient decât glasul meu de corb.

— Un tic-tac, îmi răspunde el prompt.

— O bombă? sper eu.

La capătul manșetelor, degetele lui tamburinează nervos.

— Nu: pendula!

Îmi arată un mic orologiu provenind din Neuchâtel, aflat pe șemineu.

— Și ce-i cu asta? rămân eu mască.

Privirea lui se încarcă de compătimire.

— Faci carieră în poliție și o asemenea minune te lasă indiferent? rostește sarcastic Păduchele.

— Dar despre ce minune e vorba?

— Pendula asta trebuie întoarsă din opt în opt zile. Apartamentul meu a stat închis două luni. Or ceasornicul mergea când m-am întors acasă...

— Credeți că cineva s-a introdus, în locuință în timpul absenței dumneavoastră?

— Așa s-ar părea. Dumneata ai vedea o altă explicație?

— Poate, ripostez eu. Să presupunem că pendula dumneavoastră s-a oprit la puțin timp după ce ați plecat și pe urmă la întoarcere s-a pus din nou în funcțiune...

Ridică din umerii lui firavi.

— Tânărul meu prieten, ești pe cale să te îndoiești de Elveția, iar eu de poliție. Deci, îți imaginezi că frumoasa mea pendulă încetează să mai funcționeze de îndată ce mă întorc cu spatele și se grăbește să-și reia atribuțiile în momentul în care deschid ușa? E ridicol!

Mă cam plictisește Păduchele cu ironiile lui pline de grăsimea extrasă dintr-o riglă de calcul.

— Fiți atent, domnule profesor, se întâmplă ca ceasurile să se oprească, nu? trec eu la atac. Să presupunem că al dumneavoastră o fi avut o mică defecțiune. S-a oprit. Pe

urmă, intrați în casă, pisicile astea, care după cum văd, bântuie peste tot, împing pendula și acest mic șoc e suficient, s-o pună din nou în mișcare. Argumentul e valabil!

— Nu!

— Nu?

— Nu!

— Pentru ce? cum spun englezii când refuză să utilizeze cuvântul *because*.

Ochii mici ai Păduchelui încep să strălucească.

— Pentru că pendula arată ora exactă, tânărul meu prieten. Recunoaște că hazardul și-ar împinge puțin cam prea departe fanteziile punând un ceas oprit să arate ora corect?

Remarca asta îmi închide gura.

— Asta așa-i, domnule profesor. Atunci, să luăm altfel problema. Cineva a intrat aici cât timp ați fost absent. Poate portăreasa?

— Ea nu are cheile. Cu toate astea, i-am pus întrebarea, ceea ce a supărat-o nespus pe această demnă persoană. Nu, tânărul meu prieten, cerbera mea nu a intrat aici înăuntru.

— Ușa dumneavoastră a fost forțată?

— Nu.

— Vi s-a furat ceva?

Își saltă umerii slăbănogi.

— Ce mi s-ar putea fura? Nu am decât cărți.

Îmi toarnă încă o porție de depurativ și, mașinal o beau.

— Stați să vedem, domnule profesor, îi spun, gândiţi-vă: de ce naiba ar intra cineva la dumneavoastră în casă? Doar ca să întoarcă arcul pendulei?

— Păi, ăsta-i misterul! își iese brusc din fire Păduchele. Din pricina acestui semn de întrebare am făcut apel la dumneata, tânărul meu prieten! *De ce a venit cineva la mine acasă în absența mea? Și de ce a fost întoarsă*

pendula?

O situație mai curând haioasă, băieți, vouă nu vi se pare? Un domn face apel la Poliție și-i spune: „Vreau să știu cine mi-a întors ceasul în timp ce eu eram internat la spital!”

Ai toate motivele să-l închizi într-o colivie de păsărele și să-l expui pe cheiul Tăbăcarilor, nu?

— N-ați remarcat nici o urmă suspectă? îl întreb de formă.

Trebuie să recunoaștem că urmele suspecte în harababura asta trec la fel de neobservate ca și gardienii din preajma palatului Élysée.

— Sigur că nu, zâmbește Păduchele care mi-a urmărit fără escală datele gândului, dezordinea era intactă.

— Ați întors cumva ceasornicul?

— Da, ca să-mi dau seama. Dar a fost nevoie doar de câteva învârtituri. După estimările mele, pendula fusese întoarsă acum vreo două sau trei zile.

— Îmi permiteți să vă vizitez apartamentul?

— Te rog!

Palatul Păduchelui se compune din două încăperi, bucătărie și sală de baie. Cărți peste tot - în cadă, pe masa de bucătărie, în suportul pentru umbrele de la intrarea în W.C. Zadarnic am cercetat eu pe jos, pereții, plafonul, n-am descoperit nimic. Eșec total, fraților. Fie vorba între noi și cataplasma voastră din făină de in, moș Păduche trebuie că rulează pe jantă. Întotdeauna a fost el cam cu o doagă lipsă, dragul meu prof. Nu o dată l-am văzut venind la liceu cu nasturii de la prohab nesincronizați. Când voia să-și umple stiloul, era o petrecere pe cinste, fiindcă întotdeauna fără excepție i se vărsa călimara peste un teanc de extemporale. După părerea mea, mai adineaori, când a venit de la spital, a întors distrat pendula, și o clipă mai târziu nu și-a mai adus aminte și a început să creadă în minuni! Bietul Păduche! La vârsta lui, viața capătă o altă

dimensiune.

După ce m-am asigurat că totul era O.K. în cocioaba bătrânului care despica muntele în patru[3], mă hotărăsc să mă iau de mână și să mă scot la plimbare.

— Am să reflectez la această problemă, domnule profesor, îi promit.

Îmi aruncă o privire sceptică.

— Tânărul meu prieten, face el, știu foarte exact ce se petrece în capul dumitale.

Un ușor frison mă străbate începând de la tălpi până la bulbul rahidian, via popou.

— Chiar așa? rostesc eu jalnic.

Păduchele râde într-un behăit de copil trist.

— Ești pe cale să gândești că am luat-o razna, continuă Păduchele. Îți spui că eu am fost cel care a întors pendula fără să bag de seamă, nu-i așa?

— Vai, dar cum se poate, protestez eu îngrozit.

— Ascultă, Antoine, glăsuiește sever Păduchele, minți la fel de prost ca pe vremuri. Povestea aia cu broasca în servietă, tu ai fost ăla, nu-i așa?

— Dar, domnule profesor, mă bâlbâi eu, regăsindu-mi instantaneu psihologia de elev idiot.

— A intervenit prescripția, oftează Păduchele, așa că recunoaște!

— O.K., domnule profesor, eu am fost de vină.

— Și gheața de pe scaunul meu?

— S-ar putea, recunosc eu.

— Și albastrul de metilenă[4] în buretele de la tablă?

— De asta nu-mi mai aduc aminte, domnule profesor.

— Eu da: mi-am stricat un costum de haine.

---

[3] Aluzie la scriitorul francez Montaigne (*montagne* - munte) - 1553-1592. El socotește că „arta de a trăi” trebuie să se fondeze pe o înțelepciune prudentă, inspirată de bunul simț și toleranță. (n. tr.).

[4] Colorant albastru folosit în vopsitorie, în lucrări de biologie și în medicină.

Își înșurubează degetul în pieptul meu.

— Și acum, recunoaște că mă iei drept un bătrân ramolit?

— Absolut deloc, domnule profesor. Cred doar că ați fost distrat. Vă amintiți de ziua în care ne-ați predat materia de clasa a cincea uitând cu desăvârșire că vă aflați în clasa a doua?

— Bineînțeles, bodogăne Păduchele.

— Și atunci când v-ați pus gulerul și manșetele direct pe piele?

— Serios?

— Domnule profesor, când cineva uită să-și pună cămașa, poate tot așa de bine să uite că și-a întors pendula. Hai, vă rog, nu fiți chiar așa de tulburat. Esențial e că nu v-a dispărut nimic din casă.

Îi întind mâna.

— Vă las. Dacă mai apare vreun mister, nu ezitați să mă țineți la curent. Mi-a făcut multă plăcere să vă revăd. Apropo, mai sunteți încă în muncă.

Îmi face cu ochiul.

— Am ieșit la pensie de patru ani, dar mai predau încă la un internat religios, ca să mă mențin în formă.

— Un vechi ateu ca dumneavoastră! exclam eu.

Se uită la mine cu privirea lui malițioasă.

— Fii liniștit, le vorbesc mult despre Voltaire, Rousseau și Karl Marx.

Ne despărțim, iar eu cobor direct la portăreasă. Bătăioasa cucoană își lustruiește ferestrele gheretei cu derma unei cămile moarte. Intru în subiect fără ocolișuri.

— Spuneți-mi, dragă doamnă, știți că profesorul Maupuy își închipuie că cineva s-a introdus în apartamentul lui cât timp a fost lipsă?

— Știu, îmi răspunde cu o voce răgușită.

— Aș vrea să aflu care e părerea dumneavoastră în această problemă?

— Faceți parte din familie? mă întreabă ea.

— Nu.

— Atunci, asta-i părere mea!

Își aplică degetul pe tâmplă și-l răsucește de două ori în cutia ei cu prostii.

— Mulțumesc pentru informație, fac eu, cât se poate de urban.

Ies, fericit că pot respira aerul ușor al Parisului, după ce am înghițit atmosfera viciată din the hous of the Păduche.

CAPITOLUL II

Jaguarul meu sport tip E staționează la câțiva metri de imobil.

Pe când mă instalam la volan, mi-am ridicat privirea scânteietoare de inteligență spre ferestrele Păduchelui. Omulețul ăsta ivit din trecut a mișcat în mine nu știu ce fibră delicată și - chiar să vă mărturisesc? - am lacrimi în ochi. Bietul lui chip palid face o pată în spatele geamurilor murdare ale ferestrei. Îi adresez un gest afectuos, pe care el însă nu-l vede, *because* are ochii fason cârtiță.

Apăs demarorul și cei 22 de bidivii încep să sforăie sub capota roabei mele. Dar chiar în clipa când să demarez, tresar ușor, fraților. În timp ce-i adresam Păduchelui semnul la care am făcut aluzie mai sus, subconștientul meu, mereu la curent cu actualitățile, înregistrează un mic detaliu bizaroid. I-a trebuit doar o zecime de secundă că să-l transmită în turbina mea. Întrerup contactul și îmi îndrept periscopul în direcția etajului șase. Zăresc, legată de marginea ferestrei, o mică panglică albă. Flutură ușor în briza primăvăratică. Mă uit la ea un moment, apoi privirea îmi alunecă dincolo de acoperișuri, până spre norii îngrămădiți care fac orizontul funebru.

Acolo citesc adevărul. Păduchele n-a luat-o el razna. Pentru ce, deodată, sunt convins de acest fapt, deși până acum înclinam să socot spusele bătrânului profesor drept divagațiile unui ramolit?

Un capăt de panglică legată de o fereastră și iată că mintea mea își modifică itinerarul.

Ies din mașină și urc în fugă ca un smintit la Păduchibus. Nu-i din cale afară de surprins să dea iar ochii cu mine pe

ștergător.

— Am știut eu că ai să te întorci, îmi spune.

— Într-adevăr, domnule profesor?

— Așa ai fost întotdeauna, Antoine. În ceea ce te privește, prima mișcare nu-i niciodată cea bună. Acționezi și pe urmă abia te gândești. Cât ți-a trebuit să cobori șase etaje și ai și realizat că moș Păduche o fi el distrat dar nu decrepit.

În loc să-i răspund, merg până la fereastră. O deschid și dezleg panglica. E o panglică foarte simplă, ca cele care servesc cofetarilor să-și decoreze cutiile cu delicatese.

— Dumneavoastră ați legat panglica asta de bara de sprijin, domnule profesor?

Ridică din umeri.

— Glumești!

Răsucesc bucata de mătase în jurul degetului. Nu-i prea murdară ceea ce demonstrează că a fost legată de acea bară de sprijin de puțină vreme.

Păduchele a luat în brațe un motan mare, cenușiu, și-l mângâie drăgăstos, privindu-mă întruna.

— Ai văzut panglica asta de jos?

— Da.

— Îți dai seama, tânărul mei prieten, știam eu că cineva a stat în casa mea. Și nu numai din cauza pendulei. Când am intrat, am fost frapat de asemeni de miros... Un miros pe care nu l-am recunoscut.

— Pentru că timp de două luni pisicile dumneavoastră n-au murdărit apartamentul! bombăn eu.

— Așa am crezut și eu, dar era vorba de altceva. Nu era lipsa unui miros familiar care mi-a șocat simțul olfactiv, ci dimpotrivă, prezența unui miros absolut neobișnuit. Neobișnuit și... neplăcut. Un miros mai curând acriu...

Încep să adulmec. Împuțitele astea de pisici au pervertit atmosfera. Și totuși am impresia că decelez adieri de altceva... Adieri de...

— Domnule profesor, cred că aveți dreptate... Miroase a praf de pușcă.

Bătrânul își ridică ochelarii. Ochii lui devin pe loc doi pești mari exotici.

— Praf de pușcă? face el năucit.

— Așa mi se pare... E un miros pe care-l cunosc foarte bine.

Mai adulmec o data. Să fie, oare, produsul imaginației mele?

N-aș zice.

Păduchele își pune bicicletele la locul lor.

— Ei, comedia naibii, spune el, dacă s-ar fi tras cu arma din apartamentul meu, s-ar fi văzut ceva, nu?

— Dacă au fost recuperate cartușele goale, nu, domnule profesor.

— Dar gloanțele...?

— Poate că au fost trase din apartamentul dumneavoastră asupra cuiva aflat în exterior.

Mă sprijin de pervaz și privesc strada liniștită. Totul e infinit de tihnit și cotidian.

— Niște focuri de armă, dar așa ceva se aude! remarcă Păduchele.

— Dacă arma care le trage e prevăzută cu un amortizor, nu se aude mare lucru!

Ochiul meu pătrunzător explorează trotuarul de pe partea opusă.

Văd un portal impozant în vârf cu un suport, dar fără drapel. În acest suport e fixată o emblemă de fier. De unde mă aflu eu, mi-e imposibil să deslușesc literele înscrise pe aceasta emblemă.

— Vizavi de dumneavoastră se află vreo ambasadă, domnule Maupuy?

— Nu, e Consulatul General al Alabaniei.

— Aha...

Privirea mea studiază la fel de intens fațada. Pare foarte

inocentă, trebuie să recunosc.

E o frumoasă fațadă pariziană, din piatră de construcții șlefuită, cu ferestre largi prevăzute cu jaluzele. O fereastră are obloanele închise.

— La ce etaj se află consulatul?

— La trei, îmi răspunde Păduchele.

Exact, etajul ferestrei cu obloanele trase.

Mă pregătesc să-mi părăsesc postul de observații, când ceva îmi atrage atenția. Mă abțin să vă spun despre, ce anume e vorba, mereu grijuliu să-mi menajez efectele.

— Nu cumva, aveți din întâmplare, un binoclu, domnule Maupuy?

— Am un binoclu de teatru.

— Vreți să mi-l împrumutați puțin?

N-are nimic împotrivă, își scarpină lobul urechii și pleacă în căutarea acestui prețios instrument optic. Îl descoperă în bucătărie în interiorul unui vas de faianță pe care stă scris „Făină”.

E un binoclu mic cu carapacea din sidef, puterea lui e foarte modestă, totuși mărește de câteva ori. Mă consacru obloanelor închise. Prin fentele laterale ale acestora, zăresc o pată albă în interior. Mă strădui să delimitez această pată și izbutesc.

E pătrată și ocupă partea centrală a cadrului ferestrei. Nu încape nici o îndoială: e vorba de o bucată de carton de care cineva s-a servit ca să înlocuiască un geam spart. Dacă respectivul geam a fost pulverizat de unul sau mai multe gloanțe, nu m-ar mira deloc.

Îi înapoiez Păduchelui binoclul.

— Ai descoperit ceva, tânărul meu prieten?

Tânărul lui prieten îl pune la curent cu cele observate. Proful clatină din cap în două reprize, ceea ce a însemnat întotdeauna la el un semn de profunde reflecții.

— Consideri prin urmare că un individ s-o introdus, în casa mea ca să mitralieze consulatul de vizavi?

— Exact, domnule profesor. Niște indivizi au fost la curent cu absența dumneavoastră și au venit să se ascundă în acest apartament datorită poziției lui strategice.

— Și crezi că indivizii aceia au ucis pe cineva?

— Probabil. Am impresia că ați pus degetul pe un caz foarte curios.

Păduchele nu se simte deloc flatat. E un bătrân filozof pentru care viața e o vagă recreație într-o zi ploioasă. Oamenii, ca niște elevi, sunt îngrămădiți într-o curte acoperită și privesc cum cade ploaia așteptând ora să intre sub pământ.

— Asasinul să fi legat panglica de bara de sprijin a ferestrei mele și tot el să fi întors pendula?

— Probabil.

— Ai vreo ipoteză cu privire la aceste două acțiuni mai curând surprinzătoare?

— Încă nu, domnule profesor, dar pe viitor nu-i nimic exclus. Îi întind încă o dată mâna.

— De data asta chiar vă las. Nu discutați cu nimeni despre cele întâmplate, vă rog.

— Ce-ai de gând să faci?

— Să mai reflectez.

Laconismul meu nu-l șochează. Ia în brațe una dintre pisici și mă escortează până la ușă, mângâind animalul.

CAPITOLUL III

Bătrânu a ascultat relatarea mea fără să clintească. Cu spatele drept, palmele lipite de sugativa mapei, ochii în culoarea mărilor sudului, pare căzut pe gânduri.

— E interesant, decide el în cele din urmă. Prin urmare, după dumneata, s-a tras într-o fereastră a consulatului?

— Da, domnule director.

— N-a fost depusă nici o plângere... Știi că raporturile noastre cu Alabama nu sunt dintre cele mai bune?

Încerc să urmăresc meandrele gândirii lui.

— Atentat politic, după dumneavoastră?

— Presupun.

— Și cei din consulat au tăcut mâlc?

— Dovadă...

Pentru moment, ne desparte o tăcere puțin mai lungă decât un rulou de bandă adezivă; pe urmă Bătrânu începe să tamburineze în masă.

— Ocupă-te de cazul ăsta, San-Antonio.

La așa ceva mă așteptam și eu.

— În ce calitate, domnule director?

Îi servesc întrebarea în scopul de a-l face să reacționeze, fiindcă eu sunt de pe acum sigur de răspuns. Efectiv, acesta din urmă nu se lasă deloc așteptat.

— În calitate oficioasă, bineînțeles. Dar să mă ții la curent cu evoluția evenimentelor.

— La ordinele dumneavoastră, șefu'!

Părăsesc biroul adresându-i un salut mai mult sau mai puțin milităresc. Ușa capitonată cu piele a reședinței lui mă lovește peste fese, de parcă m-ar incita să-mi mișc fundul mai repede.

Mai gânditor decât o sculptură de Rodin[5] cobor la mine. Béru și Pinuche joacă aici o belotă bând vin roșu. Îmi fac apariția în plin careu de dame. Îi aparține Grasului care nu mai poate de bucurie.

— Muieruștile mi-a purtat întotdeauna noroc, afirmă umflatul.

Insensibil la jocul lor, ridic receptorul și sun la laborator.

Îmi răspunde Magnin.

— Ia spune-mi, tânărul meu prieten, atac eu, parodiindu-l pe Păduche, nu cumva ai în echipa ta un om capabil să înlocuiască un geam spart?

Întrebarea mea îl năucește.

— Să înlocuiască ce?

— Un geam spart. Trebuie să știe să taie geamul la dimensiunile necesare, să pună chitul, etc. Pe scurt, așa ceva nu-i la îndemâna oricui.

Maguin face din gură un zgomot mic pe care alții îl fac altfel.

— Nu, n-am nici un geamgiu în echipa mea.

— Păcat!

— E imposibil să le știi pe toate, protestează ruginitul.

Închid. Abia atunci, reverendul Pinaud își întoarce spre mine fața de constipat resemnat.

— Dacă așa ceva te-ar putea depana, face el, află că eu știu să pun geamuri, San-A.

— Într-adevăr?

— Pe când eram tânăr, am lucrat într-o întreprindere de zugrăveli și am învățat să mânuiesc diamantul.

— Wonderful[6] moșulică dragă. Să trecem la treabă!

— Stați așa! se rățoiește Grasu. Tocmai îi trăgeam o

---

[5] *Auguste Rodin* (1840-1917) - sculptor francez, este autorul multor opere rod al unei inspirații febrile și expresive. E considerat ca fiind unul dintre maeștri sculpturii din toate timpurile. San-Antonio face aluzie la opera lui *Gânditorul* (Le penseur). (n. tr.).

[6] Minunat - limba engleză în original. (n. tr.).

săpuneală să mă țină minte musiu și nu vreau să spele putina mai înainte să-l pun cu amândoi umerii jos.

— Unde-i treabă nu-i tocmeală, Béru.

Prost dispus, Grasul aruncă printr-o mișcare cărțile în toată încăperea.

— În felul ăsta nu mai merge! În felul ăsta m-am săturat de așa meserie. Dacă nu mai poate omul să aibă zece minute liniștite, e sfârșitul lumii!

*

* *

Pinuche în chip de geamgiu, e un spectacol pe care nu merită să-l pierzi. Dacă vi se plictisesc copiii duminica după-masă, dați-i un telefon ruinei, care și-ar face o plăcere din a-și executa numărul în fața lor.

Îmbrăcat cu o haină albastră, pe cap cu o șapcă de camionagiu american cu viziera lungă, cu eternul lui chiștoc galben lipit de buză, Pinuche cară după el alegro chevaletul prevăzut cu geamuri de dimensiuni inegale. Dă colțul străzii și se îndreaptă spre Consulatul General al Alabaniei, înarmat cu instrucțiunile mele. Contez enorm pe aspectul lui prăpădit ca să-mi reușească stratagema. Trebuie să se prezinte la consul, pretinzând că a fost solicitat prin telefon.

E foarte posibil să fie trimis la plimbare, dar nu-i exclus ca vreun servitor, fără să bănuiască nimic, să-l conducă până în încăperea cu obloanele închise. În această ipoteză, reverendul va trebui să înlocuiască geamul spart, cu care ocazie să inspecteze totul serios - dar discret.

La volanul mașinii oprite la o distanță apreciabilă, așteptăm, Maiestatea sa și cu mine, urmarea evenimentelor.

Grasu a încetat să mai bodogăne și privește înduioșat silueta firavă a camaradului său.

— Pinuche, spune el, nu-i un băiat rău. Ceea ce are e că n-are prea multă energie.

Personajul astfel caracterizat dispare în clădirea consulatului.

— Tu crezi că șmecherii ăia n-o să-și dea seama că se pune ceva perfid la cale? mă întreabă umflatul.

— N-aș putea să-ți răspund, oftez, eu. În afacerea asta înaintez pe bâjbâite. Nu dispunem decât de niște presupuneri. Totul e așa de opac! Și pe urmă, să ai de a face cu un corp diplomatic, e o treabă delicată.

Trece un timp. Béru scoate din buzunar o jumătate de cârnat și începe să-l mestece delicat.

— E un rest de la varza acră de la prânz, mă lămurește el. A fost așa de fainâ că n-am fost în stare s-o termin.

Îi trag un cot. Tocmai s-au deschis obloanele la etajul consulatului.

— S-ar zice că tipului i-a mers poanta! glumește Béru.

Efectiv, Pinaud apare în cadrul ferestrei. De departe, îl văd spărgând chitul vechi cu un ciocănel ascuțit la un capăt pentru a degaja marginile ramei. Muncește silitor, bietul om. Cățărat pe un scaun, o face pe ghionoaia. Zgomotul loviturilor lui de ciocan ajung până la noi în pofida gălăgiei circulației.

După ce și-a pregătit cadrul, Pinuche coboară de pe scaun ca să taie geamul. Dispare din câmpul nostru vizual. Ce lungă mai e așteptarea!

Vreau să sper că detritus[7] își folosește, bine timpul. Cam bătut în cap Pinuchet, bineînțeles, dar are ochi de șoim atunci când trebuie. Nimic nu-i scapă, doar câteva pârțuri.

Trece destul de multă vreme. Iată-l că se urcă iar pe scaun cu o bucată de geam nou în mână. Se apleacă să-l fixeze în cadrul ferestrei, dar în acea clipă bietul de el își

[7] 1. Material rezultat din fărâmițarea rocilor prin acțiunea agenților externi. 2. Material granular mărunt rezultat în urma uzurii unui drum pietruit din cauza circulației. 3. (Rar) Tartru dentar.

pierde echilibrul. Dă drumul geamului care se sparge, bate aerul cu brațele și basculează peste pervaz. Béru și cu mine scoatem același țipăt de spaimă, de neputință și de disperare. Trei etaje în cădere liberă, când nu ți se deschide parașuta, nu-i de glumit! Adio, Pinaud!

Dragul de el se răsucește lamentabil în aer. Pe stradă lumea scoate strigăte de groază, închid ochii. Refuz inevitabilul. Vreau să fac abstracție, să mă separ de această crudă realitate, să nu-l văd pe Pinaud murind, să nu aud zgomotul cutremurător al zdrobirii lui de trotuar.

Când îmi deschid din nou ochii, deslușesc confuz, o masă întunecată pe jos, înconjurată de pe acum de mulțimea avidă de emoții tari.

Béru o rupe la fugă ca un nebun. Mă veți crede dacă o să vreți (și dacă n-o să vreți, duceți-vă să vă așezați pe paratrăsnetul de colo) dar mi s-au înmuiat picioarele ca bijuteriile de familie ale unui membru al Academiei. Mi-e cu neputință să le mai mișc. Nu le mai simt. Îmi las fruntea pe volan. Aș vrea să pot plânge. Pinuche, bunul meu Pinuche... Să sfârșească astfel, și din ordinul meu! Rămân prostrat o bună bucată de vreme. Bérurier se întoarce.

— E mort, face el, mort definitiv...

Un frig cumplit, vecin cu zero absolut, mă amorțește.

— Nu-i cu putință, articulez eu abia auzit.

— Din păcate, se bâlbâie Grasu, în schimb, în ceea ce-l privește pe Pinuche, am impresia că are doar umărul fracturat.

Casc ochii la mutra imposibilă a enormului.

— Cum adică?

— A căzut peste un gardian. Nenorocitul de polițist a fost șters de pe fața pământului. Norocul lui Pinuche că i-a amortizat căzătura. După o întâmplare ca asta nu s-ar mai putea zice că nu există întrajutorare în cadrul poliției, ce părere ai?

— Vrei să zici că Pinaud a scăpat cu viață?

— Umărul, n-ai auzit.... Nici măcar nu și-a pierdut cunoștința... Ce facem acum?

— Deocamdată, nimic, afirm eu; să lăsăm lucrurile să-și urmeze cursul.

— Știi că ești bine!

— Comisariatul din cartier va ancheta cazul, cum e și normal. O să ne punem în legătură cu ei. Trebuie să rămânem în umbră, Grasule.

— Și Pinaud?

— Uite o ambulanță, o să fie dus la un spital; ne vom duce acolo să-l vedem.

— Cum vrei tu, bombăne umflatul, dar n-ai să poți să-mi scoți din cap că e ceva suspect în accidentul ăsta.

— După toate aparențele, nu. Pinaud era singur pe scaun când a căzut.

— Ce-i drept, începe să îmbătrânească, bietul de el, admite valorosul.

CAPITOLUL IV

— Fractură de omoplat stâng, fractură de gleznă dreaptă, fractura degetului mare de la mâna dreaptă, luxația articulației de la stânga și fisurare a bazinului, anunță medicul de serviciu.

— Săracul Pinaud, e uscat ca un biscuit, se înduioșează Béru.

— O să fie nevoie de mult timp pentru repararea acestui domn? îl întreb pe internist.

— Cel puțin două luni!

— Putem să stăm de vorbă cu el?

— Puteți, noi am terminat cu cimentatul.

Intrăm într-un salon de patru paturi. Pinuche îl ocupă pe cel din fund. Seamănă cu o bornă kilometrică pe care încă n-au fost pictate distanțele. E puțin cam palid, dragul de el. Când dă cu ochii de noi, schițează un zâmbet anemic pe sub mustață.

— Nu cumva mi-ați găsit proteza? șuieră el. Am pierdut-o în timpul căzăturii, trebuie că s-a rostogolit pe drum.

Când vorbește fără dinții lui falși, ai zice că-i acționat un spray gol.

— Dacă ți se potrivește a mea, eu pot să ți-o împrumut, îl asigură acest suflet frumos bérurian, dar cu botul tău de șobolan, precis că-ți trebuie ceva pe măsură!

Pinaud protestează anemic. Îi spune că preferă să sufere din cauza unui bot de șobolan decât de o vasilcă de mistreț. Îi mulțumește lui Béru pentru propunere și îl sfătuiește să-și bage proteza într-un loc al persoanei lui care, la prima vedere, ar părea inapt s-o găzduiască.

Trebuie să vă spun că moșulică e în formă, în ciuda

căzăturii suferite.

— Ce ți s-a întâmplat, Pinuche? intervin eu oportun.

— N-ai vrea să-mi scarpini urechea? solicită ruina, care, consider util să vă amintesc, momentan e lipsit de posibilitatea folosirii membrelor.

Subscriu cererii lui cu un deget compătimitor. Satisfăcut, reverendul își drege glasul.

— Ce mi s-a întâmplat, face el, pot să vă spun atât doar că n-am băgat de seamă nimic.

— Cum să fie cu putință?

— Eram pe scaunul ăla. Și pe urmă m-am răsturnat. Am avut impresia că scaunul se mișca și cu toate astea nu era nimeni în preajma mea.

— Erai singur în încăpere?

— Nu, era și un servitor. Dar băiatul se afla la cel puțin doi metri mai departe.

— Cum ai fost primit la consulat?

— Bine. Am sunat la ușa de serviciu. Un valet a venit să-mi deschidă. I-am spus că am fost trimis să înlocuiesc geamul spart....

Se oprește, face o strâmbătură și mă întreabă:

— Te-ar deranja dacă mi-ai smulge un fir de păr din nas? Îmi vine să strănut.

Grasu e cel care, ca tehnician în materie, realizează această delicată ablațiune. Degetele lui groase, scormonitoare îi deschid nările lui Pinuche. Unghiile-i îndoliate apucă un fir și-l smulg.

Béru își ridică sus trofeul în lumina slabă a spitalului.

— Nu-i cel care trebuia, protestează Pinaud. În sfârșit s-o lăsăm baltă...

Cu el trebuie să ai răbdare nu glumă, dar și artă, plus maniera de a te folosi de ea. Întotdeauna a fost nevoie de tirbușon și de vaselină ca să-l faci să verse sacul.

— Bun, mă ițesc eu, ai zis că veneai să înlocuiești geamul spart și pe urmă?

— Pe urmă? Servitorul m-a poftit într-un culoar și m-a rugat să aștept. S-a dus să-i vorbească unui tip care telefona dintr-o cameră vecină, cred că era un secretar. Individul vorbea tare și nu mai termina cu palavrele. Când a închis, valetul l-a pus la curent. Insul a venit spre mine. Un băiat tânăr, brunet, îmbrăcat din cap până-n picioare în negru, cu o figură palidă. M-a întrebat cine m-a chemat. I-am răspuns ce m-ai învățat tu să-i debitez: că nu eram decât un lucrător și că patronul meu a fost cel care m-a trimis. „Nu cumva am greșit etajul?” am mai adăugat eu.

Pinaud tace din nou. Niciodată, niciodată în viața lui n-o să fie în stare să prezinte un raport fără să facă douăsprezece escale.

— Fii așa de drăguț și scarpină-mă pe frunte, mă roagă el.

Îl scarpin. Béru îl ia în derâdere:

— Sper că n-ai păduchi lați, băiete, că altminteri nu mă mai prinzi pe aici!

— Și pe urmă, Pinaud?

— Tipul în negru a părut că ezită și în final m-a condus în camera cu obloanele închise.

— Cam ce gen de încăpere?

— Un birou. Un birou mare, cu muluri, mobile Ludovic al XIX-lea[8] și chestii de astea... În locul geamului spart era pus un carton.

— Ai remarcat ceva ieșit din comun?

— Totul era în ordine; totuși ceva m-a surprins...

— Ce?

— Pe biroul ministerial era întins un șal. Un șal brodat, cu franjuri. Acoperea mobila în întregime... Mi s-a părut bizar.

— Asta-i tot?

— Nu, așteaptă. Sub același birou fuseseră tăiate două sau trei fâșii din mochetă și în locul acela se vedea

[8] Ultimul Ludovic a fost al XVIII-lea. (n. tr.).

pardoseala.

— Interesant, observ eu.

— Crezi? se miră Bérurier.

— Cum să nu! Presupune un moment că un trăgător și-a scuipat încărcătura din casa de vizavi asupra cuiva care se afla la birou!

— Ei și?

— E probabil că niște gloanțe s-au înfipt în birou. Tot așa probabil este ca victima să fi căzut de pe scaun și să fi sângerat pe mochetă, nu?

— Bine gândit, apreciază obezul, care nu șovăie să dea Cezarului ceea ce-i aparține portăresei; chiar foarte bine gândit. Materia ta cenușie nu-i în zi liberă azi. Nu că aș vrea să te laud, dar am impresia că ești în formă.

Acest omagiu îmi merge drept la inimă, cruțându-mi fațada.

Ne luăm rămas bun de la dear Pinuche în momentul în care scumpul de el încearcă o mâncărime în fundament.

*
* *

Comisarul e absent, dar secretarul lui ne primește cu toată considerația cuvenită rangului nostru. E un individ scund, miop și instruit, așa ceva se vede imediat după dungile cravatei.

— Ah! face el, cazul geamgiului? Un banal accident care a provocat, din păcate, moartea unuia dintre agenții noștri.

— Ați intervievat personalul consulatului Albaniei?

— Numai pe servitorul care se afla în cameră. Geamgiul era un om la o anumită vârstă, destul de chițibușar. Se urcase pe un scaun delicat pentru a efectua schimbarea geamului. Un picior al scaunului a cedat sub greutatea lui și imbecilul a căzut de pe fereastră.

— Ați văzut scaunul în chestiune?

— Bineînțeles. Era vorba de unul Napoleon III, din lemn turnat negru cu incrustații din sidef. A fost o nebunie din partea lui să se cațere pe un suport atât de fragil.

Puțin cam afectat, secretarul, nu? Și continuă:

— În general, geamgii sunt dotați cu o scăriță.

— În timp ce el era dotat numai cu obiecte casabile, glumește Grasu pe care felul de a vorbi și manierele interlocutorului nostru nu-s în măsură să-l indispună.

Mă plesnește pe omoplat.

— Concluzia, a fost bine mersi un accident.

Fac o strâmbătură.

— E puțin cam prea pripită concluzia ta, Béru.

Ridic receptorul și telefonez la spitalul unde fusese stratificat Pinaud. O infirmieră se informează care mi-ar fi dorințele, iar eu o implor să se ducă și să-l întrebe pe Pinuche cu ce semăna scaunul pe care se urcase. Pare surprinsă, dar calitatea mea de copoi șef, precum și glasul catifelat îi pun capăt ezitărilor și pleacă la căpătâiul fracturatului.

— Tu ești chiar ca Toma Necredinciosul, mă ia la zeflemele afurisitul.

Două minute mai târziu, infirmiera mă anunță că Pinaud se urcase pe un scaun de bucătărie, îndatoritor pus la dispoziția lui de către servitorul consulatului. Satisfăcut, închid. Béru, care și-a permis să ridice receptorul anexă, face o mutră ca rufa unui sărac pusă la uscat.

— Cum de ai ghicit?

— Pinaud e prea minuțios și atent ca să-și încredințeze trista lui carcasă unui Napoleon III, îl lămuresc eu.

— Ceea ce ar însemna?

— Că băieţii consulatului i-au făcut vânt pe fereastră şi au sacrificat piciorul unui scaun stil pentru a acredita versiunea accidentului.

Secretarul comisariatului de poliție, care mi-a lăsat acces liber la telefon, își face din nou apariția.

— Ceva nu-i în ordine, domnule comisar?

— Dimpotrivă, îl asigur eu. Totul merge cum nu se poate mai bine.

*
* *

În mașină, Béru îmi pune întrebarea care-i gâdila mucoasele.

— De acord, tipule, e o înscenare. Dar cum de i-au făcut vânt lui Pinuche peste marginea ferestrei odată ce servitorul se afla la doi metri, de el?

— Scaunul era așezat pe un covor, iar servitorului nu i-a rămas decât să tragă, de marginile acestuia. Sau poate un al doilea personaj s-a apropiat pe furiș din spate... Nu ducem lipsă de posibilități.

— Și, după părerea ta, de ce au vrut să-l lichideze pe moș Pinaud?

— Pentru că nimeni din cadrul consulatului n-a apelat la serviciile unui geamgiu, iar sosirea lui a părut mai mult decât suspectă.

Explicația mea nu-l satisface pe deplin.

— Totuși, asta nu era o soluție. Asasinându-l, nu făceau decât să complice lucrurile, gândește-te și tu. Ne-ar fi confirmat bănuielile și ar fi dat un pretext oficial poliției să inspecteze locurile.

Argumentul mă frapează. Nu-i chiar așa de aiuristic ceea ce spune Grasu, deși el e cel care le spune. De fapt, ce ar fi riscat acești oameni cumsecade lăsând să fie înlocuit geamul? Cu mult mai puțin decât comițând o altă crimă. Acest calcul de maimuță mă derutează.

— Ești înarmat, Grasule?

— Am cu mine pușcuroiul, da. Biscotte?

— Ai să te duci să dai o raită oficială pe la consulat.

— S-a făcut. Și ce-am să le zic alabanezilor?

— Că ești polițist și însărcinat cu o anchetă complementară, fiindcă geamgiul și-a recăpătat cunoștința și a declarat că a fost împins. Să căști bine ochii cum vor reacționa…

Grasu se hlizește.

— Am înțeles.

— Sper că nu ți-e frică?

Dintr-o dată, Béru se supără, ajunge vânăt.

— Ia ascultă, San-A., m-ai văzut vreodată să-mi tremure gioalele? Lasă-mă pe mine să-i prelucrez de unul singur și te rog să crezi că o să-mi povestească atâtea cât să se umple prima pagină din *Parisien Libéré*.

— Fii atent, Béru, ia-o totuși ușurel!

— Am mâna formată, toate damele ar putea să depună mărturie.

— Mai ales să ai grijă să nu pomenești nimic despre mitralierea aia fantomatică.

— Of, pe cuvântul meu, mă crezi chiar un imbecil se indignează valorosul. Îți zic, îmi cunosc eu meseria; de atâta vreme ai fi putut să bagi de seamă.

CAPITOLUL V

— Nu vă deranjez, domnule Păduche?

Cred că e pentru prima oară când mă adresez profesorului cu porecla lui. Îmi mușc buzele, dar Maupuy nici nu clipește. E obișnuit.

De altfel, în dimineața asta n-a făcut el apel la amintirile mele folosindu-se tot de poreclă?

— Absolut deloc, tânărul meu prieten.

— Erați acasă când geamgiul...

— Da, însă din păcate nu stăteam la fereastră. Am auzit o bufnitură surdă, strigătele și hărmălaia făcută de lumea adunată. Când am venit și eu fuga, era prea târziu...

— Am să vă rog să-mi mai dați binoclul. Spectacolul continuă peste drum, după matineu urmează și un spectacol pe seară...

Profesorul descoperă binoclul într-o căldare de gunoi, provizoriu goală, și mi-l întinde. Mă ascund în spatele perdelei zdrențuite a ferestrei lui.

Peste drum, obloanele au fost închise. Vreau să sper că viteazul Béru o să se descurce astfel ca ele să fie deschise. Cu ce voluptate privirea mea sfredelitoare s-ar strecura în această reședință diplomatică!

Unii dintre voi, dintre cei mai tembeli, se întreabă cu siguranță de ce nu operez eu însumi o vizită la consulat dacă mi-e chiar așa de încinsă curiozitatea. În mod cu totul excepțional, admit că surpriza lor e întemeiată. Numai că, vedeți voi, bandă de vegetarieni, eu mă conserv pentru desert cum zicea un arab, o cunoștință de-a mea. San-Antonio e brigada de elită, matamorul, supervedeta (nu vă faceți griji pentru gleznele mele, mi-am pus un bandaj

supraelastic): el nu intervine decât cu discernământ (ca armenii).

Cu binoclul ațintit, aștept.

— N-ai vrea să bem împreună o ceașcă de cafea? mă întreabă Păduchele.

— Cu plăcere, accept eu, foarte distrat.

Peste drum, se deschid obloanele. Zăresc dovleacul congestionat al Grasului. Domnul Bérurier discută aprins cu un tip îmbrăcat în negru în care îl recunosc pe secretarul descris de Pinuche. Părăsesc cele două personaje ca să explorez fundul încăperii. În penumbra cenușie, văd un birou ministerial într-un maroniu stins. Ăsta chiar că-i birou de ministru! Șalul care-l acoperă îi dă aspectul unui catafalc. Dar, ia te uită, contrar celor relatate de ruină, sub mobila cu pricina se află un covor și nu parchetul gol. Îl prind din nou în cadru pe Béru și pe partenerul lui. Acești domni discută vehement. Dacă vacarmul străzii n-ar fi așa de puternic, aș percepe cu siguranță cuvintele lor. Conversația durează cam un sfert de oră, după care, Grasu se retrage.

— Uite aici cafeaua! mă anunță binevoitor Păduchele punându-mi în mână o ceașcă plină cu un lichid aburind.

Încrezător, gust din băutură.

— Sunteți sigur că e cafea, domnule profesor? bolborosesc eu.

Păduchele bea și el un gât și clatină din cap foarte liniștit.

— Nu, m-am înșelat: e făină de in, dar ce importanță are? Esențialul e sustentația, tânărul meu prieten. Lăcomia e o formă de îmburghezire.

— Poate, recunosc eu, cu toate astea nu v-a venit ideea să vă faceți o cataplasmă din cacao olandeză?

După acest argument destul de peremptoriu, alerg să mă întâlnesc cu Grasu.

*
* *

E un Béru mai gânditor ca o statuie a lui Budha cel pe care îl descopăr răsturnat comod în mașina mea. Nasul lui violaceu seamănă cu o căpșună uitată într-o expoziție agricolă după ce a obținut premiul întâi.

— Nu pari prea mulțumit, Béru? subliniez eu fără menajamente.

— Nici nu sunt, mi-o întoarce el pe același ton.

— Care ar fi cauza?

— Din cauza cauzei!

Pertinența, concizia, puterea evocatoare a răspunsului său nu vor scăpa nimănui. Cât despre mine, el mă uluiește.

— Îți folosești limba admirabil, Béru, îl admir eu. Nici una dintre subtilitățile ei, nici una dintre nuanțe nu-ți sunt străine. O mânuiești așa cum un pinguin mânuiește o rachetă de tenis. E desăvârșirea supremă a unei civilizații care se exprimă prin râtul tău. Modul de gândire francez capătă, datorită ție, o vigoare încă nemaiegalată.

Cât de mult aș vrea să-ți celebrez îndrăznelile verbale, compunând o odă întru gloria ta! De ce nu dispun oare de o zecime a talentelor tale pentru a-ți ridica în slăvi cele nouă zecimi care îți mai rămân!

Toate astea îl cam năucesc pe Béru. Fruntea lui la fel de îngustă cât panglica de la mașina de scris se îngustează și mai mult. Ochiul sângeriu se însângerează și mai tare.

— Dacă îți închipui că e momentul să bați câmpii, n-am decât să-ți țin isonul, răbufnește Bérurier. La jocul ăsta nu mă întrece nimeni.

Mă predau fără luptă.

— Atunci, măi cartofule? Cum stau treburile cu vizita asta consulară?

— Consulară, fir-ar al naibii! m-am lăsat îmbrobodit, băiete. Maimuțoii ăia mi-a servit niște baliverne de te

doare mintea! Măi, că tari mai sunt! Ho, ho, că tari mai sunt!

— Să te aud...

— Pentru început, mi-a zis că nu au făcut nicidecum apel la un geamgiu, beton, nu?

Apreciez, și eu:

— Efectiv, nu-i rău deloc.

— Doi, mi-a explicat că Pinaud se urcase pe un scaun de bucătărie ca să pregătească punerea geamului. Pe urmă a coborât ca să-l taie și când s-a urcat din nou ca să-l fixeze a greșit și a luat un alt scaun care se afla în promiscuitate. Explicația asta răspunde la obiecțiile noastre. Când ți-am zis că e dați naibii!

— Le-ai spus că geamgiul pretinde că a fost împins?

— Ce-ți închipui?

— Și ce ți-au răspuns?

— Le-a venit să râdă. Tipul în negru, care despre el vorbea Pinuche, mi-a zis că geamgiul probabil era beat și că n-are decât să depună o plângere în bună uniformă dacă-i face plăcere. Părea teribil de sigur pe el, înțelegi...

— Vorbește-mi de birou.

— Șalul mai este întins deasupra, în schimb a pus un covor dedesubt. Am dat să ridic șalul, dar secretarul a început să scoată niște țipete de nebun cum că mă aflam pe teritoriu alabanez și că nu aveam dreptul să-mi depășesc atribuțiile. Tu mă cunoști? De instrucțiuni nu duc lipsă, mulțumesc lui Dumnezeu, dar când e vorba de Drept am niște lagune. Atunci am preferat mai bine să-mi iau valea, mai ales că tu îmi recomandaseși...

— O.K., fiule! Ai procedat bine. O ultimă formalitate și asta ar fi tot deocamdată.

— Despre ce o mai fi vorba?

— Du-te s-o intervievezi cu blândețe pe portăreasa consulatului, ca să afli dacă domnul consul locuiește aici sau e vorba doar de niște birouri strict profesionale.

Docil, dragul de Béru se îndepărtează din nou. E un cățeluș bun căruia îi poți arunca mingea de câte ori ai chef: ești sigur că o va aduce înapoi.

*
* *

— Concluzia? întreabă Bătrânu.

E ora nouă seara, ceea ce la șefii de gară e echivalent cu ora 21. Bossul pare puțin cam obosit. N-ar fi rău după părerea mea să mai iasă puțin la iarbă verde din când în când, ca să-și mai scuture de molii foalele. Măcinat de rutina biroului său o să ajungă până la urmă inuman. Pariez pe o broască de ușă contra unei broaște din lac că n-a mai văzut un fir de iarbă verde de mai bine de douăzeci de ani. Universul, pentru el, îl reprezintă clasoarele, dosarele, polițiștii... Ar trebui să fii Dante ca să poți povesti ce se petrece în tigva lui.

— Concluzia? repetă el cu o voce asemeni unui băț de chibrit rebel care hârâie dar nu se aprinde.

— O concluzie absolut oficioasă, domnule director, rectific eu.

— Natural.

— După mine, în aceste ultime patru zile a avut loc un atentat împotriva unui membru al consulatului. Niște trăgători s-au ascuns la profesorul Maupuy și au mitraliat pe cineva din biroul aflat în fața domiciliului fostului meu profesor. Potrivit unor considerente „X”, membrii consulatului au păstrat secretul celor întâmplate. Și-au împins chiar discreția până a nu încerca să înlocuiască geamul pulverizat de proiectile. Cine a fost ucis? Mister! Dar a fost ucis cineva? Rămâne să stabilim. În orice caz, victima, a sângerat, pentru că a fost scoasă o anume suprafață a mochetei. Când s-a prezentat Pinaud, deghizat în geamgiu, nu s-au lăsat trași pe sfoară și au încercat să-l

neutralizeze definitiv. Cred că nu l-au luat drept un polițist, ci mai curând drept un membru al clanului advers care se află în gherilă cu ei.

Le big boss[9] încuviințează.

— Ciudat totuși că au recurs la un asemenea procedeu extrem. Ar fi putut să fie periculos.

— Astea-s faptele, acolo.

Dar nu numai acolo, băieți. De îndată ce am terminat aceste frumoase cuvinte, telefonul Bătrânului începe să ciripească. Tunsul ridică receptorul.

— Vă ascult!

Și ascultă efectiv. Ascultă chiar din ce în ce mai mult. Ceea ce i se relatează trebuie că-l pasionează din cale afară, pentru că figura lui devine asemeni unei măști funerare. În cele din urmă lasă receptorul în furcă.

— Ei bine, iată ceva care nu-i lipsit deloc de interes, dragul meu San-Antonio, îmi spune el cu un glas lacom de motan bătrân.

Aștept urmarea.

— Un individ îmbrăcat în infirmier s-a introdus în spitalul Beaujon și l-a revolverizat pe vecinul de pat al lui Pinaud. Nefericitul e mort, ucis pe loc.

Nici n-a apucat să-și termine bine spusele că am și ajuns la ușă.

— San-Antonio! strigă după mine strămoșul, ține-mă la curent!

[9] În franceză în text. (n.a.).

CAPITOLUL VI

Prefer să vă spun că e o agitație nemaipomenită în spital, fraților! Vânzoleală mare în sector. Ziariștii și aparatele lor de fotografiat își dau frâu liber în ciuda protestelor personalului spitalicesc. Din fericire, apar și niște polițiști care-i alungă pe invadatori, rotindu-și pelerinele.

— Te-ar supăra să mă scarpini în creștet? se roagă Pinuchet. Închipuie-ți că toate emoțiile astea mi-au declanșat o criză de urticarie!

Béru îi ară domul cu ghearele lui puternice. Ușurat, Pinaud bate din pleoape în chip de mulțumire.

— Ce s-a întâmplat? întreb eu.

Biata ruină pufăie și împinge cu vârful limbii un capăt de mustață care-i gâdila buzele.

— Dormeam. Am auzit un zgomot ca de nuci sparte. Am deschis ochii și am zărit o siluetă în alb care fugea. În salon se ridicase un nor de pulbere. Domnii aceștia (ni-i arată pe vecinii lui terorizați) și eu însumi am început să tușim de ne-a pierit suflul. Asasinul pusese un amortizor la armă.

Mă adresez, altor doi vecini de pat: bătrânei cumsecade veniți să se peticească.

— Vreunul dintre dumneavoastră, domnilor, l-a văzut pe asasin?

— Eu, face cel mai în vârstă.

E gras, gălbejit, cu o țeastă cheală și albă.

— Am crezut că e un paznic de noapte, și nu i-am dat atenție, behăie aceste trei sferturi de secol uitându-se la mine.

— Și pe urmă?

— S-a apropiat de toate paturile și s-a uitat la noi, unul după altul.

Emoția îl gâtuie.

— Și ce s-a mai întâmplat, insist eu.

Bolnavul îmi arată patul fatal. Se ridică într-un cot ca să privească funestul culcuș. Văzându-l gol, ghicește urmarea.

— Ajuns acolo, a scos un revolver din buzunar și a început să tragă asupra vecinului nostru de salon.

— Fără să-i adreseze nici un cuvânt?

— Nici un cuvânt. De altfel, bietul de el dormea.

— Într-un sens, remarcă eminentul Bérurier, e un sfârșit frumos. Eu știu că, dacă aș avea de ales să aleg, aș alege să dau portul popii în somn. Te trezești la Sfântu Petru fără nici o bavură. Îți pune aureola mai înainte să te prinzi ce și cum, despre ce e vorba și-i mai dai și vo douăzeci de franci bacșiș biscotte îl iei drept un chelner din restaurant...

Îl imobilizez pe Gras în mijlocul considerațiunilor lui pertinente. Domnul Bérurier e genul de navigator care nu-i întotdeauna aliniat pe meridianul Greenwich.

— Unde-i corpul? o întreb pe o infirmieră frumoasă ca ziua în care m-am dus după zmeură cu verișoara mea Yvette.

— La morga spitalului.

— Mi-ar face plăcere să-l onorez cu o vizită de politețe!

Dulcea copilă nu se formalizează de neseriozitatea limbajului meu. Cu un zâmbet drăgălaș în formă de violetă, mă conduce prin culoarele spitalului. Luăm un ascensor conceput și realizat să vehiculeze oameni la orizontală și aterizăm în sala de reuniune a carcaselor reci. Defunctul zace pe un cărucior. E acoperit cu un cearșaf pe care fetița îl rabat-e (cum zic marocanii). Mă trezesc nas în nas cu un domn de vreo cincizeci și cinci de ani, cu trăsături comune. Tipul ăsta a fost francezul din clasa de mijloc în toată splendoarea lui. Nimic, bineînțeles, nu-l predestinase să-și

termine zilele străpuns de gloanțele unui ucigaș plătit.

— Cine e? o întreb.

— Îl cheamă Lautin și a fost brutar. Suferea de ulcer la stomac.

— Ei bine! s-ar putea zice că a fost vindecat, murmur eu. Cum de a ajuns ucigașul până la patul lui?

— Eu eram de gardă, mă lămurește drăgălașa, care înfige termometrele în cur, acoperind cu cearșaful fața brutarului. Și pe urmă a venit infirmierul acela. Avea un pardesiu pe umeri. M-a întrebat în ce pat se afla geamgiul adus în timpul zilei, cel căzut de la o fereastră.

O apuc interesat de o aripă. Nu face nimic ca să se elibereze. Dimpotrivă, acest contact nu pare să-i displacă.

— Nu l-ați mai văzut până atunci pe acel infirmier?

— Nu, niciodată. M-am gândit că venea dintr-o altă secție, mă înțelegeți?

— Pe urmă?

E cam rece în încăperea asta, poate că asta-i cauza că fetița se îndeasă așa în mine. Ce părere aveți?

— I-am răspuns că se afla în salonul B și ocupa patul numărul 3.

Se înroșește.

— Dar am greșit, rănitul în chestiune ocupa patul cu numărul 4.

Fiți atenți, băieți, nu știu dacă-mi împărtășiți punctul de vedere (și dacă nu-l împărtășiți mă doare-n cot) dar eu consider că în unele zile îngerului vostru păzitor merită să-i cântați din lăută.

Cel al lui Pinuche, azi, are drept la o aureolă din neon! Vă fac judecători, cum zicea un președinte de tribunal. Iată un om (vorbesc despre Pinuche) care cade de la etajul trei fără s-o mierlească și scapă nevătămat de gloanțele unui mitralior diplomat pentru că infirmiera de serviciu e o toantă.

Dintr-un foc, resimt o mare tandrețe pentru drăgălașa

roșcovană care i-a salvat viața lui Pinaud al meu.

O cuprind de talie și-i decern recompensa supremă a comisarului San-Antonio: un pupic cu țoc și mucoase ce subscriu. Îi cam place.

Acum o să-mi obiectați că locul nu se pretează unei ședințe de acest gen, nu-i așa, bandă de conformiști? Să mai fie cazul să vă aduc la cunoștință că puțin îmi pasă mie de obiecțiile voastre și că puteți să le utilizați în chip de supozitoare?

Știu prea bine că personalul spitalicesc nu cuprinde fete virtuoase din mamă în fiică, totuși sinceritatea mea proverbială mă obligă să vă spun că infirmiera asta cunoaște uite atât de multe în privința tratamentului prostatei. Mai ales în ascensor îmi oferă o vedere de ansamblu a capacităților ei.

Blocăm vasta cabină între subsol și parter și ne jucăm de-a „Cum vă mai merge, cum îți mai merge, în dos major”.

Sunt într-o formă înnebunitoare. De altfel fata e chiar înnebunită, să recunoaștem evidența, prin propriile ei mijloace.

Improvizația e o știință, băieți. Eu aparțin rasei improvizatorilor. Duceți-vă și întrebați-o pe fetișcana asta și veți vedea ce are să vă răspundă. Mi-a întocmit chiar un certificat, dar l-am uitat în sertarul bretelelor mele de duminică.

*
* *

Când mă întorc, Béru mestecă bomboane. Pinaud îmi aduce la cunoștință că Grasu a jefuit noptiera vecinului său de pat. Adaugă că așa ceva nu se face și că se disociază categoric de colegul lui.

Printr-o ridicare din umeri Béru îmi arată victima: un bătrânel al cărui nas se întâlnește cu bărbia și care doarme

făcând un zgomot de mixer.

— Uită-te numai puțin la tăticu' ăsta, vai de capul lui, rostește cinicul personaj. Are un aspect așa de bătăios că cioclii au și început să-l joace la belotă! Și pe urmă, cum ai putea să mănânci caramele cu gingiile? Cutia lui cu dominouri e goală cu desăvârșire, rulează direct pe cameră, privește-l și tu puțin, în afară de iaurt și piureu nu-și mai poate oferi mare lucru. Ehei, a trecut de mult vremea când scotea cuiul de la grenade cu dinții. Ai găsit ceva nou?

— Am aflat că pe Pinaud intenționau să-l lichideze. Atât că a intervenit o neînțelegere și vecinul lui de pat a gustat supa.

Ruina se înverzește.

— Cum adică, cineva a vrut să mă lichideze? se bâlbâie el. Da' ce-am făcut eu?

— E vorba cu siguranță de un atentat al camarazilor noștri de la consulat. Ascultă, Pinuche, va trebui să-ți mobilizezi toate amintirile pentru o conferință de presă. Vor să te suprime pentru că în cursul vizitei la alabanezi trebuie că ai reperat sau auzit ceva important. Ceva ce ei intenționează să uiți cu orice preț, mă înțelegi?

Pinuche clatină din cap distrus.

— N-am văzut nimic mai mult în afară de ce ți-am spus.

— Dar de auzit? Nu mi-ai raportat tu că secretarul telefona din camera vecină în timp ce îl așteptai?

— Vorbea într-o limbă străină! protestează Pinaud.

Răsucesc un deget peremptoriu în cutia ceasornicului său.

— Scarpină-mă puțin acolo unde ești, mă imploră senilul! E groaznic ce poate să mă mai mănânce!

Subscriu cererii lui. Și, acționând cu unghia pe epiderma lui, declar:

— Înseamnă că discuta niște lucruri de o importanță capitală, Pinaud. Și vor să te omoare din prudență, pentru

cazul în care ai fi cunoscut limba alabaneză.

— Nu te ține de glume, intervine sever drăgălașul, s-a făcut moarte de om!

Grasu rânjește în surdină, terminând caramelele subtilizate colegului de salon al camaradului său.

— O să dăm un anunț în ziare, glumește hipopotamul: - „Domnul inspector șef Pinaud îi informează pe tipii de la Consulatul Alabanez, că nu merită osteneala să fie ras de pe fața pământului din cauză că el nu le vorbește limba.”

— Dar n-o înțeleg! răgușește detritus înnebunit. Trebuie să le-o spuneți!

— Din moment ce omul în chestiune nu erai tu, i-o întoarce invincibilul, ce rost mai are?

Ăsta e Béru. Suflet bun, dar nu prea sensibil la exterior. Capitalul lui emoțional îl rezervă prietenilor, pentru el, moartea unui om e un mic fapt divers în măsură să preocupe portăresele.

— Asta-i situația, uite că indirect ai făcut de petrecanie la doi oameni în aceeași zi, îl ironizez eu. Ești Atila în persoană, Pinuche!

Dau instrucțiuni ca reverendul să fie instalat într-o rezervă cu un pat, iar un agent să facă de pază înaintea ușii. După care îl lăsăm pradă urticariei lui.

CAPITOLUL VII

Noaptea e rece ca un sfert de Ricqlès bine frapat. Béru mă informează că-i e foame și somn. Are în vedere un cârnat cu linte sau ghiveci. După care intenționează să-și ofere o soileală de zile mari în brațele Berthei.

— O clipă, i-o retez eu, ne mai rămâne încă o trebușoară de executat.

— Despre ce o mai fi vorba?

— Nu-mi dă pace gândul să mergem și să facem o mică vizită particulară la consulat.

— La ora asta, tună Grasu. Păi e închis, băiete!

— Exact, am eu grijă să-l deschid.

— N-ai să găsești pe nimeni!

— Pe asta chiar mă bazez.

Mi-e imposibil să-l conving. Cârnăciorul îi tropăie prin cap mai înainte de a-i explora măruntaiele.

— Am să-ți mai zic un lucru, San-A.

— E inutil, totuși n-ai decât.

— Forțând ușa unui consulat, comiți o violare de frontieră!

— Cunosc, fiule!

— Și în plus, cum ești ofițer de poliție, presupunând că ești prins, așa ceva riscă să creeze un incendiu problematic[10].

Nu bate el câmpii. Chiar mă întreb dacă nu cumva are dreptate. Ghicindu-mă impresionat, își precizează atacul.

— Nu-ți dai seama că din cauza ta s-ar putea declanșa

[10] Dragul de Bérurier trebuie că a vrut să spună un incident diplomatic. (n. a.).

un război cu Alabama, băiete? Asta ar fi colac peste pupăză. Mai ales acum când a ajuns un obicei să se piardă toate războaiele întreprinse! Ai să-mi zici că Alabama nu-i prea mare, dar te rog să bagi de seamă un lucru: cu cât e mai mică țara cu care te războiești cu atât mai repede mănânci bătaie. Mă tem că în patruzeci și opt de ore totul va fi terminat, iar trupele alabaneze o să defileze pe sub Arcul de Triumf. Îți imaginezi? Ocupația, restricții peste tot! Dacă măcar am mai dispune de forțe de luptă puse la punct, n-aș zice nu. Dar în privința forțelor nu mai dispunem decât de cele care frecventează cartierul Pigalle[11]! Americanii o să fie încă o dată așa de buni să vină și să ne elibereze. La Fayette, ce plasament a mai fost și ăsta, nu glumă, adu-ți aminte!

Grasu s-a lansat. Acum dacă tot a ajuns la tribună se simte obligat s-o facă pe „Mr. Smith în Senat”.

Și nu se oprește aici:

— Tu nu știi de ce, când americanii au venit să ne scoată din rahat, lumea a scris pe ziduri „U.S. go home”[12]?

— Păi, ca să se întoarcă la ei, ce naiba!

— Natürlich, dar știi de ce țineau atât ca ei să se întoarcă acasă?

— Ia să te aud, de ce?

— Ca să aibă timp să se pregătească și să vină să ne elibereze data viitoare. Nu, crede-mă, lasă baltă ideile astea ale tale de percheziție fără autorizație. Fă-o pentru Franța, San-A., dacă nu vrei s-o faci pentru mine. Ea n-are nevoie de așa ceva în momentul ăsta!

Tăcerea mea îl îndreptățește să creadă că pledoaria lui a dat roade. Își suflă nasul cu un zgomot de trompetă, examinează rezultatele, le înfășoară și grăiește:

— Astea fiind zise, stau și mă întreb dacă o mâncare de varză acră cu cârnăciori n-ar fi mai preferabilă.

---

[11] Cartier rău famat din Paris. (n. tr.).

[12] *U.S. plecați acasă* - limba engleză în original. (n. tr.).

Frânez și trag mașina la marginea trotuarului.

— De ce ai oprit? se miră bulimicul, uitându-se în jurul lui, nu văd nici un restaurant în promiscuitate!

Și abia atunci dă cu ochii de emblema consulatului Alabaniei și se oțărăște:

— Faci cum vrei tu, dar eu știu că n-am să-mi arunc țara în ororile unui război.

— Din cauza asta nici nu te rog să mă însoțești, cârnat împuțit ce ești, îi arunc eu, doar să mă aștepți.

Iau o lanternă mică din torpedou, mă asigur că sesamul e în buzunar, și-l las pe Béru inactiv și posomorât.

*

* *

Trecând de ușa de la intrarea principală fără probleme, mă abțin să acționez lumina de pe scară. Urc etajele rapid până ce placa mare de aramă a consulatului îmi strălucește dinaintea ochilor.

Ușa e respectabilă, solidă, din două canate. Comportă atâtea încuietori câți nasturi are sutana unui prelat. Am impresia că n-o să fie floare la ureche deschiderea ei. Dar, știți de pe acum fără îndoială, marile probleme nu m-au făcut niciodată să dau înapoi. Sunt genul de om susceptibil să repar marele zid al Chinei sau să sap cu o linguriță un canal destinat să aducă Mediterana la chiuveta din bucătărie, încep cu încuietoarea de sus. Nu-i cea mai dificilă, cu toate astea membrana e din iridium penalizat, iar lamela mobilă din opus incertum. În cele din urmă am câștig de curaj (scuzați greșeala, am bătut greșit la mașină, am vrut să scriu câștig de cauză).

Trec la a doua, pe urmă la a treia. Abia a treizeci și șasea îmi face cele mai serioase obiecții. Trebuie să spun că se deschide după ce s-a dovedit a fi la înălțime. Îmi trebuie patru minute și douăzeci și nouă de secunde ca să

mă accepte, după care cedează farmecului meu și, în sfârșit, intru în local. Ați ghicit, n-am decât un singur scop: să ajung cât mai repede în faimosul birou al cărui geam tot n-a fost înlocuit. Am un simț de orientare foarte dezvoltat, e un secret pentru Perkings. Străbat un hol mobilat sumar cu câteva banchete și ajung în dreptul unei uși cu două canate, care mi se pare că este cea a biroului mare. Încerc s-o deschid, dar ea rezistă și sunt nevoit încă o dată să fac apel la ustensila care mă escortează în cursul acțiunilor mele efracționiste.

De data asta e o nimica toată. Un soi de completare a garniturii, cum zic șefii de gară și băieții cu înclinații dubioase. Intru în încăpere fără nici cea mai mică greutate.

La început am crezut că m-am înșelat. Biroul aflat aici nu-i nici pe departe ministerial, ci englez[13]. E vorba de o mobilă din acaju, foarte elegantă. Mă uit sub birou și constat, că nu lipsește mocheta. Pe scurt, nu mă aflu în încăperea care trebuie. O privire spre fereastră și mă apucă toți dracii: geamul lipsește. Mă întorc lângă birou și mă ghemuiesc. În acel loc mocheta e nou-nouță. A fost potrivită cu restul, dar posedă acea moliciune semnificativă.

Sunt convins că tipii implicați au fost luați cu călduri și s-au grăbit să repare stricăciunile, trebuie că au mutat fostul birou în timpul serii. Deschid sertarele mobilei noi: goale. Mă îndrept atunci spre un clasor situat lângă perete. O nouă încuietoare! O nouă victorie a sesamului care i-ar demonstra lui Ludovic al XVI-lea că-i este superior. Se îngrămădesc aici dosare numerotate, clasate, aranjate și în culori.

Îl iau pe primul care-mi iese în cale. Într-o scriere rondă, impecabil caligrafiată, se etalează următorul titlu:

„Hklövitckaya sproutnzatza intzgog”, inutil să vi-l mai

[13] Bineînțeles că există miniștri englezi, dar aici e vorba de un englez care nu-i ministru. (n. a)..

traduc, fiindcă nu sunteți totuși chiar așa de cretini încât să nu știți să citiți în alabaneza modernă. Într-adevăr, sunt cereri, de obținere a vizei, asta conține dosarul. De fiecare formular e prinsă fotografia solicitantului, cea a soției lui, a copiilor, a părinților, a prietenilor, a perceptorului și a vecinilor de palier. I se poate citi numele, adresa, maladresa, data de naștere, numărul de pașaport, cel al permisului de conducere, a legitimației de pescuit, etc. O imensă ștampilă roșie barează sistematic toate cererile de viză: „Tuladanlk-Hu”, ceea ce, să le amintim totuși analfabeților (că sunt destui, slavă Domnului), vrea să zică „Refuzat”.

Răsfoiesc și alte dosare, și peste tot e la fel. Persoanele care solicită viză de intrare ar face mai bine să solicite o viză de ieșire, ar câștiga timp. În marea lor majoritate sunt alabanezi în exil cărora le este dor de țară și vor să moară la ei acasă! Dar această supremă bucurie le este refuzată, fiindcă gloanțele sunt prea scumpe în minunata lor patrie. Ele sunt rezervate populației sedentare.

Munca mea de explorare e plictisitoare, dar voi știți în ce măsură drăgălașul de San-Antonio e scrupulos când e vorba de meseria lui, nu? Examinez dosarele, unele după altele, căscând ochii bine la fotografiile ce le cuprind, citind toate fișele. Am și studiat vreo patruzeci și trei când ochii mi se fac mari, gura mi se deschide, nările mi se dilată, mușchii mi se încordează, nervii mi se înnoadă, venelor li se ridică nivelul, degetele de la picioare sunt gata să riposteze, podoaba capilară mi se încrețește, părul mi se face măciucă, urechile îmi palpită, inima face ore suplimentare, plămânii vâjâie precum taifunul, limba îmi salivează, stomacul se pune în bernă și toate circuitele se deconectează.

Oare ce motivează, această reacție în lanț? Chiar să vă spun? Am unele îndoieli: n-o să mă credeți. Veți pretinde că exagerez, că mi-a paralizat șira spinării și că

termostatul meu a luat-o razna. Și atunci, prefer să nu vă suflu o vorbă despre descoperirea mea. Poftim? Îmi spuneți că nu-s serios? Măcar supravegheați-vă exprimarea, dacă nu sunteți în stare să vă supravegheați nevestele. Sunt gata întotdeauna pentru o partidă de luat la poceală, știți asta. Când mă caută cineva, mă găsește. Nu-s eu om serios? Dar, dacă stau bine și mă gândesc, poate că aveți dreptate. Ei bine, de acord, am să vă spun, însă dacă zăresc vreun incredul, îl transform în pastă de dinți, ne-am înțeles?

Ce-am descoperit eu, fiilor, e fotografia lui Pinaud. Recunoașteți că v-a scurtcircuitat măduva spinării, este? Nu vă așteptați la una ca asta! Și știți în ce companie se află Pinuche în fotografie? Nu? Ați renunțat să vă puneți cu mine? Nu că mi-ați fi cine știe ce dragi, dar vă accept supunerea. Ei bine, e alături de o tânără brunetă, fermecătoare, într-o bluziță albă, cu cozile atârnându-i pe spinare. Fetița se numește Yapaska Danlhavvi. E secretară cu diplomă a facultății mașinilor de scris din Paris.

Îndoi dosarul în patru și-l strecor în buzunar. De cum termin operația, aud o voce șoptind în spatele meu:

— Fii așa bun, mâinile sus!

Glasul e suav, dar invitația are ceva destul de peremptoriu. Mă întorc. Un tip înalt, palid, cu părul rar, lipit de creștetul capului, e aici și mă ia la ochi cu două revolvere de calibru mare.

Când un domn ține un pistol în fiecare mână, crede-mă, înseamnă că nu are de gând să glumească și nu procedează astfel ca să te vindece de sughiț. Tipul e în cămașă (o cămașă foarte boțită) și a tras pe el un pantalon în fuga mare. Probabil că domnul dormea într-o cameră alăturată, deși acest consulat nu comportă decât birouri, zis comerciale. Și, din păcate pentru pielea mea (cum îi spunea un dermatolog unuia cu arsuri de gradul trei), el nu dormea decât cu un ochi. Acum se uită la mine cei doi ochi

ai pistoalelor lui. Și ce ochi, fraților! Cu diametrul de 11,37! Când se trage în tine cu o chestie ca asta, începi să semeni cu arenele din Nîmes![14] Dacă interlocutorului meu i se contractează puțin degetul, istoricii vor putea să se ocupe de biografia mea, totul va fi aici, inclusiv ultimul capitol.

Ridic mâinile.

— Îmi cer scuze că v-am trezit din somn, rostesc eu.

— Asta n-are nici o importanță, dorm foarte ușor, îmi răspunde noul sosit.

Îl strigă deodată pe un individ care nu-i prezent:

— Klohtzna!

Trece o vreme și ușa care dă spre hol se deschide. Își face intrarea teatrală un tip de cel puțin trei metri înălțime. Am impresia că-i populat nu glumă consulatul ăsta. Noul venit are niște plete până la jumătatea spatelui, un nas turtit, sprâncene enorme și o mustață care l-ar fi făcut pe Vercingetorix în persoană să crape de gelozie.

Omul cu revolverele îi aruncă un ordin. Ciocârlia se apropie de mine, iar umbra ei mi se pare cu mult mai impozantă ca cea a Himalayei. Nu-i deloc simpatic, fratele. Ce mască are, băieți! Fruntea îi este cât un deget! Dacă îi vine cumva se strănute, cutia mea craniană are să fie spulberată.

Dar procedează mai bine decât să strănute: îmi cârpește o labă în portret. I-am spus labă, dar în realitate mi-a tras, una cu cotul.

Încerc impresia neîndoioasă că m-a pupat pe gură o locomotivă. Fără nici o eroare sau omisiune, capul trebuie că mi-a fost propulsat în camera vecină. Mă prăbușesc pe jos. Totuși, în pofida violenței șocului, nu mi-am pierdut cunoștința. În bietul meu creier pornesc a se învârti căișorii. Și se învârtesc, și se învârtesc la nemurire. Nici

[14] Localitate situată la 704 km. sud de Paris, celebră pentru vestigiile de pe vremea Romanilor. (n. tr.).

chip să pun o frână, tipilor.

Într-o ceață ametitoare, îl văd pe domnul Everest aplecându-se asupra mea. Mă culege de pe jos cum ai culege o șosetă veche, mă azvârle în brațele unui fotoliu și își trece mâna monstruoasă peste hainele mele pentru a-mi ușura buzunarele de conținut. Mi-l ia pe camaradul Bum-Bum și portofelul. Îi întinde achiziția mitraliorului. Călușeii își încetinesc în sfârșit învârtirea infernală.

Încep să văd puțin mai limpede. King-Kong-ul alabanez, mă supraveghează de după sprâncenele lui de grifon. Tipul ăsta, n-o să-mi scoateți niciodată ideea din cap, trebuie că a fost crescut cu lapte Mont-Blanc! Când vrei să-l cuprinzi în întregime, te apucă urgent cârceii.

În timp ce el nu mă scapă din ochi, camaradul lui, care a lăsat una dintre archebuze, îmi studiată actele. Constată calitatea mea de polițist, dar nu pare absolut deloc impresionat. Se apropie de birou, întoarce spre el cadranul unui telefon și începe să compună un număr, soneria apelului zbârnâie îndelung la cealaltă extremitate mai înainte ca cineva să se hotărască și să ridice receptorul. În cele din urmă, o voce somnoroasă și masculină bombăne:

— Hallu! ceea ce în alabaneză vrea să zică alo.

Individul cu pistoalele începe să-i dea cu gura la adresa mea.

Urmează o scurtă tăcere, și pe urmă, interlocutorul îndepărtat dă un anumit ordin. Convorbirea se întrerupe. Domnul cu pistoalele îi întinde arma Himalayei-ajunsă-om și dispare. Toate astea parcă ar face parte dintr-un cumplit coșmar. Până acum nici unul dintre cei doi nu și-a dat osteneala să-mi adreseze un cuvânt. Îmi spun că n-ar strica să încerc un mijloc viguros ca să scap din rahatul ăsta, dar cu omul-munte nimic n-ar fi posibil. La cel mai mic gest, și nu tocmai: la cea mai slabă foire a persoanei mele și m-ar reduce în firimituri.

Amicul lui se întoarce prevăzut cu o seringă. Auleu, așa

ceva nu-mi place deloc! Nu pot suferi injecțiile nici măcar atunci când mi le face medicul de familie, dar când e vorba de un individ ca asta, simt cum mi se ciocnesc nucile.

Realizez că ceea ce conține seringa e departe de a fi vitamine sau calciu. Tipii au de gând să mă trimită la Sfântul Petru, așa pe șest, fără să facă zgomot. Pe urmă acești domni îmi vor depune carcasa într-o pubelă primitoare. Dacă tot trebuie să ajung pe lumea cealaltă, aș prefera să am parte de un plumb, e mai viril. Dar King-Kong-ul consular trebuie că a prevăzut hotărârea mea. Pumnul lui formidabil mă înșfacă de guler și mă țintuiește de speteaza fotoliului.

Îl văd pe al doilea alabanez, aplecându-se asupra cazului meu cu afurisita lui de seringă. Atât ți-a fost San-Antonio. S-a terminat cu fetițele și calambururile. Trebuie să plătești nota, fiule.

Închid ochii. Mă simt trist. Să dispari în floarea vârstei, când încă mai ai parte de lumea largă, de atâtea sticle de golit și atâtea fete de vrăjit, e supărător! În sfârșit, mai trebuie făcut puțin loc și generațiilor care se ridică. Ce, mereu aceiași trebuie să bată caldarâmul?

Simt acul cum mi se înfige în carne și întreaga mea făptură se cutremură. În acea clipă, izbucnesc repetate focuri de armă. Patru împușcături. Poc-poc-poc-poc! Ai numărat bine? Da? Bun! Omul cu seringa face un salt și se prăbușește pe genunchii mei. Seringa rămâne înfiptă perpendicular în carnea mea. Din fericire, lichidul e încă în interiorul ei. Dar ce-i cu King-Kong, domnilor și doamnelor? Ei bine, și King-Kong e out. A căpătat două drajeuri în voinica lui fizionomie, și chiar dacă ar fi avut un cap mai încăpățânat, gloanțele lui Béru tot i-ar fi compostat mașina de gândit. Fiindcă, nu v-ați îndoit nici o fracțiune de secundă, presupun, că Grasu e cel care a executat focul. E olimpian în spatele fumului răspândit de arma lui.

— Încă o dată am ajuns la timp, după cum s-ar zice?

Mă ridic și-i examinez pe cei doi antagoniști ai mei. Un cap de vițel cu sos vinegrete, statuia Ioanei d'Arc, mumia lui Ramses al II-lea, o ședință de dicționar la Academia franceză, n-ar putea fi mai moarte ca ei.

— S-o ștergem de aici! lansează Béru. O să se lase cu tărăboi. Și eu care mă temeam că ai să cauzezi un incendiu problematic, am avut dreptate, nu?

Aleargă spre intrare, transformând-o în felul ăsta în ieșire.

Îmi smulg seringa din carne, îmi recuperez pistolul și portofelul și mă iau după el. În imobil începe să se producă efervescență.

Abia avem timp să ne evacuăm mai înainte ca locatarii să-și facă apariția de prin cuștile lor.

Goană până la mașină. Demaraj în scrâșnet de pneuri. Raliu pe străzile Parisului.

— Hai să mergem la Lipp! mă imploră Grasu, mi-e așa poftă de o mâncare de varză acră cu cârnăciori!

CAPITOLUL VIII

Două porții speciale! La lumină mi-am mai recăpătat și eu curajul. Grasu dă pe gât un pahar formidabil și mai cere unul.

— Face bine la vezică, îmi explică el. Vezica e ca și restul: are nevoie de o spălătură din când în când.

Monumentalul nu-și mai încape în piele de bucuros ce-i. Dar cât mi s-a părut de plăpând mai adineaori în comparație cu gorila alabaneză.

Arăta oarecum un soi de Hopa-Mitică.

— Îți mulțumesc pentru fericita inițiativă avută, fac eu, înfigându-mi furculița într-un francfort dolofan.

— Cum nu mai coborai, până la urmă am început să mă neliniștesc, mă lămurește matahala. Crezi că o să avem război cu Alabama?

— Sper să nu.

— Dacă aș fi declanșat un conflict internațional, nu mi-aș ierta-o toata viața, se lamentează Maiestatea sa.

— Stai liniștit, lucrurile se vor așeza. Indivizii din consulat au tot interesul să mușamalizeze la maximum cele întâmplate. Până acum, întregul lor comportament denotă că nu doresc publicitate.

Ne dumicăm varza acră în tăcere. Încerc o stare de spirit suavă.

Nu-i deloc rău să te îndopi cu o mâncare de varză la Lipp, când ai văzut moartea cu ochii. Cina noastră odată terminată, îl las pe Béru în fața casei și mă întorc la birou ca să-l pun pe Bătrân la curent cu evenimentele. Pare îngrijorat. Până și el se teme de un incendiu problematic.

— Vizita asta la reședința lor nu se impunea, protestează

el.

— Totuși, datorită ei, am avut posibilitatea, să descopăr fotografia asta, șefu'.

Examinează poza tinerei cu codițe. Prezența lui Pinaud, alături de juvenila persoană, nu face decât să-l neliniștească.

— Trebuie să avem o explicație cu Pinaud în legătură cu fata asta.

— Mă ocup eu imediat. Nu le-ați putea da instrucțiuni colegilor care vor fi însărcinați cu ancheta să nu manifeste prea mult zel?

— Natural, bombăne bossul. Dar în ce situație neplăcută m-ai pus, San-Antonio! Uneori, dragul meu, ți-o declar limpede, depășești măsura!

— Rezultatele contează! ripostez eu.

— Exact, dar mă tem că acestea nu vor fi prea convingătoare!

— Viitorul o va spune! mă stropșesc eu.

— Numai s-o spună mai repede! scrâșnește directorul.

— Îmi permiteți să mă retrag?

— Chiar te rog!

Îmi deschid compasul în direcția ușii. Când să trec de prag, aud răsunând glasul Bătrânului.

— San-Antonio!

Interpelatul face stânga-mprejur. Pleșuvul îmi zâmbește.

— Hai, hai, prietene, revine la sentimente mai bune papa poliției, cu toții suntem cam prea nervoși. Să nu ne despărțim în termeni ostili.

Se apropie de mine, întinzându-mi mâna cu pielea mătăsoasă pentru un rămas-bun delicat. Ne strângem cele zece degete (cinci de fiecare) și ne despărțim.

*

* *

Gardianul care-l veghează pe Pinaud doarme cum fac toți gardienii în serviciu, îi zgâlțâi bastonul și atunci deschide un ochi comatos.

— Pe aici nu se trece! bolborosește el.

Uite unul care încă se mai crede la Verdun.

Îi expun pedigriul meu și imediat își rectifică poziția, ceea ce o compromite însă pe cea a scaunului său. Pătrund cu capul sus în rezerva pinuchiană. Ruina doarme în ghipsurile ei. Ciocănesc într-unul din ele și mă poftește să intru.

Îi răspund că n-am cheia, și atunci mă asigură că va coborî să-mi deschidă, în cele din urmă iese din limburi și mă recunoaște.

— Iar tu! îmi reproșează Pinuche.

— Iar eu!

— Te nimerești bine, te-ar deranja dacă m-ai scărpina în jurul buricului? E groaznic ce poate să mă mănânce.

— La viitoarea vizită, am să-ți aduc o răzătoare pentru brânză, îi promit, dacă nu cumva preferi o lampă de sudură, ar fi mai eficientă.

După ce l-am scărpinat în regiunea indicată, îi arăt fotografia lui miss codițe.

— O cunoști pe amazoana asta?

— Bineînțeles, a fost secretara mea pe când am avut o agenție privată de poliție. O cheamă Yapaksa Danlhavvi. E o fată fermecătoare, foarte capabilă, foarte cinstită, cu un fizic care nu-i de disprețuit.

— E alabaneză?

— N-am remarcat, se miră Pinaud. Vorbește franțuzește ca mama și tata.

— Ceea ce n-ar fi concludent, dacă părinții ei vorbesc alabaneza. Unde locuiește frumoasa asta cu codițe?

— Pe strada Saint-Martin, la 44.

— Am să-i fac o vizită mâine dimineață. Încep să mă prind din ce motive indivizii ăia au vrut să te lichideze.

— Și care este ele? mă întreabă Pinuche, asupra căruia Béru are o puternică influență.

— Când te-ai prezentat ca geamgiu, secretarul, care trebuie că are o memorie vizuală foarte exersată, și-a amintit de fizionomia ta, destul de marcantă, recunosc. Mai mult ca sigur, s-a dus să verifice dosarul. Și, cum nu-i un idiot, a raționat după cum urmează: „Acest om care încearcă să abuzeze de încrederea noastră se află alături de o compatrioată, în fotografie, într-o postură, familiară. Să fie oare alabanian? Dacă este alabanian, înseamnă că a înțeles ce vorbeam eu la telefon. Deci, trebuie redus la tăcere cu orice preț.”

— Să fi fost chiar așa de important ce spunea el?

— Nu văd altă explicație rațională, dragă moșulică. Bun, te las să dormi mai departe. Ai grijă și lipește-te bine, Pinuche.

— Așteaptă, te superi dacă m-ai scărpina puțin pe talpa picioarelor?

— Dar numai puțin, îi declar eu, n-am la mine mănușile.

Plec, lăsându-l cu, mâncărimile lui.

*

* *

Întors acasă, mă duc direct la frigider și-mi ofer un pahar mare de lapte glasat. Noaptea, înainte să înceapă a bate tobele, e binefăcătoare (cum spunea președintele Herriot[15]). În vârful picioarelor urc în cămăruța mea. Cretonul, patul din lemn bine ceruit, mobilele vechi lustruite de Félicie sunt prieteni buni și primitori a căror seninătate mă calmează. Mă introduc între două cearșafuri proaspete și mă cufund într-un somn reparator cu vise

[15] *Eduard Herriot* - (1872-1957) - om politic francez, primar al Lyonului și multe alte funcții politice. în calitate de ministru de externe, a cedat regiunea Ruhr și a recunoscut U.R.S.S. (n. tr.).

azurii și o vedere nemărginită asupra neantului.

*
* *

Când mă trezesc, a doua zi dimineața, e o vreme minunată. Soarele trepidează, păsărelele se pregătesc pentru concursul de intrare la scala din Milano, iar cerul albastru seamănă cu flamurile copiilor Sfintei Marii. Brusc, iau o decizie eroică. O decizie cum încă n-am mai luat până acum: să rămân la mine acasă.

Perfect, băieți, să înțeleagă cine poate, valorosul vostru San-Antonio, cel care pulverizează maxilarele și misterele cele mai solide, încearcă deodată dorința de a rămâne în papuci. După demarajul în trombă în cea mai delicată și cea mai surprinzătoare dintre anchete, se face simțită necesitatea unui timp mort.

Îmi spun că nu-i destul să iei mereu viața în piept. Uneori mai ai nevoie să te regăsești și chiar să te aduni. Félicie prepară o cafea așa ca acasă în bucătărie. O aromă plăcută de pâine prăjită plutește în aer. O cuprind de umeri pe buna mea bătrânică și-i aplic pupicul matinal number one. Se întoarce, radioasă să mă descopere în pijama și rostește cu o voce care nu îndrăznește să exprime o speranță prea mare:

— Nu ești grăbit în dimineața asta?

— Nu, mami. Azi îmi iau liber. Am chef să mă apuc de puțin grădinărit.

Pentru Félicie *it is the big* comoție. Rămâne cu gura căscată, scumpa de ea, iar cafeaua perfidă profită ca să încerce o evadare prin surprindere. Dar mami nu-i omul să se lase fentat de un ibric cu cafea. Îi jugulează tentativa întrerupând gazul cu un gest prompt.

— Să fie adevărat, fiule, îți petreci ziua acasă?

— Hotărât lucru, mami.

— Atunci, am să-ți pregătesc fileuri de solă cu vermut și rinichi sote!

— Ai să mă deghizezi în Bérurier, mami, cu bucătăria ta de mare clasă!

E cum nu se poate mai bucuroasă, draga mămică.

Mă îmbrac ca acasă și mă duc să-mi fac de lucru cu vegetația din grădină. Un melc scoate coarnele la mine, o albină o face pe violatorul, e strașnic. Vedeți voi, bandă de împiedicați, nu știm să ne apropiem îndeajuns de natură. Cu toții trăim călare pe racheta Atlas, supărați că nu merge destul de repede. Ar trebui să stăm mai multă vreme în grădină, să privim albinele cum își îndeplinesc meseria. Consulatul Alabaniei și ciudata lui faună moartă sau vie a rămas undeva departe. Mă întreb ce vor mai fi făcând acei domni. Dar mă întreb detașat, păsându-mi prea puțin de răspuns.

Nici măcar nu-mi trece prin cap să-i dau Bătrânului un telefon ca să aflu cum stau lucrurile! Vă repet, mă simt într-o stare de totală letargie.

Smulg câteva buruieni, ca s-o fac pe grădinarul. Dar, să știți, băieți, n-am nimic împotriva pirului. E și ea o plantă ca toate altele. E o concepție teoretică care nu ține seamă de realitate (concepție îngustă) să clasezi plantele și animalele în bune și rele. De ce, mă rog, o viperă ar fi mai dăunătoare decât un câine? Și de ce o urzică ar fi mai puțin simpatică decât o varză roșie, stau și vă întreb?

Sosește coana Saugrenut, femeia care ne face curățenie, cu basmaua neagră și sacoșa pentru cumpărături. E o bătrânică scundă al cărei cap aduce cu un măr mucegăit. Glasul ei amintește de scârțâitul unei pedale prost unse. Prin fereastra deschisă a bucătăriei, le aud pălăvrăgind, mami și cu madam Saugrenut. E genul de femeie „viața nu m-a cruțat”. Toate belelele pe capul ei: asistență socială, soț alcoolic, fiu ucis în război, fiică fugită cu un răufăcător. Când bunul Dumnezeu inventează un nou necaz, repede îl

încearcă pe coana Saugrenut. Somații, exproprieri, scurtcircuite, pană de gaze, coșuri care se prăbușesc, toate cad pe capul ei, biata femeie. Și cu toate astea, recunoașteți, rareori se întâmplă să cadă un coș. Ei bine, cel al familiei Saugrenut își face mereu valiza. Și, bineînțeles, în cădere strivește bicicleta soțului lăsată la marginea trotuarului. Ghinioane, ce mai! După spusele bătrânei, mai greu e să te obișnuiești că pe urmă totul merge de la sine.

Dacă trec patruzeci și opt de ore fără vreun accident, îi lipsește ceva și începe să i se facă frică. Și atunci, destinul o liniștește, zdrobindu-i motanul sau căptușind-o cu un fibrom de mai mare dragul.

Félicie e convinsă că dacă există bunul Dumnezeu, acesta o va așeza pe cumătra Saugrenut la dreapta lui când o să plece să facă menajul acolo-sus.

Eu sunt de părere că nimic nu poate fi mai puțin sigur. Mi-aș pune capul că are să aibă loc o eroare de macaz și că un arhanghel distrat o s-o îndrepte urgent spre Satana. Cazanele intră în ocupația bietei femei.

Tocmai e pe cale să-i povestească mamei că i-a murit canarul în timpul nopții. Nu mai plânge. De multă vreme suferințele au deshidratat-o. Și cu toate astea, un canar, ce bun prieten! Singurul canar *in the world*[16] care știa să fluiere Marseillaisa. S-ar părea că-i dădea drumul de cum auzea glasul Generalului la radio. Și acum, uite că l-a găsit pe jos, în colivie, țeapăn pe grăunțele de mei. E trist nu? Félicie își șterge o lacrimă. Cumătra Saugrenut e mulțumită, îi face plăcere când alții îi deplâng soarta: o mai reconfortează cât de cât.

Ca s-o mai distreze, Félicie începe să-i spună care e rețeta fileurilor de solă cu vermut. E cu atât mai pasionant pentru coana Saugrenut cu cât la ei acasă nu mănâncă decât cartofi și fulgi de cereale. O roagă pe Félicie să i-o

[16] *Din lume* - limba engleză în original. (n. tr.).

scrie pe un capăt de hârtie, fiindcă ea colecționează rețetele bune. S-ar părea că are un caiet plin, gros uite atât. De la coada de langustă gratinată până la pulpa de căprioară în sos din maestru de vânătoare al curții regale, trecând prin salată hawaiană și supe cremoase cu muguri de sparanghel.

E de părere că e util să ai la dispoziție așa ceva pentru cazurile când primești lume. Numai că lumea primită de ea se compune din portărel, angajatul de la gaze și alte personaje care vin mai curând să-ți taie pofta de mâncare.

Nu face nimic: ea totuși speră. E tenace pentru vârsta ei.

Îmi închid ochii ca să mă las mai bine în voia soarelui primăvăratic. Grădina noastră miroase a pământ proaspăt și a copaci în floare. Și pe urmă, uite că începe să zbârnâie telefonul. Cele două femei își opresc pălăvrăgeala. Soneria încetează și pe urmă, mami apare în cadrul ușii, cu o expresie răvășită de teamă.

— E pentru tine, Antoine: domnul Bérurier.

— Spune-i să se ducă și să se vopsească în verde! ripostez eu. Inventează indiferent ce: că sunt bolnav, că stau de vorbă cu ministrul de interne sau cu cel de externe, la alegere.

Mami oftează. Minciunile nu-s specialitatea ei. Chiar pentru a avea bucuria de a mă păstra o zi printre fustele ei, îi displac aceste procedee. Totuși, dispare. Totul reintră în ordinea și tandra dulceață a acestei dimineți. Albina mea a pornit-o în grădina de alături. Observ cu această ocazie că vecinii noștri și-au schimbat servanta.

Până acum aveau în serviciul lor (și al meu) o brunetică șmecheroasă care se pricepea ca nimeni altul să-ți tachineze obiectele prețioase.

Au înlocuit-o pe această bonă bună la de toate (absolut la de toate), cu o vacă mare made în Bretania, care trebuie că atârnă o tonă și seamănă cu B.B. (Berthe Bérurier). Deocamdată, asta nouă scutură un covor imitație de

persan, în întregime țesut la mașină de către pensionarii de la gaze. Produce o asemenea deplasare de aer încât menajerele din vecinătate se sperie crezând că se apropie o tornadă și se grăbesc să închidă obloanele.

Ce-o fi vrut de la mine enormul? Întrebarea mă macină pe încetul. Remușcările mă frământă. Starea asta demarează ca o durere de dinți. La început, e o ușoară zvâcnire nesemnificativă, dar care se repetă din ce în ce mai tare și devine urgent insuportabilă.

O forță irezistibilă mă împinge către casă. Madam Saugrenut și Félicie curăță gresia din vestibul. Dama-cu-canarul-mort, spală cu peria, în timp ce mami șterge cu cârpa.

Frecând întruna, femeia ghinionistă face un rezumat al plăgilor varicoase de care suferă bărbatul ei. O stimulează.

— Ia spune, mami, ce voia de la mine Grasu? le întrerup eu.

Félicie se aștepta la criza mea de conștiință. Îl cunoaște ea pe dinafară pe micuțul ei San-A.

— S-ar părea că un anume...

Șovăie, se roșește puțin și continuă:

— ...un anume Păduche a încercat să dea de tine la birou. Voia să-ți vorbească de urgență.

Spusele ei fac un zgomot de pungă din hârtie plesnită în anticamera conștiinței mele. Mă îndrept cu un mers de automat spre scară.

— Nu mai fac fileurile de solă pentru prânz? mă întreabă mami.

Nu găsesc forța să protestez. Scutur jalnic din cap și urc să mă îmbrac.

*
* *

Portăreasa Păduchelui lustruiește un sfeșnic din aramă

în momentul în care grațioasa mea siluetă se arată în spatele geamurilor gheretei ei.

— Domnul Maupuy, încep eu...

— Etajul șase pe stânga!

— Știu dar nu-i acasă!

— Și ce-ați vrea să vă fac eu? întreabă demna persoană.

Studiez întrebarea ei și sfârșesc prin a admite că nu ar fi putut comporta un răspuns pozitiv.

— L-ați văzut plecând?

— Nu. Dar am lipsit două ore.

— Mulțumesc...

Dau să plec. Privirea îmi coboară rapid pe rastelul de lemn unde se etalează corespondența locatarilor. Zăresc o carte poștală pe care dansează în caractere stângace numele și adresa Păduchelui.

Apuc scrisoarea ca s-o examinez mai îndeaproape.

— Nu vă jenați! mă apostrofează cerbera.

Îi urmez sfatul și citesc misiva.

„Dragă domnule Profesor,

Sper că vă veți însănătoși în curând și că vă vom revedea în zilele următoare la externat. Avem acum o profesoară care vă înlocuiește. Dar nu-i nici pe departe ca dumneavoastră. Noi toți ne alăturăm ca să vă adresăm cele mai bune urări de însănătoșire.

Din partea lui Paul, Riri, Albert și a mea. Victor Lécuyeur”.

Vederea reprezintă o pisicuță de angora lângă un aparat de telefon.

— Aveți un tupeu nemaipomenit! țipă portăreasa. Și dacă am să strig după un polițist ca să te învețe cum să te porți?

— Ați face o gravă eroare, dragă doamnă, afirm eu. Un agent nu mi s-ar părea destul de calificat ca să predea o

materie atât de delicată.

Îi prezint legitimația mea și tipa se calmează instantaneu.

— Aha, foarte bine, și nu puteați să ziceți din capul locului? Ce s-a întâmplat?

— La ce oră sosește corespondența?

— La ora opt...

— Chiar și în absența dumitale, locatarii își pot lua scrisorile de pe acest rastel, nu-i așa?

— Da.

— Și domnul Maupuy nu și-a luat cartea poștală la plecare.

— Nu.

— Curios, nu-i așa?

— Da.

— Ești sigură că nu l-ai văzut?

— Da.

— Aș face mai bine să urc până la el, nu?

— Da.

— Nu aude prea bine?

— Nu.

Nefiind prea dotat pentru ping-pong, o părăsesc pe portăreasă ca să înghit iar șase etaje. Declanșez din nou soneria percutantă care, în acest imobil burghez, face efectul unui hohot de râs într-o biserică în momentul euharistiei.

Îmi răspund doar miorlăiturile pisicilor. În acest caz, nu-mi rămâne decât să fac apel la sesam, valorosul, nu-i așa, căprițelor? Încuietoarea Păduchelui e la fel de modestă ca și stăpânul. I-ai da de rost și cu o furculiță pentru melci. În mai puțin timp decât i-ar trebui unui iepure să devină vizon la un blănar, ușa se deschide. Trei mâțe mi se încurcă printre picioare mieunând cu disperare. Intru în apartament cuprins de un funest presentiment. Pute din ce în ce mai tare în locuința Păduchelui. Motanii lui ar

îmbogăți casa Airwick. Dar, lucru curios, temerile mele sunt nefondate. Apartamentul e gol. Nici urmă de Păduche, așa cum n-ai găsi încălțări în interiorul unei moschei. Degeaba m-am uitat eu pe sub pat, prin dulapuri și sertarele comodei, nu găsesc nimic.

Cu un simțământ de ușurare, merg să mă postez în dreptul ferestrei. Fațada consulatului e neutră de parcă ar fi vorba de un consulat al Elveției. Un nu știu ce bizar, neliniștitor, îmi tremură în gât. Mă iau la zor fără menajamente și îmi zic fără ocolișuri: „Ce anume nu-i în regulă, San-A.? De ce te-a cuprins răul ăsta greu de definit?”

Dar nu-mi răspund nimic. Locuința e în dezordine, e însă dezordinea caracteristică Păduchelui. Pisicile ar trebui să compună o ambianță liniștitoare și cu toate astea au ceva funebru. Ia să vedem: azi dimineață, Maupuy a sunat la mine la serviciu. Voia să-mi vorbească de urgență. Ce-o fi avut să-mi spună?

A plecat de acasă, neglijând el, omul rutinei, să-și ridice corespondența de la portăreasă?

Mi se pare suspect.

Oh, natural, niște încuiați ca voi nu se opresc la asemenea detalii minuscule. Voi ăștilalți ați fi capabili să vă așezați pe un cuptor fără să remarcați dacă-i încins sau nu. Numai că, mult-iubitul comisar lucrează minuțios. Posedă sensibilitatea unui spărgător de case de bani. Elementele imprevizibile sunt cele care îl alimentează. Și atunci, cum e mai sensibil decât o placă fotografică, a rămas aici, nehotărât, să-și spună că ceva nu merge cum trebuie și să caute de ce.

Mă hotărăsc să plec la birou ca să-l iau la întrebări pe Béru.

Poate că Păduchele i-a furnizat niște explicații, mai știi?

Abia când mă îndrept spre ușă, perspicacitatea mea

proverbială[17] își face meseria. Descopăr ce anume mă intrigase la intrarea în apartament. Oh, e vorba de un mic amănunt, copii: a fost desprins balansierul pendulei. Zace alături de aceasta, inutil. Cadranul inert arată ora zece fără douăzeci. Mă uit la propriul meu ceas. În curând se face douăsprezece.

Nu știu ce gândiți despre toate astea, dar eu cred că e ceva de mirare, nu?

[17] Să-mi puneți de o parte șase lăzi cu robineți. (n. a.).

CAPITOLUL IX

— Béru s-a întors acasă, îmi spune funcționarul. Are lume la masă.

Cu un oftat puternic precum Mistralul când se dezlănțuie, mă decid să-i fac o vizită familiei Bérurier. Intru în bloc în momentul în care un bătrân plin de sânge coboară scările în fuga mare, urmat de o femeie în vârstă, țipând cât o ține gura, apoi de un ins de vreo patruzeci de ani plângând și în cele din urmă de un puști hlizit. Interceptez micul monstru.

— Ce se întâmplă, măi haiosule? vreau eu să aflu.

— E tigrul domnului Bérurier care l-a mușcat pe tata-mare, mă lămurește el, smulgându-se din strânsoarea mea.

La alde Béru domnește consternarea. Grasu trage picioare în pisicuța de Bengal, adusă din Torrino[18].

— Clemanceau! În cușcă imediat! mugește îmblânzitorul.

Balena lui îmi sare în brațe și mă inundă în lacrimi. Își blestemă oribilul bărbat ale cărui manii compromit fericirea menajului. Explicația: erau pe punctul de a cumpăra o casă la țară în rente viagere. Persoanele respective veniseră să semneze actele, dar pe fostul proprietar l-a apucat un acces de tuse. Or, Clemanceau, tigrul lui Bérurier, nu suportă, să audă că cineva tușește. S-a aruncat asupra vânzătorului și l-a deghizat în Van Gogh[19], mâncându-i urechea dreaptă. Prin urmare,

[18] Vezi: Pieptănând girafa (*En peignant la girafe*). (n. a.).

[19] *Vincent Van Gogh* - 1853-1890 - pictor olandez, a avut o viață scurtă și tragică, marcată de frământări psihice. A fost un mare precursor al fovismului și expresionismului în pictură. Pradă unei crize de demență,

afacerea pare compromisă.

În cele din urmă, Béru și-a închis dulăul cu dungi în budă. Dar asta nu rezolvă situația, fiindcă Saint-Bernardul lui se afla și el acolo, împreună cu bona. Izbucnește un tărăboi monstru. Bona, o blondă spălăcită cu negi plini de păr iese afară cu colacul W.C.-ului în jurul gâtului, ținând Saint-Bernardul cu lanțul de tras apa. Cu toate astea nu reușește nici pe departe să controleze cățelușul.

Tigrul și dulăul se încaieră feroce. Berthe se vede obligată să se ferească din calea lor, cățărându-se pe masă. Numai că masa e concepută să suporte un vas de opalin, drept pentru care se prăbușește sub greutate. Berthe se agață de lustră. Dar nici ea sărmana nu-i prevăzută în acest scop. Îi cedează Berthei, imitându-i astfel pe toți furnizorii din cartier. Cetaceul e lovit în ceainic de o cupă mare din sticlă, format capac pentru cazanul de rufe. Cioburile constelează împrejurimile imediate. În cădere, lustra a antrenat doi metri pătrați de plafon. Din nefericire, acest plafon avea o dublă folosință, fiindcă servea și de pardoseală vecinului de deasupra.

Prin deschiderea creată, poate fi zărit un domn bătrân luat prin surprindere, care își îndreaptă grăbit cornetul acustic asupra coridei.

— Bună seara, domnule Lesage! îi strigă amabil Béru, încercând întruna să-i despartă pe antagoniști. Scuzați dezordinea, blestematele astea de animale ne dau de furcă.

— Nu, mulțumesc, am luat masa! îi răspunde surdul, care n-a priceput o iotă.

În cele din urmă, bona a scăpat lanțul. Sare în ajutorul Berthei și îi scoate bucățile de lustră înfipte în obrajii bucălați cu ajutorul unui cleștișor pentru zahăr. Plânge, biata subretă. Nu înțelege cum de s-au putut întâmpla toate nenorocirile astea, dat fiind faptul că poartă la gât un medalion de la Lourdes binecuvântat de preasfințitul

---

își taie o ureche și în cele din urmă își ia zilele. (n. tr.).

Pétaouchenock în persoană. Într-adevăr, se petrec niște lucruri inexplicabile pe lumea asta nenorocită! Béru el însuși e un ciclon. Susține sus și tare că-i singurul stăpân și că are să-și iasă din papuci. În chip de represalii, Saint-Bernardul îi sfâșie fundul pantalonilor. În timp ce tigrul pleacă cu mâneca vestonului. Dar Bérurier știe să treacă peste toate încercările cu fruntea sus. Își urmărește împotriva furtunii și mareei prietenul plimbărilor pe bulevard. Dă fuga în bucătărie, înhață o cratiță pusă pe foc, fără să-și dea osteneala să-i ridice capacul.

— Ah! afurisiților, proferează etruscul, o cratiță cu apă clocotită o să vă potolească nervii.

Și, fleoșc, aruncă tot conținutul recipientului în direcția combatanților. Nenorocire, nu-i vorba de apă clocotită ci de o cremoasă ciulama de vițel. Altă nenorocire, Berthe e cea care o recepționează în decolteu. Ah! străbunii mei, vă dați seama ce rețetă! Ciulama de vițel cu măruntaie, găselnița secolului. B.B. se pune pe urlat ca sirenele de la ora prânzului în prima joi din lună. Spune că moare, dar o spune cu o energie liniștitoare. Își sfâșie corsajul din mătase imprimată cu căpățâni de conopidă pe un fond de petale trandafirii. Își smulge elevatorul cu pavăză blindată, își desface corsetul. Pe cuvântul meu, numărul ei ar face senzație la Crazy Horse Saloon.

Rușinat de eșecul lui cu ciulamaua, Grasu trece la alte metode, mai viguroase. Pune laba pe un lampadar din lemn turnat și descrie cu el rotiri devastatoare. Două vase decorative, fotografia părinților lui, un bibelou din ghips, artistic, reprezentând un cerb într-un hățiș, coronița din flori de portocal a doamnei (sub un clopot de sticlă), bustul din zahăr al generalului Weygand[20], un radio cu tranzistori,

[20] *Maxime Weygand* (1867-1965) - general francez, șef de stat major, între 1942-1945 e arestat de Gestapou și internat în Germania. Eliberat de Aliați, e tradus în justiție, iar în 1948 obține respingerea tuturor capetelor de acuzație. (n. tr.).

cadranul televizorului, oglinda de deasupra servantei, marmura șemineului, un sfeșnic din imitație de lemn veritabil, o langustă naturalizată, un barometru fără variațiuni, un ibric, o pereche de aplice Empire și tortul supraetajat, destinat pentru desert, sunt făcute praf într-un timp extrem de redus.

În sfârșit, lampadarul se abate asupra protagoniștilor cu blană. Tigrul e cel care încasează lovitura. Strănută doisprezece dinți impecabili și cade lat. Descumpănit, Saint-Bernardul începe să-l adulmece în fund. Încă o lovitură a lampadarului îl aduce la orizontală. Béru își învârtește arma peste umăr. Abajurul o coafează, pe Berthe în costumul Evei. Nici nu vă puteți da seama cât e de șic brava noastră balenă, având pe ea doar: ciorapii, un abajur de pergament și o arsură. Nu mai are putere să țipe. Sfârșită, terminată, supusă, vai de capul ei!

Avea dreptate Béru, el e singurul stăpân la bord, după Dumnezeu.

Se apucă să facă inventarul stricăciunilor: tigrul e mort, Sahara Bernard are șira ruptă și ar trebui să dea fuga la talcioc ca să-și restaureze locuința:

— Uite ce se întâmplă când sunt scos din sărite! lansează el în chip de ultim avertisment.

Dar încă de pe acum, urechea unui om cunoscător ghicește o ușoară spaimă în glasul lui. Știe el, bunul Béru, că-l așteaptă returul șocului. Berthe nu-i genul de enoriaș care să tolereze multă vreme un dezastru de o asemenea amploare în casa ei. Represaliile vor fi pe potriva nervilor descărcați de Béru, băieți!

Sus, la etajul de deasupra, surdul s-a instalat, pe buza prăpastiei și continuă să vizioneze cum s-ar uita un pinguin la strâmtoarea Bering, printr-o gaura practicată într-un ghețar.

Își cunoaște el vecinii. Știe că va debuta a doua manșă și că ar putea spera și la prelungiri. Până aici, Béru conduce

golaverajul dar balena lui se recuperează. Își trage pe ea chiloții și corsajul. Grosul fiind ambalat, e gata pregătită pentru manevrele de primăvară, draga de ea. Calmul ei prevestește tot ce poate fi mai rău.

Și răul se produce.

Se uită în jurul ei, nu găsește nimic satisfăcător și se duce în dormitor să caute cu ce ar putea să se potolească. Se întoarce cu ustensilele de pescuit ale Maiestății sale, în complet. Cu gesturi metodice, doamna transformă undița cu lansetă din bambus cambogian rectificat în chibrituri suedeze.

— Berthy! se lamentează Béru.

Dar ei puțin îi pasă. Acum aruncă pe fereastră mulineta cu tobă. Bona plânge cu sughițuri. E bună, bona, așa o cere meseria ei. Recită un Tatăl nostru în latină, un altul în bretonă, un al treilea gesticulând, dar cerul nu pare să priceapă nici una dintre cele trei limbi, în dimineața asta. Madam Béru răstoarnă masa din sufragerie, ca să acționeze nestânjenită. Singura speranță a lui Béru am rămas eu.

— San-A.! mă imploră el, zi-i și tu ceva! Ai văzut că n-a fost din vina mea.

Berthe își ridică privirea congestionată de toreador spre vecinul insonorizat.

— Sunteți martor! îi strigă ea, vitează din gură.

— E douăsprezece și douăzeci! o informează demnul personaj.

— Dragă Berthe, intervin eu, trebuie să te liniștești. O femeie frumoasă trebuie să dovedească un perfect control al nervilor.

Mă întreabă dacă eu îmi dețin controlul feselor. Cum nu posed acest privilegiu, sunt obligat să recunosc cu toată sinceritatea de care știți că sunt capabil. Oh! ce partidă de

scatoalce, prieteni! Limoges[21]-ul e în mare suferință. La familia Bérurier se pregătește planingul de Sfântu-Spargetot. Locatarii se ivesc pe la toate ușile apartamentului. Femeile își aduc împletitura, bărbații dau uitării Midi-Magazine. Portăreasa telefonează la REPU ca să le ceară gunoierilor să pregătească un camion de urgentă pentru încărcarea dărâmăturilor. Oare n-ar fi cazul să anunțe și pompierii?

Mă interpun între cei doi soți.

— Ieși afară, cretinule, că-ți trag și ție una în cap, vociferează balena.

— Un moment, dragă doamnă, vreau să-i pun soțului dumitale doar o singură întrebare. Ia ascultă, Grasule, ce voia Păduchele în dimineața asta?

— Să-ți vorbească, se bâlbâie umflatul. A zis că-i extrem de urgent. Chestiune de viață și de moarte. Că trebuie să te anunțe cu orice preț...

Dar nu mai are timp să termine. Berthe m-a dat la o parte și, ridicând un fotoliu, îl abate în portretul obezului.

Pășesc peste Béru ca să ajung la ieșirea de avarii.

— Plecați de pe acum? se miră o doamnă în vârstă cu părul alb.

— Da, mă scuz eu, am o întâlnire urgentă. Dar am să încerc să mă întorc pentru spectacolul de la ora 15, ca să văd sfârșitul.

[21] *Limoges* - localitate la 374 km. sud de Paris. Centru renumit pentru porțelanuri, (n. tr.).

CAPITOLUL X

Numărul 44 de pe strada Saint-Martin seamănă cu numărul 45, atât doar că se găsește pe cealaltă parte a străzii. E o casă formată din ziduri cu un acoperiș și cu ferestre. Există și o ușă de intrare, scări ca să poți urca la etaje și o portăreasă care să le recomande vizitatorilor să-și șteargă picioarele mai înainte a păși în interior.

O întreb pe dama respectivă unde locuiește domnișoara Yapaksa Danlhavvi. Îmi spune că la parter, îi rămân îndatorat, imobilul nebeneficiind de ascensor, ca un bungalow, cu un singur nivel.

O ușiță bolnavă, pe care o carte de vizită face o pată luminoasă: aici e! Nu există sonerie, îmi îndoi arătătorul și mă servesc de a doua falangă ca să ciocăn. Miracolul progresului: ușa se deschide. Miss Codițe e aici, cu codițele ei. Vă rog să țineți seamă de faptul că eu sunt doar modestul interpret al adevărului celui mai autentic când am să afirm că fetița asta e o frumusețe!

Părul ei de un negru de lignit pune în valoare tenul mat și, o politețe atrăgând după sine alta, tenul ei mat subliniază strălucirea părului ei de cărbune. Are niște ochi extraordinari: mov cu picături de aur în interior. Pomeții ușor proeminenți, gura cărnoasă, nările fremătânde, talia subțire, picioarele terminate prin tălpi ele însele constituie o specie de operă de artă care o ridiculizează pe Venus a camaradului meu Milo. Dar ceea ce are mai frumos această superbă făptură, în afara calendarului P.T.T., a cărui poză, reprezintă un apus de soare în timpul unei eclipse de lună, sunt sânii. Dacă știi ce-s ăia sâni, îi adori, pretinde un proverb, cei ai Yapaksei au tot ce trebuie ca să

declanșeze fervoarea publică. Mai întâi, sunt voluminoși. Nu-i vorbă că aș fi deosebit de înclinat spre cantitate, dar când și calitatea face parte din voiaj, trebuie să te înclini, nu? Cei ai demoazelei par să fie teribili de tari, băieți. Pe lângă ei, marmura cea mai dură seamănă cu un cauciuc de proastă calitate. Probabil că faci buba când te lovești de o asemenea caroserie aerodinamică.

— Domnișoara Danlhavvi? croncăn eu fixând-o în albastrul sânilor (poartă o bluză albastră-brebenoc).

Îmi servește un surâs pe care aș fi vrut să vi-l pot oferi tuturor în chip de gratificație.

— Oh! oh! comisarul San-Antonio, ciripește această floare de Alabama. Cărui fapt îi datorez marea onoare a acestei vizite?

Rămân mască, băieți.

— Mă cunoașteți? realizez eu isteț foc.

Ea se trage într-o parte ca să mă lase să intru într-o locuință compusă dintr-o singură cameră, modestă dar curățică.

— Cine nu vă cunoaște! Și cum să nu vă știu după ce am lucrat pentru Pinaud! Biroul lui era tapetat cu pozele dumneavoastră. Erați un Dumnezeu pentru el!

Nu-i nevoie să-i faci o radiografie ca să-ți dai seama că e inteligentă și plină de spirit. Să nu vă faceți iluzii. O femeiușcă cum e asta se potrivește exact pe măsura mea. O iau fără s-o mai probez.

Zăresc pe o măsuță o farfurie cu o felie de jambon. În fața farfuriei un pahar de lapte (în engleză: *a glass of milk*) și lângă pahar o banană, pregătită probabil pentru desert, deși îmi face impresia că trăiește singură.

— Erați pe cale să prânziți, remarc eu, îmi cer scuze că v-am deranjat.

— Sunt prea mulțumită să vă cunosc, ripostează dulcea copilă, nu vreți să împărțim? Să știți că mai am o felie de jambon în frigider!

— Accept cu o condiție, fac eu, să vă invit în seara asta la cină.

Pleoapele ei bat ușor, exact atât cât trebuie ca să aibă un aer pudic fără s-o facă pe mofturoasa.

— De ce nu?

Uite așa simplu, puicuțelor. N-o să-mi mai spuneți că farmecul lui San-Antonio e o legendă pentru revistele de modă, nu? Abia am avut timp să ne zicem bună-ziua și iată-ne ca doi îndrăgostiți.

Yapaksa deschide o cutie de mazăre, pune unt într-o crăticioară ca să încălzească aceste vegetale. Minunatele cozi ale copilei sunt ca niște hamuri pe care mi-ar plăcea să le apuc cu toată mâna. I-aș biciui ușor umerii și i-aș striga: diii! Dar așa cum mă cunosc, eu sunt cel care o va lua înainte. Dacă mă găsiți prea îndrăzneț în modul meu de exprimare, spuneți-mi: aș îndrăzni mai puțin.

Mâncăm privindu-ne irișii.

— Trebuie că mă găsiți cam prea sociabilă, nu-i așa? șoptește ea, dar domnul Pinaud mi-a vorbit atât despre dumneavoastră încât am impresia că vă cunosc.

Habar n-am ce ar fi putut să trăncănească Pinuche pe seama mea. Se pune problema să fiu la înălțimea balivernelor lui, fiindcă Pinuchet a exagerat cu siguranță. M-a descris ca fiind spada number one a secolului! Omul cu bâta din bronz! Casanova format sport cu triplu carburator!

— De fapt, pentru ce această vizită, domnule comisar?

— Pentru că sunteți alabaneză, o informez eu.

Se întunecă, ceea ce, dată fiind culoarea părului ei, e un tur de forță.

— Nu înțeleg.

— Acum câtva timp, ați depus o cerere de viză ca să vă întoarceți în țara dumneavoastră, este?

— Nu ca să mă întorc, ci ca să mă duc pe acolo, mă corectează ea, fiindcă n-am pus niciodată piciorul în

Alabama. M-am născut în Franța, dar am rude acolo și mi-ar face plăcere să le cunosc, așa că, înainte de ultimul concediu aveam intenția să...

— Și viza v-a fost refuzată?

— Da.

— N-ați fost convocată la consulat de la acest refuz?

— Nu. Pentru ce?

Ezit să-i aduc la cunoștință ce și cum stau lucrurile.

— Ați citit ziarele? o dau eu cotită.

— Bineînțeles.

— Ați aflat de micile incidente petrecute pe strada Pompelor?

Ea încuviințează.

— Într-adevăr. Geamgiul acela căzut ieri de la fereastră, și cele două asasinate ale gardienilor în timpul nopții. Anchetați în legătură cu aceste fapte, domnule comisar?

— Cât se poate de discret, zâmbesc eu.

— Înțeleg, domnul Pinaud v-a vorbit despre mine și ați crezut că v-aș putea ajuta să înțelegeți mentalitatea alabaneză?

— Efectiv, cam despre asta ar fi vorba.

— Din păcate, n-am să vă pot fi de mare ajutor, mărturisește Yapaksa surâzând cu modestie. Am fost crescută potrivit obiceiurilor franceze de o mamă franțuzoaică. Tata nu mi-a dat altceva în afara numelui. M-am dus de două ori la consulat: prima dată ca să depun cererea, a doua oară ca să ridic refuzul. Nu cunosc nici un alabanez.

— Vorbiți limba?

— Tot ceea ce știu mi-ar servi doar ca să comand o friptură și cartofi prăjiți într-un restaurant din Strukla, capitala...

Mă servește cu mazărea. Sunt fermecat de prezența ei, de parfumul ei.

— Unde lucrați în momentul de față?

— M-am angajat într-o manufactură de găuri umplute, dar sunt în vacanță pentru șase zile. Firma se reaprovizionează în găuri.

Mi-ar fi plăcut să-mi împing avantajul, răsturnându-le pe ale ei, imediat după soteul de mazăre, numai că sunt preocupat de bietul moș Păduche. Oare ce o fi avut așa de urgent să-mi comunice? De ce a pretins că era o chestiune de viață și de moarte? Unde a plecat? Din ce motiv a desprins balansierul de pe afurisita aia de pendulă? Atâtea întrebări captivante la care nu pot răspunde!

— Păreți gânditor, domnule comisar?

— Chiar sunt.

Și încă ce gânditor mai e frumosul vostru San-Antonio, naiadelor! Ceea ce mă neliniștește mai mult în toată afacerea asta, e probabil propriul meu comportament! Iată, azi dimineață, mă trezesc după o noapte, ooo cât de agitată, și în loc să dau fuga la muncă, decid să mă împiedic printre fustele Féliciei, ei? Până la urmă, ajung să mă înham la treabă dar fără să văd prea departe, iar acum, iată-mă pe cale să cinez în compania unei femeiuști frumoase pe care n-o cunosc (încă) ce hram poartă.

Dar ce-i cu tine, dragă San-A.? Te paște vreun oreion, sau ce naiba? Nu-i normal, una ca asta! Nu cumva a început să-ți îmbobocească bulbul sau poate hormonii ți-au luat-o razna? Boala de care suferi tu se poate trata, fiule! Trebuie consultat și nu irosit timpul dinaintea firmei unui medic. Șeful de clinică te palpează în douăzeci de raiduri cât ai zice pește!

Gândesc un moment, cu ochii pierduți în decolteul - prea timid la aprecierea mea - Yapaksei. Am impresia că mă aflu pe pantele imaculate de la Courchevel, băieți!

— Ia spune-mi, inimioaro, îi murmur eu după ce m-am ridicat la suprafață, să știi că aș fi interesat să capăt niște informații despre Alabama nouă și Alabanezi. Probabil că există vreo colonie în Paris?

— Cunosc un restaurant alabanez în apropiere de piața Péreire. Se poate mânca acolo un krassouillard-pane și un khoulibâton la fel de bune, după cum se zice, ca la Strukla.

— Și în afara acestui select loc al gastronomiei?

— Nu cunosc nimic altceva.

— Am putea merge să cinăm acolo diseară?

— Dacă ținești neapărat, cu plăcere. Eu sunt în concediu, v-am mai spus.

Împărțim banana pe din două și fermecătoarea mea gazdă îmi propune o cafea. Strașnică idee, poate că o să mă ridice în șa?

Mă așez pe divan, în timp ce ea pregătește cafeaua.

— Trăiești aici singură-singurică? o întreb.

Întrebare spinoasă. Ea clatină din cap.

— Am avut un prieten, dar ne-am despărțit.

— Astfel încât acum ești în concediu din toate punctele de vedere, nu?

Vine să se așeze alături de mine în timp ce cafeaua se filtrează. Am impresia că fizicul meu avantajos (amândouă la un preț de unul) n-o lasă indiferentă. Verific: așa e! Cu brațul în chip de lasou (cum ar fi spus Gloria) o înlănțuiesc. Ea se lasă prinsă cu harponul, docilă. Îi plac sărutările arzătoare. Pupicurile degustate cu paiul nu intră în preferințele ei. Ceea ce-i trebuie ei e o livrare masivă, în vrac. Mai târziu se ocupă de triere.

După frenezia ei mă prind cât de mult o apăsa singurătatea. Solo la mandolină a obosit-o până la urmă, biata fată. Ea avea nevoie să i se intoneze aria Legiunii, versiunea belgiană: „Uite-l pe Baudouin, uite-l pe Baudouin!”

Îi transmit cursurile de la Bursă în morse. Și ea urcă, urcă! Iat-o plasată pe orbită. Geme, țipă, dă cu gura. Mă strigă Fernand, dar eu nu mă formalizez, nu sunt deloc sectar. Sunt atâtea alte femei în lumea asta mare, care-i spun soțului lor San-Antonio când se joacă de-a supermen!

De altfel, deși e leșinată, își dă seama de lapsusul ei și se scuză, iar eu îi acord iertarea cu multa plăcere.

Dezbaterile se continuă cu o mare curtoazie. Conversația pare să rămână pentru un moment în impas, dar o nouă repriză de dialog se angajează între noi, și reușim să ajungem la un punct final fericit, care dă o deplină și totală satisfacție ambelor părți.

Cum mă pregătesc să-i zic mersi, iar ea să-mi zică încă, uite că cineva bate la ușă. Amândoi facem aceeași strâmbătură. Yapaksa se uită la mine cu o privire morocănoasă, blestemându-l pe netrebnicul care-și permite să perturbe o atât de nobilă partidă de plăcere. Ciocăniturile se aud din nou.

— Deschideți! strigă o voce puternică. Poliția!

Mie îmi trepidează glota ca un jeep pe un teren proaspăt arat.

Dacă sticleții operează o descindere la Miss Codițe, bine am să mai arăt, fraților, în ținuta în care mă aflu!

— O clipă! răspunde copila.

Se ridică, în timp ce eu mă ascund sub cearșafuri. În costumul Evei, se duce până la ușă și acționează zăvorul, ascunzându-se cât mai mult posibil, stând pe o dungă, ca să-și mascheze, nuditatea. Abia întredeschide ușa și aruncă un ochi pe coridor.

— Ce doriți? întreabă ea.

— Dumneata ești domnișoara Danlhavvi?

— Da, pentru ce...

Se face auzit un zgomot ciudat. Aduce cu cel produs de un ciocan pneumatic. Ușa vibrează și în ea se decupează niște găuri într-un fel halucinant. Înțeleg totul dintr-o străfulgerare: e asasinată Yapaksa cu o armă de calibru mare prevăzută cu un amortizor. Printr-o minune, ea scapă de teribila rafală. Și știți mulțumită cui rămâne în viață frumoasa mea alabaneză? Mulțumită formidabilului comisar San-Antonio. Mulțumesc, domnule comisar! Asta

da baftă! Ai fost bine inspirat când ai dorit-o pe această dulce copilă, când ai vrăjit-o, acaparat-o, anexat-o, indexat-o, aducând-o în pielea goală. Fiind nudă, pudoarea a obligat-o să se țină în bie ca să-și ascundă trupul de alabastru de privirile lubrice ale musafirilor. Vă prindeți? Astfel încât, trăgătorul care o mitraliază la întâmplare nu-și dă seama că gloanțele se pierd în zidul din față. Împușcăturile încetează. Înșfac în goană două obiecte de primă necesitate, respectiv: slipul și revolverul.

Dintr-un brânci o dau la o parte pe fata mai mult moartă decât vie și gonesc pe coridor. La ușa de la intrare, văd un ins destul de subțiratic, încătărămat într-un impermeabil verzuliu și pe cap cu o pălărie impermeabilă. Fuge ca un disperat. Portăreasa începe să țipe când mă vede în costumația în care mă aflu. Ca să-i domolesc spaimele, trag pe mine slipul și ies în strada Saint-Martin cu revolverul în mână.

Dacă i-ați vedea pe toți gură-cască, mutrele care se expun în vitrine, puișorilor! Greu de povestit! Un bărbat aproape gol care gonește ridicând un revolver, așa ceva n-au mai văzut niciodată! Insul cu impermeabilul verde a băgat de seamă că fug după el și-și pune serios picioarele la spinare. Dacă strada Saint-Martin ar fi fost degajată mi-aș fi permis să trag, dar prea mi-e frică să nu asezonez vreun nevinovat. În curând, eu voi fi cel ales ca țintă. Curcanii au să mă ia drept un țicnit în criză și vor face cele necesare.

Am un mare avantaj față de cel urmărit: sunt în picioarele goale și hainele nu mă pot împiedica să fug.

Câștig teren văzând cu ochii, încă zece metri și-i al meu. Înțelege care-i situația și trage pe deasupra umărului stâng. Glonțul îmi șuieră pe lângă ureche și se pierde în radiatorul unui camion, încă șase metri.

— Stai sau te omor! îi strig eu.

În loc să-mi răspundă, încearcă să tragă din nou, dar nu

mai are plumbi în magazie. Atunci, dispare sub un portal. Eu, după el. Se repede în sus pe o scară de lemn; eu la fel (cum zicea Troulala).

Mă arunc și-l înșfac de pulpana impermeabilului. Trag. Ticălosul își desface haina care-mi rămâne în mână. Își continuă ascensiunea. Eu o continuu pe a mea. A câștigat puțin avans. Îl aud cum își armează din nou archebuza fără să se oprească din alergare. Ajunge la primul etaj, la al doilea, apoi la al treilea. La al patrulea e terminus: toată lumea coboară. M-am prins eu care-i tactica lui. Se culcă pe palier, strategie de primă clasă. Mandea la baza scării. Tipul a ocupat o poziție și nu comite imprudența să urce și mai sus. În schimb eu mă grăbesc să mai urc câteva trepte ca să ajung sub palierul etajului trei. Uite, că suntem chit. Eu nu mai pot urca, el nu mai poate coborî. Îmi convine mai mult poziția mea față de a lui. De jos ajunge până la mine hărmălaia mulțimii. Apoi niște încălțări greoaie care poartă semnătura poliției fac să cânte treptele vechi de lemn.

Niște pelerini cu pelerine își arată chipiele la etajul de dedesubt. Văzut în secțiune, ar fi amuzant acest imobil!

— Aruncă revolverul și mâinile sus! îmi ordonă un agent.

Ce dreptate are lumea când spune că un agent nu-ți aduce fericirea.

— Nu vă preocupați de persoana mea, băieți, fac parte din poliție. Chemați mai degrabă întăriri, fiindcă la etajul superior s-a oprit un individ periculos.

— Dacă nu arunci arma imediat, tragem! îmi răspunde tablagiul.

Am de-a face cu Toma Necredinciosul!

— Sunt comisarul San-Antonio, îi declar eu, convins că-l epatez.

— Și eu ducele de Guise, mi-o întoarce acest fin intelectual, care cu siguranță nu pierde emisiunile domnului Castelot.

În accepția lui, un polițist nu se cuvine să se vânture numai în slip pe străzile Parisului, înțelegeți? Suntem conformiști, noi ăștia din poliție.

Dacă îngerul meu păzitor nu-mi deblochează fugulița (cum ar spune amicul meu Frédéric) un credit de imaginație, arcașii din compania mea ar fi în stare să mă ciuruiască, ceea ce ar fi culmea culmilor.

— Nu trageți pentru numele lui Dumnezeu, fiindcă vă repet, eu sunt San-Antonio. Mergeți la numărul 44 de pe strada asta, la domnișoara Danlhavvi și o să găsiți acolo hainele și actele mele.

— Și în timpul ăsta, tu...

Îmi vine o idee genială:

— Comisarul din cartierul vostru se numește Nezel. Gaston Nezel, poreclit Unchiulețul, așa-i sau nu?

Curcanii sunt nedumeriți.

— Și înaintea lui, era comisar Plucheux, Edouard Plucheux. Avea o pată vânătă pe obrazul drept.

Am câștigat, băieți!

— Poate că are dreptate? sugerează al doilea tablagiu.

— Vă cer să mergeți și să căutați întăriri. La etajul de deasupra mea e un ucigaș pe care vreau să-l prind de viu...

— Nu-i nevoie de întăriri! se dă mare polițistul incredul.

Ajunge în dreptul meu cu pistolul în mână. În trecere se uită bine la mine.

— Chiar așa, oftează el, cred că dumneavoastră sunteți comisarul San-Antonio.

— Iar eu sunt convins, îi răspund.

Nici urmă de respect la adresa mea. Nătărăul care a pretins cândva că haina nu-l face pe om, trebuie că avea o omidă păroasă în loc de creier. Vă garantez eu că un superman în pielea goală nu-și mai impresionează subordonații. Ca să-mi demonstreze pe deplin vanitatea lui năroadă gardianul *of the peace*[22] - continuă să urce

[22] De pace - limba engleză în original, (n. tr.).

treptele. Și, natural, ceea ce trebuie să se întâmple, se întâmplă: primește un proiectil drept în tărtăcuță. Rămâne o clipă imobil, siderat, apoi se prăbușește pe spate și rămâne întins pe trepte cu capul în jos. O șuviță groasă de sânge se prelinge pe scară, cu un ușor zgomot cutremurător.

— Acum ai înțeles? mă adresez eu celui de al doilea polițist. Alertează în viteză brigada de intervenții!

Nici nu vrea altceva decât să ajungă cât mai repede în aer liber.

Detonația n-a făcut un zgomot prea mare datorită amortizorului (e o manie la alabanezii ăștia). Totuși, oamenii din bloc încep să iasă de prin locuințe, alertați de hărmălaie. Aud o ușă deschizându-se deasupra mea. Plesnește o nouă împușcătură, îi răspunde un țipăt, urmat de prăbușirea unui corp. Aud un tropăit.

Criminalul și-a părăsit postul de pândă ca să se ascundă la locatarul pe care l-a lichidat. Risc și urc. Într-adevăr, palierul nu mai e ocupat decât de cadavrul unui domn bătrân.

Nenorocitul agonizează zvâcnind tragi-comic din picioare. Viața e o boală care uneori se vindecă greu.

La etajul patru nu-i decât o singură ușă. Prin urmare n-am de ales. Mă lipesc de perete și sprijin țeava camaradului meu Bum-Bum de încuietoare. Trag. Detonația face un zgomot de infern și ușa se deschide. Risc și arunc o privire. Apartamentul e jalnic: două încăperi murdare, înnegrite, mobilate ca vai de lume. O fereastră deschisă, dau fuga într-acolo... Ucigașul meu gonește pe acoperișuri. A sărit pe tabla unui hangar aflat cu cinci metri mai jos și aleargă în direcția unui coș. Aș sări și eu, dar fără pantofi am toate șansele să-mi rup glezna. Atunci, întind brațul și închid un ochi. Întotdeauna e un moment teribil când trebuie să tragi într-un fugar. Să răspunzi la un atac e ceva spontan, nu-i nevoie decât să ai reflexe. Dar să

ochești într-un individ care vrea să scape cu fuga necesită o forță de caracter ieșită din comun. Îl țintesc în picioare și dau drumul la plumbi. Unul, doi, trei, patru. Liniștit. Individul face o piruetă, gioalele îi spun bună seara și cade pe acoperiș. Încearcă, să se cramponeze, dar panta îl înghite, îl antrenează, îl absoarbe. Se rostogolește din ce în ce mai repede, își pierde pălăria de pânză, care rămâne pleoștită, dezolantă și anacronică, pe imensitatea metalului cenușiu.

El se rostogolește spre prăpastia străzii. O clipă reușește să se prindă cu o mână de streașină. Cu cea în care încă mai ține din păcate revolverul. N-a dat drumul la armă. De streașina care l-ar fi putut salva nu se ține decât cu două degete, e prea puțin pentru greutatea lui și dispare. Rămân încremenit, crispat, nebun de groază, deși era vorba doar de un ucigaș fără scrupule...

Țipete îndepărtate, o bufnitură și mai îndepărtată.

Mă uit la pălăria rămasă pe acoperiș. Pentru un moment, universul îmi pare la fel de trist și pustiu ca și pălăria asta.

CAPITOLUL XI

Pelerina unui agent e ca și un cuțit elvețian: posedă folosințe multiple. Cea a gardianului ucis îmi servește să-mi acopăr cât de cât nuditatea, iar cea a colegului său să învelesc trupul dislocat al ucigașului.

Semăn cu unul din magii de la răsărit, trebuie să recunosc.

Să anchetezi în chiloți și pelerină neagră pe o stradă populată din Paris, e o ispravă pe care credeam că o pot trăi doar în vis, dacă pot să zic așa. Toți gură-cască au rămas aiuriți. Un turist american mă fotografiază pe toate cusăturile. Scotocesc în buzunarele ucigașului ucis: sunt goale. Nici un act, nici cea mai neînsemnată legitimație de pescuit, nici cel mai mic tichet de metrou: câțiva bani, și asta-i tot.

Mă uit la fața defunctului la ce a mai rămas din ea - și constat că-i vorba de un ins de vreo treizeci de ani, ciupit de vărsat, ca o lună martie de grindină. Inutil să-mi mai pierd timpul. Serviciul de Identitate se va ocupa de domnia sa. Mă întorc la vizuina Yapaksei. Săraca de ea e moartă de frică. Cu un deget melancolic mângâie găurile gloanțelor care agrementează peretele. Unul dintre proiectile a pulverizat un porțelan de Sevres cumpărat în Babylon, iar altul i-a perforat sutienul pus pe un spătar de scaun.

— Ai văzut, puicuțo, cartierul vostru nu-i lipsit de distracții, îi spun eu în glumă.

Mă întreabă care a fost urmarea evenimentelor, iar eu i le rezum.

— De ce a tras în mine? articulează ea cu greu. Ce-am

făcut ca să mi se întâmple una ca asta?

Folosește și ea același limbaj ca și Pinaud, azi noapte. Toți nevinovații protestează în felul ăsta, când soarta lor e prea nedreaptă.

— Să vedem, îi dau eu un răspuns evaziv, fără să mă angajez cu nimic.

Rețineți că, în legătură cu cele întâmplate, am eu o idee a mea. Destul de vagă, trebuie să recunosc, dar totuși nelipsită de interes.

— A fost cineva care te-a urmărit, nu-i așa? insistă ea în dorința de a se liniști.

Eu clatin din cap.

— Nu, inimioara mea, iartă-mă că-ți vorbesc deschis, dar tu ai fost cea vizată. Dacă aș fi fost eu urmărit, ucigașul n-ar fi avut curajul să pretindă că-i poliția, știind că la tine se află un autentic comisar.

Îi arunc o privire numai vaselină, privirea mea irezistibilă numărul 14 bis, cea care a făcut-o să vibreze pe împărăteasa Senegalului și a încins-o pe președinta republicii eschimose.

— S-ar putea spune că s-a nimerit de minune că m-am aflat aici nu-i așa, frumoaso?

Ultimele cuvinte îi mai readuc culorile în obraji.

Fiindcă n-am nimic de ascuns față de voi, băieți (sunteți cam tontălăi, dar simpatici), am să vă destăinui cum și ce fel gândesc eu. Când Pinuche și-a executat numărul de geamgiu la consulatul Alabaniei, domnii de acolo l-au recunoscut. Bătrânul ramolit figura pe fotografia Yapaksei, vă mai amintiți? Și atunci au tras concluzia logică potrivit căreia și miss Codițe era amestecată în povestea asta, și a fost hotărâtă o operațiune punitivă.

S-ar putea să mă înșel, dar m-ar mira.

— Mi-e frică, îmi mărturisește Yapaksa tremurând.

O strâng în brațe. Părul despletit se revarsă în jurul ei ajungându-i până la pervertizorul cu coamă.

— Sunt aici, cu tine! țin eu să-i atrag atenția.

Și ca să-i demonstrez că e așa, fac tot ce-mi stă în putință ca să fiu acolo!

*

* *

Ora opt. Parisul strălucește sub neoane.

Yapaksa și cu mandea debarcăm la restaurantul alabanez din piața Péreire. Un local tipic. Chelnerii poartă costume naționale alabaneze: șorț de sport din piele de strigoi, ghete de muncitor la canalizare cu pinteni de argint, maieu cu dungi, mărgele din nuga și o pană de condor înfiptă în păr (mai puțin unul care este chel și a lipit-o de tigvă cu bandă adezivă).

Pereții sunt pictați cu fresce. Cel din fund reprezintă muntele Houlalha acoperit de zăpadă (vârful culminant din Alabama atinge 88 de centimetri), cel din dreapta, o turmă de komachaussurhs, acele animale copitate care au asigurat renumele Alabaniei. Cel din stânga prezintă bătălia de la Chetouille, în decursul căreia alabanezii au pus pe fugă trupele lui Clyster al II-lea zis cel Mare. Peretele de pe mijloc este consacrat în întregime încoronării lui Bougnazal-Unicul, fostul rege (și singurul) al Alabaniei. Este știut că domnia lui a început la 31 ianuarie 1904, și s-a terminat pe întâi februarie al aceluiași an, după ce monarhul promulgase o serie de decrete, declarând hârtia igienică obligatorie în budele publice, restabilind uzajul instrumentului de tăiat trabuce, interzicând vânzarea en detai a bandajelor herniare și autorizând plictisul la cinema. Fresca îl reprezintă pe Bougnazal-Unicul în picioare, în mașina lui Dedion-Boutons decapotabilă ridicând în chip de spadă un spray insecticid. O banderolă pictată cu ulei de moruă poartă această

mândră deviză: „Cithunanveupâ Jlarme Dhanmakhuloth”[23] ceea ce vrea să însemne, precum cred că bănuiți: „Trebuie să învingem sau să murim.”

Un șef de sală ne conduce până la o mică masă discretă. Yapaksa e cea care dă comanda. I-am spus să nu aibă nici un fel de rețineri, astfel încât compune un menu de calitate: drob de broască în sirop de brad; cap de fluieraș à la Văduva Clito; friptură de mocasin; sclifosită Melbapa, totul stropit cu cocasoda, un vin ușor de regiune în sticlă de la Nhikolha.

În timp ce mâncăm, pipăi piciorul însoțitoarei mele. Și, cum sunt ambidextru, pe când îi mângâi piciorul, scrutez și localul. Convivii sunt oameni liniștiți.

— Nu cunoști pe nimeni aici? o întreb.

— Nu, mă asigură Yapaksa, după o privire circulară, absolut pe nimeni.

E cam trist drăgălașul de San-Antonio, frumoasele mele. Își spune că totul bate pasul pe loc, că totul e dezlânat, complicat, idiot, că nu duce la nimic, că bujiile sunt ancrasate, iar roțile din față ale anchetei lui nu sunt motrice, că mentalitatea acestor alabanezi, care nu prea stau pe gânduri când comit atentate perfide, îi este de neînțeles și că ar fi fost cu mult mai bine la cinema să vizioneze un western tehnicolor, unde revolverele au măcar meritul de a fi încărcate cu gloanțe oarbe!

Cina nu-mi aduce nimic din ceea ce sperasem. Mâncarea nu e proastă, dar eu prefer claponul în sos de vin și un tournedo Rossini acestor preparate barbare. Astfel încât, nu mai ard gazul, și cer nota de plată. E cu mult mai pipărată decât mâncarea, fapt ce nu-i în măsură să-mi vindece pesimismul.

În sfârșit, întotdeauna beneficiez de resurse (termale),

[23] Pretinsa alabaneză a lui San-Antonio e franceză într-o transcriere menită, s-o mascheze. Sensul devizei: „Dacă nu vrei, lăcrimez în chiloți.” (n. tr.).

astfel încât s-o duc pe Yapaksa într-un locușor cu apă caldă, ca să-i mimez actul al treilea din Adada, operă bufă pentru clarinetul cu mustață.

La vestiar, tânăra mă roagă s-o scuz, becauze are de gând să-și încarce cu ruj labialele. Dispare la toaletă. O măsor pe angajata de la vestiar, dar nu merită nici măcar o ocheadă. E o pocitanie respingătoare, simpatică la fel ca înțepătura unei viespi. Ca să nu mă plictisesc așteptând, mă apropii de un panou mare de sticlă fixat pe peretele vestiarului. În spatele geamului sunt prinse în piuneze diferite cartonașe albe caligrafiate stângaci. E vorba de anunțuri destinate coloniei alabaneze.

Între cetățeni se propun apartamente, mobile, case la țară, mașini sau locuri de muncă. Parcurg distrat textele. Aduce cu vitrina unei agenții imobiliare. Pot fi văzute fotografii de case, de mașini pentru ilustrarea propunerilor. Cum vreau să renunț la lectură, privirea cu crampoane a celebrului comisar San-Antonio cade asupra unui cartonaș mai mare ca celelalte și care e dactilografiat în două culori. Aveți idee ce anume citesc? Țineți-vă bine, tangajul e puternic!

„Consulatul general caută îngrijitoare la copil și șofer cu bune referințe. Rugăm telefonați la 967.05.32. “

Nu-mi vine a crede pupilelor (națiunii).

— Anunțul acesta e recent? o întreb pe madam Mantou.

Individa cu numerele de la subsol se uită acolo unde San-Antonio, băiatul, își apasă degetul arătător.

— L-am prins în după-amiaza asta, îmi aduce ea la cunoștință.

După care, mă abandonează pentru a restitui umbrela unui client.

Mă grăbesc să notez numărul de telefon înscris pe anunț. Trebuie să corespundă unui cartier mărginaș din

vestul Parisului.

Îi mulțumesc Dumnezeului polițiștilor care a avut buna idee să mă îndemne a citi anunțurile astea. Nu mi-am pierdut timpul venind aici. Această certitudine mă reconfortează. Mă uit la ceas: îmi spune că s-a făcut ora zece.

Yapaksa n-a mai terminat să-și picteze fațada. Au trecut cel puțin zece minute de când a intrat la toaletă. Mai aștept câteva clipe *in front of the girl*[24] cu mustăți de la vestiar? care sfârșește prin a-mi împărtăși neliniștea.

— V-ar deranja să mergeți și să vedeai ce-i cu ea? o întreb.

Se duce. O scurtă absență. Funcționara se întoarce cu un aer îngrijorat.

— E închisă în W.C. și nu răspunde, mă informează ea, sper că nu i s-a făcut rău.

Fac un salt în interiorul toaletei și zgâlțâi ușa închisă.

— Yapaksa, dragostea mea! strig eu.

Dar tăcerea rămâne intactă. Nu mai stau pe gânduri. Cu o lovitură de umăr scot ușa din țâțâni. Blestem! cum s-ar fi scris în romanele din secolul trecut. Partenera mea de pat zace căzută pe jos. E palidă, nările lipite, ochii închiși. Îmi strecor mâna în corsajul ei ca să verific dacă tovarășul toc-toc încă mai funcționează.

Vai! vai, vai, inima ei a declarat forfet. Fata e moartă. Ce nenorocire!

O examinez rapid, dar nu găsesc nici un semn suspect. A plecat pe tăcute, singurică.

Admir repeziciunea și prezența de spirit a patronilor restaurantului. Cu o discreție lăudabilă, câțiva chelneri vin după Yapaksa și o evacuează în apartamentele private ale birtașului, situate într-o casă adiacentă.

E chemat doctorul din cartier. Acesta sosește, constată decesul și declară că biata copilă a decedat în urma unei

[24] În fața fetei - limba engleză în original, (n. tr.).

embolii.

Ne sfătuiește s-o transportăm pe șest la ea acasă ca să-l scutim pe patronul restaurantului de neplăcerile formalităților legale. O încărcăm în mașina mea și gonesc spre morgă. Consider că se impune o autopsie.

Voi nu?

CAPITOLUL XII

Ciudată promenadă nocturnă, cred că sunteți de aceeași părere, nu?

Corpul fermecătoarei mele Yapaksa se bălăbăne pe speteaza scaunului, și, din când în când, se răstoarnă peste mine. Sunt obligat să-l împing cu cotul. Un adevărat coșmar. În sfârșit, debarc pasagera la morgă și-i telefonez legistului, cerându-i să o examineze cu o extremă urgență. Nu-i exclus ca fetița să fi murit din cauza unei embolii, dar mie mi se pare suspect.

— Îmi telefonezi, doctore, rezultatele examenului la mine la birou, îi spun.

Părăsesc sinistrul loc cu un pas descurajat și intru în primul bistrou ieșit în cale ca să-mi ofer o votcă dublă. Fără doar și poate, fetei ăsteia îi era scris să nu mai apuce sfârșitul zilei. Concediul ei s-a terminat. Acum are o explicație cu bărbosul de acolo de sus. Sper să nu-i facă prea multe neplăceri pentru păcatele ei: le comitea așa de bine!

Mai beau o votcă dublă, dar nu reușesc să-mi încălzesc mansarda. În unele zile, ai putea să dai pe gât și vitriol fără să te simți stimulat câtuși de puțin.

*
* *

— Ei bine! s-ar putea spune că te afli într-un formidabil

imbroglio[25]! trage concluzia Bătrânu.

Își împreunează mâinile deasupra sugativei, își privește unghiile rozalii și oftează:

— Anchetăm pe marginea unei prăpăstii. N-avem cum merge înainte.

— Și morții nopții trecute? îl întreb eu.

— Ni s-a cerut să recunoaștem că-i vorba de o dublă crimă comisă de niște spărgători deranjați mintal.

— Cine v-a cerut una ca asta?

— Consulul general. Mi-a telefonat în persoană azi dimineață.

— Fără să vă furnizeze nici un fel de explicații?

— Nu avea de ce să mi le furnizeze, el știe foarte bine că - mai ales la noi - corpul diplomatic se bucură de toate privilegiile.

— Cu toate astea n-au dreptul să-i mitralieze pe bolnavi în spitale, pe femei în casa lor, pe polițiști în exercițiul funcțiunii și să arunce pe fereastră un geamgiu autentic sau fals! explodez eu.

Bătrânu îmi jugulează tirada printr-un gest.

— Bineînțeles că nu, admite pleșuvul, dar centrul anchetei se află la consulat. Or, acolo e un teren interzis.

— Și dacă m-aș introduce în acest teren interzis, șefu'?

Scutură energic din cap.

— Nici să nu te gândești, întâmplarea din noaptea trecută îmi este de ajuns! Bérurier a omorât doi membri ai personalului, destul!

— Acești membri se pregăteau să mă lichideze, îmi permit să vă atrag atenția. Nuanța poate că nu e cine știe ce mare, dar țin la ea.

— V-ați introdus în consulat prin efracție! obiectează străbunul.

---

[25] 1. Piesă de teatru sau episod dramatic cu acțiune sau intrigă complicată, voit confuză și cu deznodământ surprinzător și clarificator. 2. (Rar) Încurcătură.

Pe cuvântul meu, uite că iar o să ne luăm la ceartă noi doi.

— După dumneavoastră era mai bine să fi lăsat totul baltă?

Se încruntă.

— Am spus eu așa ceva? Nu, dragul meu, îți cer doar să acționezi cu discreție, respectând regulile jocului. Or, jocul o cere să dai uitării consulatul.

— Consulatul s-ar putea, dar nu și locuința particulară a consulului.

— Ce vrei să înțelegi prin asta?

— M-am informat recent, frunzărind anuarul telefonic; e o lectură edificatoare, domnule director. Consulul locuiește în Rueil-Malmaison, la fel ca și Premierul!

— Ce Premier?

— Primul Consul, cu alte cuvinte Bonaparte!

Bătrânului nu i-au plăcut niciodată aluziile superficiale, mai ales în momente grave.

Butada mea trebuie să fie de Dijon, fiindcă îi înțeapă nasul.

— Oh! te rog, monșer, calamburile...

Mă încăpățânez să zâmbesc, în felul ăsta evit să-i fac un șampon cu conținutul călimării.

— Spuneam deci, domnule director, că domnul consul al Alabaniei locuiește în Rueil-Malmaison, și individul e în căutare de personal. Are nevoie de o îngrijitoare pentru copil și de un șofer. Mereu am visat să cunosc viața particulară a persoanelor neparticulare, adaug eu ca să-l scot din sărite. Dacă ați binevoi să-mi pregătiți pentru mâine niște acte false și certificate false, mi-aș încerca norocul...

Bătrânu se destinde.

— Uite o propunere isteață, îmi spune el. Efectiv, cred că ai putea...

Telefonul lui cu modulator de frecvență se anunță

strident, iar el ridică receptorul.

— E pentru dumneata, bombăne el, întinzându-mi combina: medicul legist.

Doctorul mă anunță că n-a descoperit nimic suspect la autopsia nefericitei Yapaksa. Pare moartă de moarte bună, ceea ce constituie o slabă consolare.

Dar trebuie așteptat rezultatul unei întregi serii de analize mai înaintea unui diagnostic oficial. Îi mulțumesc practicianului pentru diligențele lui (bea vinuri de Postilion) și îi cer bossului autorizația să mă retrag pe domeniile mele.

Mi-o acordă.

Mai înainte de a ajunge în cochetul meu castel, mă duc să dau pe gât o halbă la bistroul de peste drum. Bérurier perorează aici în mijlocul unui grup. Fruntea îi e plină de pansamente adezive, nasul zdrobit, un ochi învinețit, o arcadă suturată și un braț în eșarfă. Își povestește „accidentul”.

— Bătrâna cade sub roțile autobuzului. Gata să fie zdrobită. Eu nu mai stau pe gânduri: mă arunc, o prind de mijloc și o propulsez pe trotuar, dar nu mai, am timp să mă păzesc și tobuzu’ îmi trage un upercut în plin. Am crezut că-mi plesnește cisterna. Oamenii se îngrămădește. Mă căznesc din răsputeri să nu mă poarte în triumf. Dacă v-aș zice că un boss bătrân cu rozeta la rever m-a întrebat care-i blazonul meu ca să-mi acorde o medalie de salvator!

Un murmur admirativ îi salută performanța. Socotesc că momentul e potrivit să mă produc într-o mare gală mondială. O fac pe nevinovatul care n-a auzit nimic și comite o gafă fără să vrea.

— Cum stau treburile, Béru, mă înduioșez eu asupra soartei lui, nevastă-ta s-a mai liniștit? Te-a adus într-o stare jalnică, dragul meu. Să știi că ăsta e un motiv de divorț! Dacă te decizi poți conta pe mine ca să depun mărturie.

— Ce tot trăncănești tu acolo? se bâlbâie tontălăul,

aruncându-mi niște ocheade disperate.

Spectatorii încep să se strâmbe de râs.

— Scorpia aia a lui o să-l omoare într-o bună zi, prevestesc eu lugubru. Manifestă o asemenea slăbiciune față de ea, bietul Béru!

Veselia se generalizează. Tovarășii de pahar îl acoperă pe umflat de sarcasmele lor. Astfel încât, ultragiatul, în cele din urmă, crapă marmura gheridonului trăgându-i un pumn.

— Nu permit ca doamna Bérurier să fie făcută scorpie! tună Maiestatea sa. Dacă am un schimb de cuvinte cu ea, asta mă privește numai pe mine. În toate căsniciile se mai întâmplă și zâzanii, ele întreține sentimentele!

Își golește paharul și se ridică.

— Dacă vă așteptați să plătesc un rând, puteți să așteptați până la sfântu așteaptă!

Îl ajung din urmă la vreo cincizeci de metri de cârciumă, așa cum șchiopăta ca o mârțoagă bătrână.

— Ascultă, Grasule!

— Lasă-mă în pace! Șmecherii care vrea să mă trateze ca pe ultimul maimuțoi, n-am nimic de comunist cu ei! Fie că este superiorii mei rahitici sau nu, e același lucru!

Am nevoie de zece minute și de un triplu Cinzano oferit în bodega următoare, ca să ajung să-l liniștesc.

Când furia i se mai calmează puțin, încep să-i vorbesc despre muncă.

— Ascultă-mă bine, samar bătrân, mâine declanșăm ofensivă generală împotriva Alabaniei.

— E război?

— Nu încă. Dar dacă ai să fii la înălțimea misiunii, ar putea fi evitat. Uite ce avem de făcut.

Și îi expun planul meu.

Îl expun lui Béru, dar nu și vouă, pentru că de fapt sunteți prea imbecili. Și în unele seri, așa ceva mi-e imposibil să suport!

CAPITOLUL XIII

A doua zi dimineață, destul de devreme, sosesc la birou într-o ținută deosebită. Am îmbrăcat un costum vechi gri închis, obosit dar corect, pantofi vechi cu pielea crăpată dar bine cremuiți, cămașă albă și cravată neagră. Oglinda e cât se poate de categorică: arăt a șofer de casă mare în civil. Am împins grija pentru autenticitate până a-mi pune pe cap un clop cam lustruit, cu panglica puțin mucegăită.

Bătrânu mă apreciază, îmi dau seama după privirea lui care scânteiază.

— Uite aici actele și certificatele, îmi spune el. Indivizii de la consulat n-au decât să sune la foștii angajatori. Vor obține informații foarte elogioase la adresa dumitale.

Pun documentele în buzunar și dispar.

Mai înainte de a mă duce în Rueil-Malmaison, trec pe la Păduche.

Tot nu s-a întors *at home*[26] (cum spun savoyarzii).

Bietele lui pisici înfometate se agită dincolo de ușă, de ți se rupe inima. O rog pe cerberă să se ocupe de ele până la întoarcerea (problematică) a bătrânului profesor.

Îmi pilotez Jaguarul până la gara din Rueil. O parchez pe un teren bătătorit și iau un taxi care să mă conducă până la locuința situată în apropierea castelului Fifine. Aici e rezidența Excelenței sale. Casa, stil Île-de-France-Aiuristic, se numește „Cei trei arbuști” și se ridică într-un parc de două hectare, cam în paragină. Când încep să sun la grilaj, doi dogi germani se aruncă spre poartă lătrând. Degeaba îi iau eu cu stai cuminte Grivei, hai cuțu-cuțu și chiar pis-pis,

[26] Acasă - limba engleză în original.

ei continuă să-mi manifeste o vie antipatie.

Un ins cu craniul ras și căruia i-ar reuși, gândesc eu, o superbă carieră în răsturnarea țintelor la bâlci, se îndreaptă spre mine învârtind niște pistoale de înaltă precizie.

Am impresia că trebuie să fie rudă cu gorila împușcată la consulat, dacă nu cumva asemănarea s-ar datora unui prieten al tatălui său.

— Ce dorești? mă întreabă el sec.

Îmi umezesc buzele mai înainte să-i răspund pe un ton detașat:

— Am venit pentru slujba de șofer.

Mă examinează în tăcere, din cap până în picioare, de la stânga la dreapta și în sens invers. Pe urmă, își încrețește ușor nasul și-mi deschide, încercând să domolească dulăii cu vorba. Le debitează niște chestii în alabaneză. O să fie tare vesel dacă acești cățeluși nu vorbesc franțuzește.

Parcurgem o alee năpădită de buruieni, printre două șiruri de arbori. Casa se ridică pe mijlocul unei peluze imense. Deși e ziua în amiaza mare ai impresia că e scăldată sub clarul de lună asta datorându-se, gândesc, culorii ei spectrale și acoperișului din ardezie înverzită.

Portarul mă introduce într-un hol cu aspect bătrânesc de unde pornește o scară din lemn cu balustrade impozante. Aștept un moment adulmecând mirosul fad care plutește în aer de jur-împrejur (cum se spune la Simca). Undeva, un magnetofon cântă Mozart. E frumos, Mozart.

Un zgomot de pași mă face să întorc capul. Dau cu ochii de o făptură tânără și palidă, cu un nas puternic și ținuta îndoliată. E vorba, și cred că nu mă înșel, de secretarul pe care l-am zărit din locuința Păduchelui, datorită binoclului.

Privirea lui ascuțită plonjează asupra mea fără bunăvoință (bunăvoința n-a putut să vină și ea).

— Dumneata ești șoferul profesionist? mă întreabă el sec.

— Da, domnule. Dacă binevoiți să luați cunoștință de certificatele mele. Am lucrat șase ani consecutiv în serviciul contelui La Motte Bourrée.

— Și de ce l-ai părăsit?

— El e cel care ne-a părăsit domnule, răspund eu fără să mă umfle râsul. Domnul conte a decedat săptămâna trecută.

Tipul citește documentele furnizate de Bătrânu și pe care am avut grijă să le tocesc mai înainte de a veni.

— Cum de ai aflat că suntem în căutarea unui șofer?

— Unul dintre prietenii mei lucrează la restaurantul alabanez din piața Péreire, și el e cel care m-a informat.

— În anunț ceream să ni se telefoneze, nu să se prezinte aici solicitantul.

— Știu, domnule, dar m-am gândit că un contact direct ar fi preferabil, iată de ce mi-am permis să vin fără să-mi fi precedat sosirea printr-un telefon.

Iar se uită la mine. În ochii lui e atâta tandrețe cât în cei ai unei pisici cu coada legată de o sonerie.

— Îmi permiți un moment? rostește el ridicând certificatele.

Se eclipsează. Bossul a avut dreptate să pregătească terenul.

Sodomizatul ăsta are de gând să telefoneze, bine mersi, foștilor mei stăpâni. Într-un sens, e mai curând un semn bun. Asta înseamnă că e înclinat să mă angajeze.

Efectiv, când apare din nou, un sfert de oră mai târziu, îmi aduce un răspuns afirmativ. Discutăm condițiile, și iată-mă în serviciul alabanezilor. Trebuie să-mi încep munca după-amiază.

Totul a mers ca uns, nu-i așa?

*
* *

Cât e de frumos San-Antonio al dumneavoastră, în livrea de *driver*[27] de mare lux, fetițelor! știți bine că nu mă dau la o parte când e vorba să mă deghizez. Mi s-a întâmplat să mă înțolesc în zuav, în preot, în măcelar, în sacagiu, în pompier, în octogenar, în sifilitic, în tânără de familie, în suzetă, în recrut, în sanscrit, în streașină, în coșar, în pinguin, în Ludovic al IV-lea, în Ludovic al XV-lea, în Ludovic al XVI-lea, în Ludovic al XVII-lea, în Ludovic al XVIII-lea, în Ludovic al XIX-lea, în Ludovic al XX-lea[28], în punct de Alençon, în expert-contabil, în vânzător de limonadă, în targă, în pahar, în Niță contra, în birjar, în Cardinal, în șef de gară, în prinț consort, în japonez, în substanță plastică, într-un sire trist, în rabin, în Robin Wood, în Dany Robin, în Robinson, în robă, în robinet, în Robbe-Grillet, în robot, în robust și în parașutist, dar *it is the first time* [29] când mă deghizez în șofer.

Ținuta asta de sclav îmi vine de minune. Leggings (jambiere) strălucitoare, pantalonul bine croit, vestonul bine încătărămat, șapca bine pusă, aș putea să pozez eu însumi pentru o revistă consacrată uniformei în decursul timpului, de la costumul lui Adam până la ținuta de gală cu jiletcă în dungi de ceremonie și pămătuf de șters praful.

Insul în negru, care mă recepționează, bate din gene satisfăcut.

— Eu sunt domnul Wadonk Hétaurdu, primul secretar al Excelenței sale, mă încunoștințează el. Pentru început, mergi să pregătești mașinile: Peugeot-ul, fiindcă ai să pleci pe seară în Normandia.

Mă înclin. Zdrahonul de azi dimineață îmi arată unde e garajul și mă apuc de noile mele ocupații.

---

[27] Șofer - limba engleză în original, (n. tr.).

[28] Ludovic al XIX-lea și al XX-lea nu există în istoria Franței. Aici intervine
umorul autorului, (n. tr.).

[29] Este pentru prima oară - limba engleză în original, (n. tr.).

În hangar sunt trei mașini. Un Bentley vechi, solemn ca o recepție la Buckingham Palace, un 404 gri și o Dauphine neagră.

Mă ocup, prin urmare, de 404 gri, întrebându-mă ce înțelege Wadonk Hétaurdu prin a le „pregăti”. Are patru roți, plinul de benzină și de ulei. Tot ce aș putea face pentru mașina asta ar fi să-i trag un șampon pe capotă, ca s-o fac strălucitoare ca 9.

O scot deci afară și mă apropii de casă, fiindcă am remarcat o sursă de apă în spatele clădirii, încep să lustruiesc șareta cu energie. Simt că sunt observat și trebuie să depun toată strădania. Locuința pare la fel de veselă ca o conferință a părintelui Dupanloup asupra vieții monahale.

Domnește o liniște aproape totală. Am impresia că relativ puțină lume ocupă această locuință. Când mașina mea e la fel de sclipitoare ca pietrele din coroana Angliei, o trag la loc în garaj. Dulăii care hoinăresc prin parc mă miros uneori într-un fel neliniștitor.

Nu că aș vrea să spun, dar aș prefera să vizionez un film cu Stan și Bran!

Mă întorc spre casă cu un pas mândru. Tare mi-ar plăcea să observ ce se petrece în interior, nu sunt aici pentru așa ceva? Apropiindu-mă privesc fațada tristă. Zăresc o siluetă în spatele ferestrei de la etajul întâi. E vorba de o femeie. A tras perdeaua la o parte și se uită la mine cu atenție. Cu cât mă apropii mai mult cu atât îmi dau seama că persoana e deosebit de frumoasă. Blondă, tânără, cu trăsături regulate. Mă înclin pentru un salut respectuos și intru în casă pe ușa de serviciu.

Bucătăria e și mai deteriorată decât restul proprietății. Zugrăveala coșcovită. Un cazan enorm pentru apă caldă e fixat de plafon. Aragazul e ruginit. E cam strâmtorat, domnul consul. O puștoaică frumoasă cu caroseria fason pin-up se află în fața mașinii de gătit. Încălzește un biberon

în bain-marie. Imediat trag concluzia că se află un copil mic în casă.

La început n-o zăresc pe fetiță decât din spate. Nu mă simt de loc grăbit s-o văd întorcându-se, deoarece reversul medaliei ei prezintă un interes indiscutabil. Talia e fermă, poponețul cu rotunjimi perfecte, iar picioarele ar pune la idei statuia de marmură a unui eunuc.

Și pe urmă, brusc, se întoarce, iar eu îmi pierd uzul rațiunii. Copila e roșcată cu picături de aur în ochii verzi și pistrui pe chipul delicat. Dacă începi să te uiți la buzele ei, ți se întâmplă ca și cum te-ai așeza pe un cablu de înaltă tensiune. Ca să te desprinzi ar fi nevoie de o bară sănătoasă, de un tractor și de o duzină de aparate de sudură cu flacără oxhidrică.

Îmi zâmbește. Dinții strălucitori cântă viața, frumusețea, dragostea cu tot ce are ea împrejur și în interior!

— Bună, ciripesc eu, fiindcă știți că atunci când e vorba de conversație nu mă întrece nimeni.

— Bună, îmi răspunde ea vioi.

— Eu sunt noul șofer, mă prezint: Antoine Simeon!

— Iar eu, Claire Baillet, răspunde copila roșcată, noua îngrijitoare la copil.

— Ce vârstă are clientul dumitale?

— Șase luni; e tare drăgălaș. Încă nu l-ați văzut?

— Abia am sosit.

— Și eu la fel...

Atinge biberonul ca să se asigure dacă-i gata.

Probabil că nu este, fiindcă el îl cufundă din nou în cratița cu apă clocotită.

— Ciudată casă, murmură ea. Practic e goală.

— Serios?

— Am impresia că în afara copilului, deocamdată nu-s decât doi bărbați pe aici.

— Glumești?

— Nu glumesc!

— Aș putea să te asigur că se mai află cineva; tocmai am zărit la o fereastră de la etajul întâi o femeie frumoasă, blondă, care mi s-a părut tristă.

— Să fie mama copilului?

— S-ar putea.

— L-ați văzut pe consul? mă întreabă ea.

— Nu, dumneata?

— Nici eu.

Îmi servește un surâs atât de drăgălaș și plin de promisiuni ca un buletin electoral, și pleacă ducând biberonul.

Rămân singur. Deschid câteva dulapuri cu ușile bălăbănind și descopăr provizii într-o cantitate destul de mare. S-ar părea că prin partea locului lipsește personalul de serviciu.

Nici urmă de bucătăreasă, nici urmă de cameristă sau de servitoare, nici măcar o băbuță care să tragă cu aspiratorul.

Prin urmare, se află aici namila care mi-a deschis, secretarul palid și îndoliat, pruncul, femeia blondă... Plus o îngrijitoare pentru copil și un șofer, proaspăt angajați...

Nu-i vorbă că aș vrea s-o fac pe Sherlock Holmes, dar toată povestea asta mi se pare cam extravagantă.

În locuința asta dărăpănată, mustind de igrasie, să angajezi o îngrijitoare la copil și un șofer, când nu mai există alt personal mi se pare o dovadă de mare fantezie.

Aștept un moment în bucătărie. Dar nu-s eu genul de om care să prindă rădăcini și, după ce trec vreo cinci minute, plec în expediție prin pușcăria asta.

CAPITOLUL XIV

O sufragerie, imensă cu lambriuri și un plafon după moda franțuzească; un salon încă și mai mare, ale cărui decorații din ipsos pleacă la plimbare și pe urmă un birou unde miroase a lemn mucegăit.

Asta-i tot în ceea ce privește parterul. Mobilele sunt vechi, urâte și șchioape. Pe câteva scaune sunt așternute huse. Obloanele din fier sunt închise și probabil că nu-i prea ușor să le deschizi, din cauza ruginii. Părerea mea e că Excelența sa nu dă prea dese baluri mascate la reședința particulară.

Ăsta-i castelul *Frumoasei din pădurea adormită*, pe cuvântul meu! Mirosul caselor nelocuite e foarte particular. Asta de aici e mai mult decât nelocuită: e părăsită!

Te bate gândul să inviți trei buldozere pentru o partidă de v-ați ascunselea prin pușcăria asta.

Ajung în hol trăgând cu ochiul în direcția scării. Valiza mea e tot aici, fiindcă Wadonk Hétaurdu încă nu mi-a arătat care e camera mea.

Ce să fac? Să mai aștept sau să-mi continuu explorarea?

Mă hazardez și o pornesc pe scări în sus. La primul etaj nu se simte mirosul trist de jos. E ceva mai uman: ghicești anumite prezențe. Un copil plânge pe undeva. Dau colțul culoarului și-l zăresc pe amicul meu, gorila, stând pe o canapea veche, desfundată. Citește un ziar alabaniez. La apariția mea, își lasă în jos ziarul și mă fulgeră cu o privire feroce.

— Ce cauți, aici?

— Ceva de lucru, îi răspund. Am terminat de spălat

mașina 404 și aș vrea să știu ce-ar mai fi de făcut.

— Coboară, o să-ți spunem noi.

Ce face pe coridorul ăsta musculosul individ? S-ar zice că supraveghează pe cineva, dar pe cine? Pe noua îngrijitoare la copil? Sau pe tânăra femeie blondă?

Cobor agale, plânsul copilului în maghernița asta vetustă produce asupra mea un efect bizar. Ambianța are ceva deprimant, apăsător, puțin funebru…

Prefer să hoinăresc prin parc. O vreme cum numai în Île-de-France poți găsi, blândă și cenușie. Pe cerul diafan se preling nori grei mânați de vântul din vest. Mă întorc spre pinul în dreptul căruia se află fereastra femeii blonde. Aceasta și-a părăsit postul de observație. O aud vorbind cu cineva. Se exprimă cu vehemență, în alabaneză. Și pe urmă se trântește o ușă. Liniștea se înstăpânește din nou, uniformă ca o apă moartă, perfidă, teribilă!

Ce noroc că micuța Claire se află între aceste ziduri! Ea măcar e vie.

Wadonk Hétaurdu apare pe peron. Plesnește din degete ca să-mi ordone să mă apropii de el.

— Ai să pleci cu îngrijitoarea și copilul, îmi poruncește el.

Scoate din buzunar o bucată de hârtie.

— Ai să mergi la adresa asta și ai să lași acolo copilul cu îngrijitoarea. Ai să-ți petreci noaptea cum și unde ai să poftești dar să fii aici mâine pe seară, să zicem pe la orele nouăsprezece.

O fac pe tipul interesat de această scurtă dar imediată vacanță.

— Domnule, rostesc eu încurcat, vă rog să mă scuzați, dar fiți așa bun și avansați-mi vreo sută de franci din leafă, mi-ar prinde bine, eu… of… Mă înțelegeți, nu?

Amănuntele astea mărunte sunt cele care alcătuiesc iluzia adevărului. Dacă Wadonk Hétaurdu ar mai fi nutrit ceva îndoieli în privința mea, acestea s-au volatilizat acum.

Își scoate portofelul și îmi întinde o bancnotă de o sută.

— Mulțumesc, mult, domnule, fac eu.

— Încă ceva, intervine el. Mâine să fii în livrea de gală, Excelența sa merge la o recepție oficială.

Mă descopăr.

— Perfect, domnule.

— Bun, du-te și ajut-o pe îngrijitoare.

Intru în hol unde Claire Baillet mă așteaptă cărând un prunc într-un sac anume în acest scop. Iau valiza frumoasei îngrijitoare, pe cea a copilașului și o conduc pe încântătoarea mea pasageră până la mașină. Pe când încărcăm valizele în portbagaj sub privirile înghețate ale lui Wadonk, am auzit un țipăt pătrunzător venind dinspre casă.

Mă uit în acea direcție, dar Rétaurdu clatină din cap surâzător.

— Vezi-ți de treabă, îmi spune el cu o voce liniștitoare, e un radio. Se transmite o piesă polițistă.

Explicația lui nu dovedește o imaginație prea puternică, dar eu mă prefac că sunt satisfăcut.

Dii căluț! Iată-ne porniți la drum. Mă uit pe hârtia secretarului și citesc: „Grădina înflorită” din Vrerneuile-sur-Avre. O apuc în direcția Saint-Germain ca să mă angajez pe breteaua care ajunge în autostrada de vest. Claire stă în spate cu pruncul. Acesta din urmă nici măcar nu scâncește.

— Doarme? o întreb.

— Da.

— Nu ți-ar face plăcere să vii în față?

— De ce? se miră (sau se preface că se miră) Claire.

— Îmi displace să-mi petrec viața privind în oglinda retrovizoare. Ca să nu mai punem la socoteală că nu-i deloc prudent. Dacă vii alături de mine, n-am să mai am nevoie să te examinez prin oglindă...

Cum nu-mi răspunde, insist aruncând peste umăr o

privire din catifea de mătase naturală.

— Gândește-te la siguranța copilului și a dumitale, Claire.

— Încetează cu familiarismele! mă repede ea acră. Am oroare de slugile sigure de ele care o fac pe cuceritorii.

M-a pocnit drept în moalele copului, băieți. M-am înșelat cu fetița asta: o face pe virtuoasa, domnișoara fâț! Nu se ține de demagogii și înțelege să nu amestece cârpa de spălat pe jos cu șervetele.

Păcat. Un șervet ca ea mi-ar fi prins tare bine. Întotdeauna mi-a plăcut lenjurile frumoase.

Gonesc, prin urmare, spre Normandia. Nu-i regiunea unde am văzut lumina zilei, dar sunt niște meleaguri încântătoare. Tăcerea mă apasă. Când în spațiul meu vital se află o păpușică, e ceva peste puterile mele: trebuie să-i povestesc istorioara cu omul care a văzut omul care a văzut osul. După vreo zece kilometri a iau mai pe departe (cu titlu de revanșă).

— Am impresia că am aterizat amândoi într-un loc deosebit de ciudat, nu? Sunt tare haioși alabanezii, anul ăsta.

— Foarte adevărat, recunoaște miss incendiu, în ceea ce mă privește, nu-mi pare rău deloc că plec din casa asta sinistră.

Liniștește copilul, care dă semne de nerăbdare. O privesc prin retrovizor, fermecat de gesturile ei delicate.

E frumoasă și puericultura asta.

— N-ai avut niciodată chef să muncești pe cont propriu? o întreb.

— Ce vrei să înțelegi prin asta?

— Vreau să spun, nu te-a tentat să ai grijă de un copil care să fie al dumitale?

— M-am gândit, admite Claire.

— În ziua în care te hotărăști, adu-mi la cunoștință, livrările la domiciliu reprezintă meseria mea. Sunt convins

că amândurora ne-are reușit ceva destul de bun.

Uite-o că iar se oțărăște. N-o să-mi scoateți din cap că fata asta are un prieten de dată recentă și că-i face plăcere să-i fie credincioasă. Fidelitatea nu-i o vocație, contrar celor ce-și imaginează mulți oameni, ci un capriciu. Să luăm o fetișoară cu o lampă de sudură, în chiloți. Când pune mâna pe unul care i-a căzut cu tronc, o face pe exclusivista! Are impresia că a încheiat un contract. Nu-i chip să-i apuci nici măcar un deget, chiar și cu un cleștișor pentru zahăr!

Și pe urmă, într-o bună zi, se satură de viteazul ei și o ia de la capăt, deghizându-și posteriorul în Centru de primire. Dar în interval a jucat și ea o comedie. A crezut în misiunea ei. Și-a vânturat farmecele ca pe niște relicve. Interzisă atingerea, totul e pentru Ernest! Niște proaste, ducă-se la naiba! Totul e doar în capul lor. Le place cinematograful și-și fabrică unul pe măsură! Dau peste un neisprăvit și uite-le că neagă până și existenţa apei curente!

— Ești logodită? o întreb.

— Nu, îmi răspunde ea.

— Să nu-mi spui acum că viața dumitale seamănă cu deșertul Gobi?

— Am O SINGURĂ prietenă.

Simt că mi se pune nodul în gât! Am auzit bine, a zis O SINGURĂ prietenă, hei, băieți? Așa ați auzit și voi? O greșeală de macaz.

Uite că am nimerit peste o adeptă din insulele Lesbos! Domnișoara se ține de practici dubioase! Așa cum merg lucrurile, n-o prea văd curând cu propriul ei bebeluș (dacă pot să mă exprim așa). Să dai cu gura e o treabă pentru dame! Un băiețaș de șaptezeci de anișori ar face pipi în șosete! Să vezi o fetiță așa frumoasă cum e Claire, în relief și în culori, cu parfum de la Rochas și balcoane dând spre mare și să-ți zici că e pierdută pentru umanitatea în

suferință, așa ceva îți provoacă aderențe pe creier.

Îți vine să iei din cui bastonul de pelerin și să pleci pe jos la Lourdes ca să aprinzi o lumânare în sănătatea ei! Dar vai, bastoanele de pelerini nu se mai găsesc decât în closetele de la țară.

— M-ai decepționat, nu mă pot eu împiedice să nu-i spun.

Nu se simte deloc deranjată.

— Chiar așa?

— O zeiță ca tine să se lase satisfăcută cu degetul arătător, e dezolant. N-ai încercat niciodată să ai de a face cu un bărbat?

— Ba da, însă nu mi s-a părut concludentă experiența.

— Fiindcă vei fi nimerit peste un raton prăpădit. În fine, fiecare cu gusturile lui.

*
* *

„Grădina înflorită” e o plăcută pensiune normandă situată într-un parc mare pe malurile râului Avre. O țin două fete bătrâne, curățele care încep să scoată strigăte de admirație la vederea debarcării bebelușului. Îi fac gligli sub bărbie și îi inventează nume exotice, emoționate nevoie mare.

Sunt surprins, fiindcă această casă de bună calitate nu corespunde deloc cu ce-mi imaginasem eu. Mă așteptam să ajung într-un loc suspect, dar aici, dimpotrivă, totul e curat, senin și tihnit.

Dulcea provincie în toată blândețea ei.

În timp ce Claire se instalează împreună cu pruncul din grija ei, eu o iau la întrebări pe una dintre demoazele.

— O cunoașteți pe Excelența sa? mă informez eu.

— Nu. Secretarul lui a venit să închirieze. Să nu uitați să-i transmiteți domnului Consul cât suntem de încântate,

sora mea, Hortebse și cu mine, de alegerea făcută. Onorându-ne modesta noastră casă, el a...

Etc., etc.

— Nu cunoașteți cumva imnul alabanez? fac eu.

— Absolut deloc!

— Ei bine! va trebui să-l învățați. Excelența sa vrea să-l cântați în fiecare dimineață fiului său când se trezește din somn.

Apuc iar drumul Parisului lăsând în urma mea o bătrână domnișoară cum nu se poate mai alarmată.

CAPITOLUL XV

Trec prin Saint-Claud ca să-mi schimb hainele. Mami cască niște ochi mari când mă vede sosind în ținută de șofer.

— Antoine, fiule, oftează ea, ești obligat să faci niște lucruri!

O sărut.

— Oricum, e haios, mami.

Mă uit la ea cu dragoste. Félicie a îmbătrânit puțin în ultimul timp. Ridurile s-au mai adâncit în jurul ochilor, la fel ca și pe tâmple. Părul e și mai cărunt. Privirea cam tristă. Mi se strânge inima. Îmi spun că îmbătrânește măcinată de spaime, își petrece viața tremurând pentru scumpa ei progenitură. Într-o zi are să dispară iar eu voi purta în mine regrete veșnice, că am lipsit-o de prezența mea.

— Ce mult te iubesc, tu știi, mami.

Fața îi e luminată de un mic zâmbet fericit. În chip de răspuns îmi mângâie obrazul cu vârful degetelor.

— Ascultă, mami, știu bine că promit de multe ori și nu-mi prea țin promisiunile, dar acum e lucru hotărât. De îndată ce termin cu ancheta asta în curs, plecăm la țară amândoi pentru cincisprezece zile.

Nu crede nici o iotă, dar se preface.

— Sigur că da, Antoine.

— Sunt în restanță cu vacantele. Dacă mi-aș lua toate zilele libere, care mi se cuvin, aș avea dreptul la o pensionare anticipată! Mergem într-un locușor, nu prea departe. Distanța n-are nici o importanță. Undeva pe lângă Fécamp, vrei? Căutăm un han fără telefon și mâncăm

languste la toate mesele. Poți să pregătești valizele de pe acum, de fapt, n-o să avem nevoie de mare lucru.

*
* *

Mă îmbrac din nou în civil și mă uit la the clock[30]. E aproape nouă.

— Nu cinezi acasă? se neliniștește scumpa de ea.

— Da, însă ceva mai târziu. Păstrează-mi ceva acolo, gata pregătit, am să mănânc când mă întorc.

— Am să mă uit la televizor, șoptește ea.

Asta înseamnă în limbajul Féliciei, că mă va aștepta, că va spera să mă întorc până la sfârșitul programului, și după el. Îi place așa de mult să se uite la mine cum mănânc felurile de bucate pregătite de ea. Îmi toarnă de băut, îmi întinde sarea sau muștarul exact în clipa în care am nevoie...

— Nu cumva ești bolnavă, mami?

— Da de unde, ce idee, arăt rău?

— Pari ostenită.

— Fiindcă azi n-a venit femeia care ne face menajul. Imaginează-ți că fiica ei a născut prematur, săraca luase thalidomidă[31] și...

Félicie își face semnul crucii. De unde trag concluzia că biata madam Saugreut, care, fără doar și poate, colecționează toate belelele, este acum bunica unei otarii.

*
* *

[30] Ceas - limba engleză în original, (n. tr.).

[31] Tranchilizant - în prezent s-a renunțat la el din cauza efectelor lui teratogene (produce nașterea unor monștri), fiind folosit doar în tratarea leprei, (n. tr.).

Un calm plat (e singurul lucru plat în apartamentul lor) domnește la familia Bérurier. Servitoarea vine să-mi deschidă și mă informează că da, Domnu' este acasă.

Gunoaiele au fost măturate. Au completat tavanul lipsă cu un grilaj pentru ca vecinul de deasupra, care ar risca să nu se audă căzând, să rămână la el acasă, și s-a lipit ce se mai putea lipi.

Berthe, răsturnată pe o canapea, se uită la televizor. Alături îl are pe prietenul lor, frizerul. Béru e așezat pe un scaun în spatele celor doi, ca într-un autobuz. Se aude zgomotul flasc și ușor de la jartiera balenei, pe care coaforul face game. La televizor, domnul Pierre Sabbagh în persoană - întruchipând omul secolului douăzeci. Pune o întrebare teribil de spinoasă, acest domn Sabbagh: „ce culoare avea calul lui Henric al IV-lea?". Domnește un suspans atât de epuizant, încât nici una dintre cele trei persoane nu catadicsește să mă salute. Iau loc alături de Béru. Bona se instalează pe genunchii mei, fiindcă i-am mobilizat scaunul.

Clipa e înfricoșătoare. Meciul anului: domnul Balandard contra băieților din Bellenaves (Allier). Reprezentantul din Hellenaves susține că Henric al IV-lea (regele bulionului în cub) avea un cal cu pete. Domnul Balandard afirmă că era roib. Zero puncte peste tot. Jocul se continuă.

Maiestatea sa se decide să-mi întindă două degete neglijente.

— Ce vânt te aduce? mă întreabă el foarte stil Régence.

Îi strâng cei doi cârnăciori.

— Putem sta de vorbă un moment?

— După terminarea emisiunii; tranșează el. De altfel asta o să fie ultima întrebare.

— O problemă de literatură! Ne precizează domnul Sabbagh. (Acum joia e zi de Sabbat).

Scoate o fișă dintr-un compartiment și chipul lui se luminează ca un hol de cinema.

— Cine a scris „Să nu-ți faci griji”, întreabă el, luându-și un aer malițios care e în măsură să impresioneze patru milioane cinci sute douăzeci și șase de mii de telespectatoare.

Domnul Balandard răspunde că Shakespeare; reprezentantul din Bellenaves e de părere că autorul e San-Antonio, și, natural, el e cel care câștigă.

— Nu-mi mai aduceam aminte că-i de tine, recunoaște Bérurier.

— Fiindcă formația ta clasică lasă de dorit!

Victoria celor din Bellenaves e totală. Domnul Balandard e ridiculizat. Câștigă totuși ceva acolo, și dreptul de a strânge mâna domnului Lesage. Unii ar fi în stare să se omoare și pentru mai puțin de atât! Mă pregătesc s-o salut pe balenă, dar n-o mai văd. E răsturnată pe canapea. Coaforul îi face un bigudiu investigator și grăsana gângurește ca un torent.

— La tine se petrec lucruri comice! îi șoptesc lui Béru arătând spre cetaceul lui.

Îmi murmură la ureche:

— Nu pot să zic nimic: suntem în raporturi reci. Și pe urmă, uitându-se la amicul lui, merlanul, adaugă: „Închipuie-ți că neghiobul ăsta a divorțat. De acum înainte o să ne procopsim cu el în toate serile.”

Pluralul ăsta e într-o oarecare măsură original. Pudic, îl iau după mine la bodega de la parter.

*
* *

O dată sprijinit de bastingaj parcă se simte mai bine. Enormul își regăsește seninătatea.

— Vezi tu, face el, după tot tărăboiul de ieri, m-a apucat niște gânduri negre. Mă doare sufletul că nu mai am tigrul. În fine aveam intenția să-l naturalizez. Cât despre Sahara-

Bernard el e într-o clinică. Dacă l-ai vedea, pus în ghips cum e, ai zice că-i o statuie.

— O să-l punem alături de Pinaud pe un piedestal, glumesc eu.

— Apropo de Pinaud, am trecut pe la el să-l văd, spre sfârșitul zilei.

— Cum îi mai merge?

— Mereu cu mâncărimile lui. Polițistul care-l păzește își petrece timpul scărpinându-l.

— Acum, treci la raport! fac eu.

Bérurier își golește, paharul de vin roșu.

— Nu-l îmbrânci pe marinar, protestează el.

Își șterge buzele cu un viguros rever de manșetă și-i face semn birtașului să practice o nouă transfuzie.

— Bun, să stăm de vorbă. Cât privește pânda, nu-i nimic de zis, fiindcă toată ziua consulatul a fost închis și nimeni n-a trecut pe acolo. M-a durut tetina ochilor tot zgâindu-mă de la proful tău cu binoclul.

— Nici o veste de la Păduche?

— Nici cea mai mică. Nici portăreasa lui nu l-a mai văzut.

— Pe scurt n-ai absolut nimic să-mi spui?

Grasu își compune o atitudine enigmatică, închide un ochi, îl deschide larg pe celălalt și-și prinde vârful nasului între degetul mare și arătător.

— Cine știe...

— Nu mai umbla cu șarade, Grasule, nu-i stilul tău, tranșez eu. Dacă ai ceva să povestești, dă-i drumul fără să-l mai faci pe Harry Baur[32].

Se simte vexat.

— În ziua în care ai să încetezi să mă mai tratezi ca pe o otreapă, face el, am să fiu foarte bucuros. Noutatea despre care vreau să-ți vorbesc se datorează talentelor mele care

[32] *Harry Baur* - (1880-1943) - actor francez, vedetă a cinematografului' francez ai anilor 30. (n. tr.).

le-am descoperit.

Bea și al doilea pahar. Mă abțin să-l mai iau la zor. Doar prin tăcere o mai scoți la capăt cu el. Iau ziarul, care era aruncat pe tejghea și citesc rezumatul meciului Monaco-Nisa. Grasu mi-l smulge violent din mână.

— Nu o face pe zmeul, San-A. Nu sunt în serviciu. Tu ești aici, tu ai venit să mă cauți la domiciliul meu în plin program de televizor. Îmi las demna consoartă să fie călcată de frizer ca să vin cu tine și tot ce găsești să-mi zici, e să citești sub nasul meu *Equipe*! Așa ceva nu se face!

Lacrimi de umilire îi înecă ochii în culorile unui abator.

Îi trag o palmă prietenească.

— Hai, Béru, n-o face pe prințesa sensibilă. Povestește...

Bérurier ăsta e un aluat bun ca de clătite. Mereu gata pentru sentimente caritabile. Pufăie cu forță și declară:

— Cum nimic nu se întâmpla, iar eu mă plictiseam la moș Păduche, m-am apucat să investighez prin casă la el.

— Și care au fost rezultatele cercetărilor tale, scumpule?

— Stai așa, uite acum! mă anunță el explorându-și buzunarele.

Dă la iveală o tabacheră veche de tutun care miroase ca un port pescăresc pe timp de ploaie. O deschide. Tabagherea conține, o fotografie pornografică reprezentând o damă și un domn jucându-se de-a tata și de-a mama dinaintea aparatului, o scobitoare știrbă, o alună, o monedă de 50 franci vechi, o monedă nouă de 50 de centime, o coajă de brânză de gruyère și un nasture de la prohab. Nu mai termină scormonind în tutun și, triumfător, scoate la iveală o bucățică de metal pe care mi-o întinde.

Identific un glonte stâlcit.

— Qué zacco? îl întreb eu în italiană.

— Nu vezi, băiete: o prună de 11,37. Era înfiptă în tavan. Am încercat să reconstitui traiectoria și am reușit.

Proiectilul ăsta a fost tras din consulat. În trecere a smuls o bucată din rama ferestrei. Fereastra asta trebuie că era deschisă, fiindcă geamul n-a fost spart. Poate că glonțul l-a străpuns pe proful tău din ambele două părți[33] mai înainte să se înfigă în tavan. Dar fie vorba între noi, nu-mi prea vine a crede, pentru că, potrivit destinației mele personale, el a fost deviat.

Salt proiectilul în căușul palmei.

— Chestiune de viață și de moarte, așa ți-a spus Păduchele la telefon?

— Yes, domnule.

— Încep să înțeleg. El se afla în dreptul ferestrei și supraveghea consulatul cu binoclul. Cei de peste drum l-au reperat și au vrut să-i facă de petrecanie. Trăgătorul l-a ratat, iar Păduchele s-a grăbit să-mi aducă faptul la cunoștință...

— Eu, afirmă Grasu, în locul lui aș fi telefonat la Salvarea Poliției.

— Păduchele e un om care nu reacționează ca toată lumea.

Așa că, mi-a telefonat mie. În timp ce el telefona, cei de peste drum au venit să se asigure că l-au lichidat.

— Și l-au găsit în viață!

— Da. Atunci, au schimbat tactica și au preferat să-l ia cu ei pe moșneag.

„Păduchele a ținut să mă prevină în felul lui. Neputând să-mi transmită un mesaj, discret, a desprins balansierul pendulei.”

— De ce, mă rog?

— Pendula asta se află la originea tuturor întâmplărilor. Pentru că funcționa la întoarcerea lui de la spital, și-a dat seama că cineva venise la el în casă. Oprind-o astfel, gândea să-mi dea de înțeles că treburile mergeau prost...

---

[33] Fără nici o îndoială, ne aflăm în fața unui nou lapsus bérurian. Grasu ar fi vrut să spună dintr-o parte în alta. (n.a.).

Meditez un moment. Explicația mi se pare valabilă. Până acum nu mă prinsesem cum stăteau lucrurile cu balansierul, dar în clipa de față am convingerea că sunt pe calea cea bună.

— De ce crezi că l-au luat cu ei? mă întreabă Grasu.

— E mai ușor să cari după tine un tip care se ține pe verticală.

— N-aveau decât să-l lase pe loc.

— Poate că ei nu au gândit așa. De altfel, cred că am înțeles.

— Zi și mie, bombăne obezul.

— Ei bine! Cum Păduchele telefona la apariția lor, au fost convinși că anunța poliția. Așa ceva le-ar fi încurcat urât socotelile, fiindcă în viață fiind, ar fi depus mărturie, iar mort, cadavrul lui i-ar fi confirmat spusele. Unica soluție era să-l facă dispărut în viteză.

Cad pe gânduri. Să fi fost ucis Păduchele într-un loc discret? Foarte probabil și chiar sigur, fiindcă acești domni cumsecade nu se țin de glume. Ușurința cu care își lichidează aproapele mă lasă perplex. Totul mă îndeamnă să cred că în momentul de față se pregătește un atentat bizar și de mare anvergură. Timpul presează și domnii ăștia n-au când să umble cu subtilități, iată de ce zdrobesc orice obstacol cu focuri de armă. Își asumă toate riscurile privind pielea lor ca să câștige câteva centime de secundă, ca la coborârea pe schiuri.

— Caraghios și du-te vino ăsta, trage concluzia Rotunjimea sa.

— Care du-te vino?

— Prin fereastră! O dată trag de la Păduche în consulat, și altă dată trag din consulat în Păduche, ca la ping-pong.

— Asta-i, Grasule. Așa ceva la Curtea Maiestății sale Elisabeth II, s-ar numi plumbi-party.

Mă uit cât e ceasul: zece și ceva!

— Îți place să pescuiești cu lanterna, Grasule?

— Raci?

— Și rechini! Ești invitatul meu.

— Când?

— Imediat.

Își zvântă o lacrimă.

— Nu pot: nu mai am materialul! Ieri, dacă ți-aș zice că Berthe mi-a tăiat cizmele de cauciuc cu briceagul.

— Pentru genul de pescuit pe care ți-l propun eu, e de preferat să încalți niște espadrile.

— Și unde ai de gând să mergem?

— La Reuil-Malmaison.

— Pe Sena?

— Nu, dragul meu: în apele teritoriale alabaneze.

Își scutură capul puternic de bou, cu riscul de a risipi persilul care-i decorează nările.

— Nici vorbă: o dată mi-ajunge! Încă îmi mai aduc aminte de expediția din noaptea de atunci, închipuie-ți, San-A.

— Perfect, îi spun. Atunci am să mă duc singur.

Îi arunc o bancnotă negustorului de băuturi fermentate: și o iau pe tangentă plin de demnitate.

— Stai puțin protestează umflatul. Ce te ambalezi așa, ce-ți ziceam eu era…

Dar eu am și trântit ușa bodegii și mă îndrept spre mașină.

În clipa în care acționez demarorul, cealaltă portieră se deschide smucit și o masă importantă se abate pe scaunul mortului.

— Ai zis bine că se poate merge în escadrile? mă întreabă Grasu. Pentru că eu, precum poți vedea, sunt în papuci.

CAPITOLUL XVI

— Ce idee mai e și asta să suni la o crescătorie de câini la o oră așa târzie, se miră magnificul. Vrei să-ți cumperi o javră?

— Nu-ți bate capul, Einstein.

Am ajuns la Nanterre, la crescătoria de câini a împărătesei, ținută de un fost inspector al meu, care a avut întotdeauna o slăbiciune pentru potăi. Mă întâmpină un concert de lătraturi. Ușa se întredeschide și ex-inspectorul Carlin apare într-un costum de vânătoare cu nasturi decorativi. Basorelieful acestora reprezintă un cap de câine.

Carlin își îngustează ochii de ogar mițos (de altfel e breton) și exclamă:

— Oare visez!

— Nicidecum, îi răspund eu în franceza veche.

Efuziuni, dialogul uzual din care rezultă că el se simte bine, la fel și dumneavoastră? Mersi. Sper că, da. Și mă poftește să intru într-o bucătărie în care o jevruță rahitică agonizează într-un coș dezafectat de la alte întrebuințări.

— Cărui fapt îi datorez plăcerea, domnule comisar. Nu cumva din întâmplare aveți nevoie de un câine?

— Nu, dragul meu Carlin: de o cățea.

— Ce rasă? Am ciobănești, boxer și dog de Bordeaux.

— Cel care seamănă cu frate-său ca două picături de apă?

Începe să râdă deși spusele mele nu merită nici măcar un pahar de limonadă.

— Mereu la fel de pus pe glume, domnule, comisar.

— Din ce în ce mai mult, vrei să spui. Ascultă, Carlin,

prea puțin mă interesează rasa, ceea ce vreau eu e ca respectiva cățea să fie în călduri.

— Cum adică?

— Păi, e limpede: îmi trebuie o cățea în călduri, trebuie să ai așa ceva în colecția ta de primăvară, nu?

— Da, însă...

— Atunci, treci la treabă, sunt amator de așa ceva. Dar îți atrag atenția: să fie una cu temperament format Berthe Bérurier!

— Am exact ce vă trebuie: o cățea boxer dungată de patru ani!

— Adu-o aici.

— Vorbiți serios, chiar vreți s-o cumpărați?

— Ți-o cumpăr! Trimite nota la poliție, astea sunt cheltuieli profesionale.

Ex-inspectorul și-a pierdut obișnuința fanteziilor mele și îl simt la două degete de un atac de apoplexie.

*
* *

— Parcă ai spus că mergem la pescuit, ține să sublinieze Grasu, s-ar zice, mai degrabă că ne ducem la vânătoare. Cum o cheamă pe cățelușa asta frumoasă?

— O cheamă Julie, intervin eu.

— Caraghios nume pentru un câine.

— E cățea.

— Cu urechile astea ridicate drept în sus, ai putea fi sigur.

— Eu credeam că dacă vrei să te asiguri care-i sexul unui animal nu te preocupi să-i vezi cum are urechile.

Gonesc până la Malmaison. E aproape miezul nopții când ajungem la câteva ancabluri[34] de proprietate.

[34] Unitate de măsură egală cu a zecea parte dintr-o milă marină, (n. tr.).

— Ține-o pe domnișoara în lesă, îi ordon slăninosului. Partida devine *very* delicată.

Într-adevăr, abia am ajuns în dreptul grilajului că cei doi câini feroce se aruncă asupra ei. Cu ajutorul celebrului meu sesam, descui. Jocul constă în a o introduce pe domnișoara Julie în curte (în engleză *in the place*) mai înainte de a fi dată alarma în interior. Grasu, căruia i-am adus la cunoștință planul meu de acțiune, șoptește arătând spre cele două fiare:

— Dacă cumva sunt poponari, am dat-o în bară, San-A.

— Atenție! îi spun. Am să întredeschid poarta, fii gata să le-o catapultezi pe miss Julie, mai înainte să ne sfâșie nouă boașele.

Zis și făcut. Monseniorul Bérurier o ține pe tânăra persoană în două labe, lipită de el. Întredeschid grilajul și Béru îi face vânt cățelei în curtea proprietății.

— Doamnele sunt poftite în salon! exclamă el poznaș.

Dulăii nu se lasă invitați de două ori. Să fi văzut numai ce primire îi fac Juliei! Încep s-o adulmece de mama focului. Biata de ea nu știe cum să le facă față domnilor. Se învârtește în jurul cozii, se repede să muște pe ici, să dea cu laba pe colo, dar îți poți da seama că nu o face cu convingere. E împotrivă doar din pudoare. Béru, care o observă, îmi dă cu cotul.

— Cățelele astea, face el, este la fel de parșive ca și femeile. Uită-te numai puțin la dezmățata asta, moare de poftă, dar trebuie s-o facă pe virgina și martira mai înainte să le dea bonurile de ordine.

Așteptăm câteva momente. Pe urmă, cei trei câini se îndepărtează în umbra parcului. Acum vine rândul nostru să trecem la acțiune.

Mergem aplecați în două peste peluză ca să ne înăbușim zgomotul pașilor. Aveam eu dreptate când apreciam că locuința pare sub clarul de lună chiar și în timpul zilei.

În lumina palidă a astrului nocturn[35], clădirea consulului nu-i deloc mai puțin sinistră ca sub cea a soarelui.

E aprinsă lumina doar în spatele unei singure ferestre. E vorba de cea la care am văzut-o de curând pe femeia blondă.

Am impresia că e chinuită de insomnii.

Îi fac semn lui Béru să mă aștepte și dau o raită completă în jurul casei. Totul e în ordine.

— Fă-te încoace, polițist glorios ce ești!

Mă urmează. Am reperat o ușă mică, joasă, care servește probabil să fie introdus cărbunele. E închisă cu cheia, dar dumneavoastră știți cum mă comport eu cu încuietorile!

Coborâm cam două duzini de trepte. Giganticul cazan al încălzirii centrale aruncă o vagă lumină roșiatică în subsol. Dar e prea puțin ca să ne putem orienta. Acționez mica mea lanternă de buzunar. Genul ăsta de loc nu-i niciodată prea încântător, dar aici e de-a dreptul lugubru.

Scotocesc precum un câine de vânătoare.

— De fapt, ce cauți tu? mă întreabă Béru.

— Nici eu nu știu!

Grasu ridică din umeri.

— Ăsta-i pescuit pe întuneric, face el foarte isteț.

Se oprește și scoate un țipăt scurt de durere.

— Ce ți s-a întâmplat?

— Mi s-a înfipt o porcărie în picior, biscote mi-am pierdut unul dintre papuci prin parc.

Îndatoritor, îndrept fascicolul lanternei spre gioalele lui.

Șosetele îi sunt negre. Scoate una și abia atunci bag de seamă că e numai găuri, atât că nu se vedeau când era încălțat, cu ea. Ceva mic și strălucitor e înfipt în călcâiul lui Ahile. Îl smulg.

---

[35] Se cuvine să fie citați din când în când marii poeți, e ceva odihnitor. Tocmai m-a apucat o crampă de scriitor și au început să mă doară gleznele, (n.a.).

— O piuneză, diagnostichez eu.

— Nu tocmai, răspunde Bérurier, arătându-mi un nasture de guler.

Scot o exclamație atât de surdă că ar trebui să fie supusă unui examen auditiv.

— E nasturele de la gulerul Păduchelui!

— Ești sigur?

— Doar el mai poartă gulere de celuloid. Vezi tu, Béru, când ți-am răspuns că nu știam ce căutam, te-am mințit. Pe bietul Păduche îl caut. Eram sigur că bandiții ăștia l-au adus aici!

— Ca să-i facă de petrecanie?

— Natural.

— Înseamnă că nu-i prea departe cadavrul lui!

Începem să căutăm cu frenezie. Din clipă în clipă trebuie să-i cer lui Bérurier să facă liniște, pentru că e la fel de silențios ca un escavator pentru drumurile publice.

Sondăm cărbunele, scotocim prin grămada de lucruri stricate care ocupă o parte a subsolului, zgâlțâim butoaiele: de ceapa (scuzați, e din cauza pivniței unde ne aflăm, am vrut să spun: de geaba).

— Concluzia: ghinion pe toată linia, face bravul rufos, șiroind de o admirabilă sudoare proletară. Dacă ți l-au omorât pe proful tău, l-au îngropat de atunci în grădină, sau poate...

Îmi arată cazanul.

Opinez. Mă dau în vânt.

Nu mai e altul ca mine căruia să-i placă așa de mult să facă uz de opinel[36].

— Cum facem acum? vrea să știe Alexandre-Benoît.

În loc să-i răspund, trec într-o încăpere sordidă, aflată în continuarea pivniței. E o spălătorie. Se vede o albie de piatră, o pompă, sârme de întins rufele, complet ruginite.

Mă uit în bazin. A fost pusă aici făină, dacă nu cumva...

[36] Joc de cuvinte: *opinel* - cuțit elvețian; a opina, a încuviința., (n. tr.).

Ating: e var! Var de Pisa chiar: cel mai bun!

Înarmat cu un băț, scotocesc și nimeresc peste un volum compact. Atunci, frenetic, dau la o parte varul cu o lopată, pe care am prevăzut-o în alcătuirea romanului. Ajung în cele din urmă să scot la lumină un cadavru de pe acum ros până la oase de varul nestins.

— Ăsta era, vezi, șoptește pozitivul Bérurier: acum l-ai găsit pe proful tău.

CAPITOLUL XVII

Cu un asemenea corp delict, consulul Alabaniei riscă să aibă neplăceri.

— Chemăm întăriri? mă întreabă Grasu. Eu țin să te previn că nu sunt înarmat. Am venit cu mâinile în buzunare.

Îmi trebuie o bună bucată de vreme ca să-mi adun gândurile. Să încercăm o acțiune doar noi doi ar fi o nebunie curată, existând riscul să dăm totul peste cap. Și pe urmă, ajuns în acest stadiu al anchetei, de datoria mea este să-l informez pe Bătrânu.

— S-o ștergem le aici! hotărăsc eu, întru evidenta satisfacție a camaradului meu de echipă.

Pun la loc varul peste cadavru și ștergem putina pe unde am venit.

Vizita noastră nu a trezit pe nimeni. Totul e liniștit. Lumina s-a stins la femeia blondă.

— Și cățeaua? mă întreabă Béru când ajungem la poartă.

— O s-o recuperăm mai târziu, s-o lăsăm acum să tragă un pui de somn.

*
* *

A doua zi, care cade imediat după ziua precedentă, la Bătrânu are loc o conferință la vârf, participă la ea în ordinea importanței: el și eu.

I-am prezentat o relatare succintă a faptelor în ordinea lor cronologică și în sensul de mers al acelor de ceasornic.

A ascultat tot, a asimilat tot, a examinat tot.

— Fără doar și poate, trage el concluzia, ne aflăm în fața unei veritabile asociații de răufăcători. Nu-mi pot explica cum de un membru al corpului diplomatic poate deveni căpetenia unei asemenea afaceri!

— Astea-s faptele, intervin eu. Crimele se succed după crime...

Mă întrerupe:

— Am primit vizita medicului legist. Tânăra Yapaksa Danlhavvi e moartă de moarte naturală. N-a fost găsită nici o urmă de otravă. Suferea de o leziune cardiacă și inima i-a cedat de la sine.

— E destul de greu de crezut, oftez eu.

— Îl cunoști bine pe medicul nostru legist: nu se pronunță niciodată fără simțul răspunderii, dacă el afirmă că fata asta a murit de moarte naturală, putem să-i dăm crezare.

— Recunoașteți, totuși, Șefu', că-i o coincidentă prea surprinzătoare. O tânără care decedează doar la câteva ore după ce s-a atentat la viața ei, și dumneavoastră vreți să nu nutresc niște bănuieli?

— Poate că emoția violentă cauzată de atentatul criminal s-o fi ucis?

— Dacă explicația asta dumneavoastră vi se pare valabilă, înseamnă că așa e, rostesc eu cu o inocență atât de falsă încât până și un orb-surdo-mut ar fi detectat-o.

— Să ne întoarcem la oile noastre, behăie defrișatul. Vezi dumneata, San-Antonio, mă gândesc că pentru moment nu trebuie să întreprindem nimic decisiv. Fără discuție ai dreptate când susții că bandiții ăștia pregătesc o operațiune de anvergură. O acțiune prea rapidă s-ar putea dovedi negativă. Să țesem ochiurile plasei și...

E în plin delir! Uite-l că reinventează ochiurile, Bérnard Palissy[37] al nostru. Plasa lui, dacă are s-o țească prea mult,

[37] *Bérnard Paiassy* (1510-1589) - olar emailor, savant și scriitor francez, celebru pentru ceramica lui arsă emailată cu motive naturale

riscă serios să captureze doar curenți de aer, și asta sub rezerva ca aceștia să nu fie prea puternici.

— Am să ordon supravegherea discretă a consulatului și a proprietății consulului. Cât despre dumneata, rămâi în post și deschide bine ochii. Trebuie s-o duci pe Excelența sa la o recepție, parcă așa mi-ai spus?

— Așa s-ar părea. O recepție oficială, m-a anunțat secretarul.

— Mă voi informa pe tema asta, tranșează Bătrânu, e important să fie controlate toate deplasările consulului. Acum, trebuie să prevedem orice...

Ridic un deget, ca un școlar care cere permisiunea să iasă afară.

— Ce dorești? face străbunul.

— Părerea mea, Șefu', e că am obține rezultate mai bune dacă l-am aresta pe secretar, chiar și pe garda lui de corp, pe femeia blondă și, eventual, pe consul. E ușor să-i confruntăm acum când avem cadavrul Păduchelui să li-l punem sub nas!

Domnul Pleșuv (cine poate) lovește ușor cu pumnul în masă.

— Să facem ce am hotărât eu. Încă o dată, o anchetă în mediul diplomatic necesită un plus de... diplomație, nu ca oricare alta.

— Dacă dumneavoastră procedați cu mănuși față de niște diplomați care asasinează un profesor cinstit și-i pun cadavrul la macerat în var nestins, la ei acasă...

Directorul se ridică.

— Te rog să mă ierți, San-Antonio, am stabilită o întâlnire.

Aș stabili și eu una cu fesele lui, ca să-i trag niște picioare, dar sunt sigur că așa ceva n-ar fi deloc apreciat la firmă.

În acest caz, e preferabil să-ți aerisești foalele și să

și rustice. (n. tr.).

mergi să te răcorești la o gură de canal.

Am plecat într-acolo.

*
* *

Ziua se scurge liniștit. Mă duc să-i scarpin piciorul drept, gâtul, obrazul stâng, fesa stângă, urechea dreaptă, nasul, anusul, ceafa și pleoapele lui Pinaud. E de plâns, dragul de el, dar își suportă răul cu răbdare. E bine îngrijit și o face pe vedeta.

Cu câteva menajamente îi aduc la cunoștință moartea fostei lui secretare, dar Pinuche știe cum să întâmpine veștile proaste când nu-l privesc în mod direct.

— Biata Yapaksa, face el, la atât rezumându-se discursul lui funebru, era așa de cuminte și aproape că nu făcea nici o greșeală când bătea, la mașină.

— S-a plâns cumva de inimă pe când era în serviciul tău?

Stă și se gândește.

— Nu cred. Deși... Ba da, fii atent, îmi amintesc că într-o seară, la plecarea de la serviciu, a văzut un accident și a fost gata să leșine. M-am simțit obligat s-o conduc până la un farmacist, unde i s-a administrat...

— Ultima împărtășanie?

— Nu! un vulnerar. Reține, te rog, că multe femei își dau ochii peste cap când văd un accident...

Îl părăsesc pe dragul nostru rănit, promițându-i că am să mai trec pe la el curând ca să-i administrez o scărpinătură generală.

*
* *

Înainte să mă duc la „munca mea”, port cu celebrul Bérurier o conversație edificatoare.

— Ascultă, Grasule, în seara asta îmi joc cariera la arolarișca, îi spun eu. Dacă am să câștig, e O.K., altminteri mâine am să caut un loc de paznic de noapte în insulele Spitzberg, acolo unde noaptea durează, șase luni. Contez pe bunăvoința ta, pe îndrăzneala ta dantonescă, pe calitățile tale intrinsece (și neapărat umede) de polițist, pe mintea ta și pe sindicatul tău de inițiativă, pe forța ta, pe...

Își vântură duhoarea de usturoi cu un gest energic.

— Dacă mângâi câini te alegi cu purici! mi-o retează căpcăunul. Dă-i drumul fără ocolișuri.

— În seara asta trebuie să-l conduc pe consul la o recepție.

— Și?

— În absența lui, ai să te introduci neoficial în proprietatea lui din Rueil-Malmaison.

— Iar?

— Dar de data asta, să percheziționezi de sus până jos, s-o arestezi pe gorilă ca și pe secretar.

— Păi, ai spus că trebuie să mă introduc neoficial?

— Adică, fără mandat de aducere și fără să te prevalezi de calitatea ta de polițist, pricepi?

— Ai vrea ca eu singur să pun laba pe toți cei din casă?

— Ești inspector șef. Ia cu tine câtă lume vrei. Sună. Arestează-l pe tipul care o să-ți deschidă, continuă-ți drumul până în casă și pune mâna pe toți care-ți ies în cale...

— Și pe urmă?

— În loc să-l duci ia sediul poliției, condu-i la mine acasă, la Saint-Cloud, și stai cu ochii pe ei până la întoarcerea mea. Ai grijă să nu calci cu stângul, fiindcă acum știi: toți sunt niște ași în apăsarea pe trăgaci.

— Ași sau neași, n-o să le vină ei de hac lui Bérurier.

— Atunci, treci la treabă și fă ce ți-am spus, băiete!

— Și dacă se lasă cu împușcături? se neliniștește mamutul, iau totul asupra mea?

— Nu, pentru că eu te acopăr.
Așa e de acord.
— O să fie așa cum doriți, monseniore!
Satisfăcut, gonesc spre cartierul de vest.

*
* *

Cei doi dulăi fac un circ nemaipomenit când sun la poartă. Degeaba m-am tot uitat eu în jur, nici urmă de domnișoara Julie; probabil că gorila a aruncat-o în stradă ca pe o femeie pierdută ce e.

M-ar mira ca progeniturile ei să fie niște autentici boxeri. Vor avea loc perturbări în pedigriul lor, ascultați ce vă spun eu!

Zdrahonul vrednic de spânzurătoare vine să-mi descuie, liniștind câinii. Îl gratific eu un salut milităresc.

Dă scurt din cap. E legat ca un urs polar, individul ăsta.

— Pregătește mașina stăpânului, îmi ordonă el, e plină de praf...

Mă conformez. Carosa asta neagră e atrăgătoare ca o înmormântare.

Când ești la volanul unui asemenea vehicul, ai impresia că muncești pentru R.A.T.P. O scot în parc și mă apuc s-o lustruiesc cu o piele de cămilă defunctă.

Piesele cromate încep să strălucească. E într-adevăr o mașină de mare lux. N-aș vrea să plec în concediu cu așa ceva, dar trebuie să recunosc că-i de efect. După ce termin, mă așez pe treaptă ca să aprind o țigară. Noaptea coboară peste parc. Se aud păsărelele printre ramuri. Stelele se precizează pe un cer de catifea. Cât e de liniștit universul dacă oamenii îl lasă în pace! Mă gândesc la carcasa bietului meu Păduche, făptura asta liniștită a avut un sfârșit prea dramatic, fără discuție. L-aș fi văzut dând ortul popii printre pisicile și cărțile lui, răpus de o boală

lungă și destul de confortabilă. Și uite că soarta ironică a hotărât altfel.

— Ești gata?

E gorila. Se uită la țigara mea cu un ochi ostil.

— Aștept, fac eu aruncând mucul în rouă.

Urc pe locul meu și trag mașina în fața peronului. Îmi bate inima. În fine am să dau ochii cu satanicul ăsta de consul! Cobor din automobil ca să deschid larg portiera din spate, cu cascheta în mână, încremenit într-o poziție de drepți care i-ar provoca crampe unui soldat de plumb. Pe peron, apar două siluete. Una este cea a camaradului Wadonk Hétaurdu, impecabil într-o uniformă verde à la Olida, cu brandenburguri și epoleți de aur; cealaltă este a femeii blonde pe care am zărit-o la fereastră.

Aceasta din urmă îmi reține toată atenția. Poartă o rochie de seară albă, ornată cu un trandafir din aur masiv. E frumoasă și tristă. Sub farduri, se vede că e trasă la față și cu ochii violent încercănați. Părul blond bate ușor în cenușiu. E o persoană de vreo treizeci de ani, cam lată în șolduri și cu glezna pe potriva gustului meu personal (și dificil); dar răspândind un farmec emoționant.

Urcă în spatele mașinii. În trecere, îmi aruncă o privire intensă și profundă ca un puț de mină. Hétaurdu urcă în urma ei. Remarc un ușor moment de nesiguranță.

— Excelența sa nu vine? întreb eu.

— Nu, îmi răspunde el sec.

Trântesc portiera. Ușile de la roaba asta se îmbină ca cele de la o casă de bani. De altfel, sunt doar cu puțin mai groase. Mă instalez la volan și aștept instrucțiuni. Hétaurdu culisează geamul care separă pasagerii de șofer.

— La Élysée! îmi ordonă el.

Simplu! Sângele mi se urcă în evantaiele contra mușchilor.

Deci, domnii și doamnele merg la Élysée! Treaba mă cam neliniștește. Pentru ce consulul nu face parte din

caravană? În ce calitate îl înlocuiește secretarul lui?

Demarez, îngreunat de tone și tone de întrebări neliniștitoare.

Trecând prin fața Pavilionului Josephinei zăresc dovleacul bucălat al lui Bérurier. Băiatul stă la pândă după perdelele de epocă. Sper că totul se va desfășura cu bine pentru el. Prietenii mei joacă un rol tare ingrat în toată afacerea asta!

Din cauza geamului despărțitor, nu aud ce se petrece în spate, dar grație Vaderetrovizorului Satanas (cele mai bune) pot observa cuplul pe furiș.

Cei doi nu-și adresează nici un cuvânt. Tânăra femeie s-a ghemuit într-un colț al mașinii, cel mai îndepărtat cu putință de însoțitorul ei. Cât despre acesta din urmă, cu un braț trecut prin suportul de susținere suspendat, e mândru ca o tutungerie și aruncă priviri nonșalante spre populația periferiei care se îngrămădește pe trotuare.

O iau pe strada Défense, pe urmă pe Avenue de Neuilly, Porte Maillot, Avenue de la Grande Armée. Și ajung la Etoile, Champs-Élysées în toată splendoarea lor. La Rond-Point cotesc la stânga ca să caut strada Faubourg Saint-Honoré (cu cremă) și îmi apare în față palatul Élysée.

Baraca președintelui e luminată a giorno. O puzderie de mașini de lux, îndesate cu lenjerie frumoasă, stau la coadă în fața porții teleghidate de gardieni în mare ținută. Mă așez și eu la rând. Iată-mă între ambasadorul Stacojiei și viceconsulul Proxenetiei. Se înaintează încet. În sfârșit, intru - pentru prima dată în viața mea - în curtea de onoare. Muzica militară cântă „Ține aici, micuțule, douăzeci de marafeți”.

Generali îmbrăcați în militari îi întâmpină, pe cei care sosesc. Zăresc pe peron toți reprezentanții corpului constipat (cum ar zice Béru): marele vizir din Talbonjhoûr, cardinalul Selfmademan, arhiepiscopul din Boston; ambasadorul din Abrutisan; Excelența sa Yatomoto

Quérouyé conducând delegația japoneză; monseniorul Couchetapiane, nunțiul apostolic, domnul Jules Napolitain de la Academia Franceză, amiralul Sabordet, baronul de Maideux, marele rabin Dupont pastorul Valériradaut, dl. Cash Handcarry, ministrul afacerilor externe american; sir Prise-party, subambasador adjunct al Marii Britanii; președintele Fouinozof și prințesa Eva Donkchaitorp de Billaydou.

La rândul meu trag mașina în dreptul scărilor. Un militar îmbrăcat în ofițer superior, deschide, salută, întinde blondei mele pasagere o mână înmănușată în alb. Unul numai galoane îmi face semn să-mi las jucăria pe rotițe în parkingul rezervat. Mă execut. Imensele ferestre de la Élysée sunt inundate de lumină, cântă muzica peste tot, militară la exterior, civilă în interior. Alămurile afară, coardele înăuntru. Unul dintre colegii mei (șofer) se apropie de grămada mea de fierotanii.

— Tu ești Alabama? mă întreabă el.

Îi răspund că da, provizoriu.

— Eu sunt cu Marocul.

Fiecare face ce poate.

— Știu unde e poarta de ieșire, mergem să golim un pahar? îmi propune el.

— Nu pot să te refuz.

Ne eclipsăm discret, în timp ce noii sosiți continuă să sosească, muzica să muzicească, iar Élysée-ul să răspândească bucurii elizeice.

CAPITOLUL XVIII

După ce am turnat pe gât patru pahare de Beaujolais într-o mică bodegă de pe strada Anjou, iar confratele meu mi-a dat o adresă bună unde aș putea să beau un anjou pe strada Beaujolais, îl părăsesc ca să dau un telefon acasă.

Mama e cea care ridică receptorul. Pare teribil de surescitată.

— Bérurier este aici împreună cu alți domni, mă avertizează ea. Doi dintre ei sunt plini de sânge. Tocmai îi pansam...

— Dă-mi-l pe Béru, mami.

Plesnesc, de bucurie. Prin urmare, Grasului i-a reușit misiunea.

Glasul lui unsuros îmi zbârnâie în trompe.

— S-a făcut, San-A. A fost o operațiune fructuoasă, nepoate! Am o noutate pentru tine de milioane!

— Ce noutate? mă reped eu.

— L-am găsit pe domnul Păduche.

— Îți bați joc de mine, Grasule! N-am fost împreună în noaptea asta când...

— Păi nuuu, ne-am înșelat asupra persoanei. Nu era el pus la macerat în var nestins, era consulul!

Dau drumul unui urlet.

— Ce vorbești!

— Strictul adevăr, amice. Proful tău e bine mersi. Mă rog, când zic bine mersi, exagerez puțin, biscotte[38] mi se pare că-i cam prăpădit, ca să nu mai pun la socoteală tratamentul rău pe care l-a suferit.

[38] Tranche de pain séchée au four.

Explodez.

— Povestește mai repede, pentru numele lui Dumnezeu!

— L-au răpit de la el de acasă, așa cum ai presupus și tu. Așteaptă puțin, am să-l chem chiar pe el. Nu că ar fi el prea vioi, dar are totuși atâta putere cât să-ți vorbească.

— Stai puțin, și celălalt individ?

— Gorila? I-am tras una în cap fiindcă a căutat-o cu lumânarea. Mama ta încearcă să-l cârpească, dar ar fi nevoie de un magician tare bun care să-l coase la loc, fiindcă acuma seamănă cu un tablou de Picasso.

Strigă ca dintre culise:

— Hei! Dom'le Păduche! Veniți să stați la taclale cu loaza dumneavoastră!

— Bunul meu prieten, nu e elegant să spui „la taclale", nu-i frumos. Veniți să stați puțin de vorbă, așa s-ar fi cuvenit să te exprimi.

— Ei, cotu'! obiectează Bérurier, tot aia e, că stai de vorbă că stai la taclale!

Păduchele ia receptorul oftând.

— Tânărul meu prieten, abia articulează el, poliția trebuie să-i pedepsească pe vinovați dar nu și limbajul!

— Alo, domn' profesor, cum vă simțiți?

— Ca un om care a primit un glonț în braț și care a stat patruzeci și opt de ore într-un pod, fără mâncare și legat cu sârmă. Acum, mulțumită îngrijirilor priceputei dumitale mame, mă simt ceva mai bine. Voi fi nevoit să mă întorc din nou la spital, e un loc care-mi convine perfect la vârsta mea.

— Povestiți-mi puțin, ce s-a întâmplat.

— Îi observam, pe indivizii de peste drum cu binoclul, dar ei m-au zărit. Au tras în mine și m-au rănit. Te-am anunțat. Au urcat imediat la mine ca să vadă în ce stare sunt și m-au forțat să-i urmez. Totul e cât se poate de banal.

Ce metodic e pedagogul! Păduchele s-a obișnuit cu

aventura! A devenit căpitanul Troy în persoană, pe cuvântul meu!

— Bérurier tocmai mi-a spus că domnul consul făcea o baie în var nestins, cum de a aflat?

— Fiindcă eu i-am spus, tânărul meu prieten. Stai să-ți explic: cât am zăcut două luni și mai bine în spital, am avut ca vecin de pat, un surdo-mut. Am învățat să citesc după buze, grație lui. Când oamenii din consulat au dat cu ochii de mine, tocmai asistam la o conversație destul de edificatoare.

— Vă ascult, domn' profesor...

— Natural, dată fiind distanța și vederea mea slabă, n-am putut înțelege tot. Dar în linii mari pot să-ți spun următoarele: l-au ucis pe consul din casa mea. Pregătesc un atentat împotriva ministrului afacerilor externe din U.R.S.S. și împotriva șefului de stat al Franței. Pe de altă parte...

Dar nu-i mai las timp să continue. Am și închis telefonul, mă reped în bistrou și dau năvală peste șoferul ambasadei marocane.

— Știi cumva dacă ambasadorul U.R.S.S. asistă la recepția de la Élysée?

— Ce prostie mai e și asta! mă ironizează el, păi, recepția e dată în onoarea lui.

Iau încă o fisă de la casă și mă întorc la telefon. De data asta îl sun pe Bătrânu.

— Ce mai nou, San-Antonio? Sper că nu te-ai dedat la vreo inițiativă supărătoare?

— Ascultați-mă, fir-ar al naibii să fie de treabă! urlu eu. Dintr-o clipă în alta va fi asasinat președintele Republicii și ministrul rus al afacerilor externe.

— Dacă e o glumă, San-Antonio...

— Drama nu-i exclus să fi avut loc în secunda în care vă vorbesc, șeful. Trebuie să dați imediat ordine să fie arestat în plină recepție secretarul consulatului, care-l reprezintă

pe consul la serată. El e cel care va executa perfidul atentat. Arestarea să aibă loc imediat, mă auziți? Imediat! Și discret.

Închid epuizat și lac de sudoare.

— Arăți ceva de groază, amice! remarcă „confratele” șofer. Ai mâncat scoici vechi sau ce naiba ți s-a întâmplat?

— Servește-mi un scotch! îi cer chelnerului. Într-un pahar mare, e pentru cineva bolnav.

*
* *

O jumătate de oră mai târziu, iată-mă în postul de gardă de la palatul Élysée. Credeți-mă, dacă vreți, cum proclamă Béru, dar și Bătrânu se află aici. Perfect, directorul s-a deplasat la fața locului, dată fiind gravitatea cazului. Ia te uită: știe și el că există străzi, copaci, alți oameni în afara polițailor care fac drepți!

Vine spre mine, mă cuprinde de umeri și, teatral, de față cu toată curcănărimea, mă sărută.

— Iată-l, domnilor, pe cel care a știut să evite dezastrul. Dragul meu, San-Antonio, pot să te asigur chiar de pe acum că numirea dumitale în grad de comisar principal nu va întârzia. Domnul ministru de interne va primi chiar mâine cererea mea și...

Drăguț din partea Bătrânului că mi-a dat un pupic. Îi povestesc, ca să-l temperez, în ce fel nu m-am supus ordinelor lui. Abia dacă e puțin nemulțumit. A frizat catastrofa, el care n-are nici un fir de păr pe cap și mai tremură și acum.

— Uite ce am găsit asupra lui!

Scoate la iveală un pistol mitralieră încărcat până la gura țevii cu proiectile care ar fi vindecat de migrene o turmă de elefanți.

— Ce zice Hétaurdu?

— Nimic. N-o să vorbească.

— Și femeia?

— Ea e aici. E soția consulului. Își cere copilul. Teroriștii ăștia i l-au răpit ca să facă presiuni asupra ei și să dispună de ea cum poftesc.

— Liniștiți-o, știu unde e copilul.

— Și eu știu unde este, declară sentențios străbunul.

Să nu-l pun într-o situație stânjenitoare. Îmi domin zâmbetul sarcastic care-mi forțează mandibulele.

*
* *

— Plătești tu haleala? mă întreabă Béru.

Și adaugă, o idee pizmos:

— Când ești promovat comisar principal, poți să faci și tu cinste unui subordonat.

— O.K., fiule, te invit la restaurantul alabanez din piața Péreire.

— Am mai cinat o dată la alabanezi!

— Vei fi cinat tu, dar n-ai prânzit până acum, îi spun eu dovedind o extremă finețe, fiindcă mă simt într-o formă de zile mari.

Începe să râdă. Bem n-are nevoie de Vermont ca să-și dilate splina. Spiritele mele îi sunt suficiente.

Pe scară ne încrucișăm cu Bătrânu.

— Totul e în ordine, îmi spune el. Soția consulului și-a recuperat pruncul și se va întoarce în Alabama. Rana profesorului Maupuy e pe calea cea bună și... afară e soare. Încotro ați pornit?

— Spre restaurantul alabanez din piața Péreire. Dacă vă dă inima ghes, șefu'?

— Din păcate, n-am timp.

E ca o zi de sărbătoare. În aer plutește veselia, iar pe trotuare se fâțâie negresele de pe strada Caumartin.

— De ce ții neapărat să mergem acolo? se informează Béru.

Și cum mă abțin să-l lămuresc, adaugă:

— Din cauza decesului fetei, nu-i așa? Ceva nu-ți dă pace, recunoaște!

— Recunosc.

*
* *

Comandăm mâncare în cantități pantagruelice. Béru cere să i se servească prepuțuri de crab prăjite cu usturoi, la antreu, cap de măgar cenușiu cu fasole roșie, ca fel de rezistentă și o supă gratinată cu zahăr pudră pentru desert.

— Scuză-mă puțin, Grasule, îi spun, mă duc să-mi spăl mâinile.

— Și eu trebuie să mă ușurez! decide el.

Ajungem la toalete. Béru intră în compartimentul pentru bărbați, întrucât mama lui i-a furnizat toate accesoriile ca să pătrundă aici. Îl aștept discutând un moment cu femeia de la vestiar. E o făptură măruntă, obscură. Te întrebi cum de poate trăi așa o creatură. O fixez cu intensitate și, cu cât mă uit mai mult la ea, cu atât mai mult se fâstâcește. Cu cât se fâstâcește ea mai mult, cu atât mai mult eu o privesc, de-ți vine să te întrebi când unul dintre noi va face explozie, ca nenorocitul ăla de cameleon care se așezase pe un kilt.

În cele din urmă, trec la atac.

— Am impresia că treaba nu-i prea în regulă, dragă prietenă…

— Da, de ce, eu…

— Da, da. Și dacă vrei să-ți spun tot ce gândesc, ai conștiința în bernă.

I se umezește privirea.

Revăd scena de acum două seri (care s-a nimerit să fie ziua dinainte de ieri printr-un extraordinar hazard).

Pe când îmi îmbrăcam impermeabilul, Yapaksa se îndrepta spre toaletă. În acel moment, dama de la vestiar i-a spus ceva... A fost așa de repede că n-am putut să mă prind despre ce era vorba.

— Ce i-ai spus tinerei cu care eram eu?

Am rostit cuvintele cu o voce surdă, aproape că mie îmi puneam întrebarea. Tipa pălește.

— Nu încerca să mă îmbrobodești, că ai să ai de a face cu mine...

— V-am recunoscut, spune ea...

— Cum adică, recunoscut?

— Am fost chelneriță în cafeneaua din fața poliției.

— Și ce-i cu asta?

— Am crezut că o filați pe fată. Uneori venea pe aici și stăteam de vorbă; îmi era simpatică.

— Continuă...

— I-am zis să aibă grijă.

Respir adânc ca să-mi stabilizez foalele apăsate.

— Care au fost exact cuvintele dumitale?

— Vă rog să mă iertați, dar...

— Repetă-le, pentru numele lui Dumnezeu!

Începe să bolborosească:

— I-am zis: „Fii atentă cu tipul ăsta, nu-i deloc ceea ce crezi”. Îmi pare rău... Zău așa, vă rog să mă credeți, mă gândeam să nu fi făcut vreo poznă și că dumneavoastră...

— Ai ucis-o, îi șoptesc eu.

— Cum?

— N-ai cum să înțelegi. Era bolnavă de inimă...

— Dar...

— Și ea știa cine sunt. Punând-o în gardă că nu sunt ce crede ea, s-a gândit că fac parte din bandă.

Tac din gură. Nu-i nevoie să-i mai dau niște explicații acestei bătrâne pânze de păianjen mucegăit. Yapaksa mai

trecuse printr-o teribilă emoție în jurul prânzului. Când șoseta asta ieșită din uz i-a spus că nu eram ceea ce credea ea, și-a închipuit că... Of, uite că încep să mă repet, vă rog să mă iertați: din cauza emoției. Rețineți că, având o inimă pe jantă, nu putea să bată recordul lumii deținut de Mathusalem. Totuși!...

Zgomotul glorios al apei trase! Ușa de la tanti roza se deschide. Apare Béru destins, sigur de el, satisfăcut, cuceritor.

— Nu că te-ar îmbogăți, dar te ușurează!

*
* *

Fără să se oprească din mestecat, Grasu mă întreabă:

— De fapt, este niște explicații despre felul în care maimuțoii ăștia l-a lichidat pe consul?

— Este!

— Atunci zi și mie măcar jumătate ca să-mi fac o cataplasmă la curiozitate.

— Anumiți membri ai consulatului făceau parte dintr-o grupare extremistă cu misiunea să semene derută în Europa. Intențiile lor: războiul, haosul!

— Ah, blestemații! Când e așa de bine să trăiești! mugește obezul sufocându-se cu o ureche a capului de măgar cenușiu cu fasole roșie.

— Au pregătit atentatul cu dibăcie, încât s-o facă pe soția consulului și pe membrii serioși ai consulatului să creadă că era vorba de un atentat din exterior. Ucigașul, care a încercat s-o asasineze pe tânăra Danlhavvi, se strecurase acasă la Păduche, datorită situației geografice a apartamentului pe care îl știa gol...

— Și pe urmă?

— A legat o panglică de fereastră ca să-i dea de știre lui Wadonc Hétaurdu că era la post...

— Și?

— În biroul consulului avea loc o adunare: Doamna, consulul, soțul ei, Wadonc și doi alți membri ai personalului...

— Zi mai departe!

— Ucigașul i-a făcut de petrecanie consulului de față cu toți acești martori. Imediat, Hétaurdu a luat inițiativa operațiunilor. I-a convins pe toți ceilalți că nu era cazul să fie anunțată poliția înainte de a fi pusă la curent capitala alabaneză. Evenimentul era prea grav. Toți au fost de acord, într-o situație atât de critică, ceea ce i-a permis lui Hétaurdu să țină toată lumea în mână și să se instaleze la conducere. Și-a pus oamenii lui la levierele de comandă și când a ajuns stăpânul absolut al situației a sechestrat-o pe soția consulului. Avea nevoie de ea pentru recepția de ieri seara. Trebuia să-l patroneze, înțelegi?

— Nu-i de mirare, era doar patroana lui! obiectează Béru.

Am impresia că-i distrat, Grasu. Mă gândeam că-l captivez... Dar probabil că-i solicitat de capul de măgar și de fasolea roșie. În anumite ore ale zilei, creierul lui, inima și sexul își dau întâlnire în stomac.

— Ceea ce i-a contracarat planurile, urmez eu totuși relatarea (mai mult pentru cititorul atent decât pentru Béru), a fost mitralierea din consulat și pe urmă moartea ucigașului său. Lipsit de efective, a făcut apel la mână de lucru străină. Așa se explică anunțul la care am răspuns eu și care, până la urmă, mi-a permis să...

Înfig furios cuțitul în lemnul mesei.

— Ei, fir-ar al naibii, Béru, la ce te uiți în loc să mă asculți?

— Pardon, reacționează umflatul, dar chiar în spatele tău e o fetiță roșcată, dintr-alea că dacă ai vedea-o te-ar apuca amețelile. Mă întreb dacă nu cumva i-am căzut cu tronc. Șmecherița nu mă pierde din ochi.

Îmi îndrept periscopul spre spate, îmi trebuie trei zecimi de secundă ca să înțeleg, eu care mă prind așa de repede! La o masă vecina e o păpușică pe care eu o cunosc. Iar copila asta nu-i alta decât dădaca micului consul, vă amintiți, fermecătoarea demoazelă care preferă friptura cu usturoi în locul cârnăciorului de Toulouse. Îmbucătura îmi merge cu noduri.

— Nu-i cu putință! bolborosesc eu cu gura plină. Ciudat fenomen și hazardul ăsta, recunoașteți!

Îmi surâde drăgălaș. Când te uiți la ea n-ai zice că bărbații o interesează numai când vin să-i repare robinetul de la baie sau să-i care bagajele.

— În cazul de față, rostește ea, hazardul e un bărbat, înalt și plești, cu Legiunea de Onoare și o pădure de telefoane dinaintea lui.

Semnalmentele îmi dislocă aorta, îmi paralizează bulbul și-mi stratifică măduva spinării.

— Bătrânu, mă bâlbâi eu.

— El mi-a spus că dejunați aici.

Vine să se așeze la masa noastră, fiindcă n-a început încă să mănânce.

— Deci îl cunoști?

— E TATĂL MEU!

Dacă ați găsi în pat etajul trei al Turnului Eiffel când ați da să vă culcați, n-ați face o mutră mai uluită ca a mea în acest moment.

— Tatăl dumitale!

— Îți dai seama ce bărbat e! intervine și Grasu.

Claire râde. Dar chiar o cheamă Claire? Da: îmi confirmă. Străbunul a plasat-o pe post de îngrijitoare la copil. Are niște idei, nu-i așa? Nu se teme să-și asume riscurile. Și el era cel care nu voia să riște.

— Am venit să te întâlnesc în scopul de a risipi o neînțelegere, declară Claire.

— Ce neînțelegere?

— În legătură cu... oh... moravurile mele... Tăticul m-a pus în gardă că ești un Casanova și mi-a atras atenția să am grijă de virtutea mea. După cum gândea el, ea era mai expusă decât viața mea în toată povestea asta. I-am promis că am să te țin la distanță, și am găsit acel subterfugiu. Sper că nu ești supărat pe mine.

Scutur din cap prostește.

— Absolut deloc.

Grasu, radios, își șterge buzele pline de grăsime cu dosul cravatei care a mai suferit și altele!

— Dumneavoastră sunteți mai sociabilă decât tăticu', afirmă el.

Ochii mei se cufundă în cei ai tinerei fete. O căldură dulce urcă în mine, sper că la fel se petrece și cu ea.

— Ce faci în după-masa asta? croncăn eu.

— Același lucru ca și tine, orăcăie ea.

*

* *

O să mă credeți, dacă vreți, dar fata s-a ținut de cuvânt!

C U P R I N S

CAPITOLUL I.....3
CAPITOLUL II.....14
CAPITOLUL III.....19
CAPITOLUL IV.....26
CAPITOLUL V.....34
CAPITOLUL VI.....41
CAPITOLUL VII.....47
CAPITOLUL VIII.....57
CAPITOLUL IX.....70
CAPITOLUL X.....76
CAPITOLUL XI.....88
CAPITOLUL XII.....95
CAPITOLUL XIII.....101
CAPITOLUL XIV.....109
CAPITOLUL XV.....116
CAPITOLUL XVI.....126
CAPITOLUL XVII.....132
CAPITOLUL XVIII.....142